

ÖREBRO UNIVERSITET
ÅRSREDOVISNING 2022

BILBERGSKA Huset

Logning M →

INNEHÅLL

FÖRORD	5
SAMMANFATTNING	6
ÅRET SOM GÅTT – ETT URVAL HÄNDELSER FRÅN 2022	8
ORGANISATION	12
Universitetsstyrelsen.....	12
RESULTATREDOVISNING	
ÅTERRAPPORTERINGSKRAV enligt regleringsbrev för budgetåret 2022.....	13
1. FRAMSTÅENDE FORSKNING	15
Pågående forskningssatsningar	16
Kvalitetssäkring av forskning	18
Forskningsetik och forskningsetiska rådet	19
Öppen vetenskap.....	19
Internationell ranking.....	20
Forskningsfinansiering	21
Jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel	22
Utbildning på forskarnivå	22
2. UTBILDNING MED HÖG KVALITET	25
Fokus på utbildningskvalitet och kvalitetssäkring.....	25
Utbildningsutbud och studentrekrytering.....	28
Strategiska satsningar inom utbildningsområdet.....	31
Utbyggnad av utbildningar	33
Restaurang- och hotellhögskolan.....	39
Helårsstudenter och helårsprestationer.....	40
Utbildning på avancerad nivå	40
Könsfördelning inom utbildning	41
Kostnad per student	42
Examina	42
Internationalisering och studentutbyte.....	42
Studieavgifter och stipendier för tredjelandsstudenter.....	45
Utländska lärares vidareutbildning.....	45
Snabbspår för nyanlända lärare och förskollärare	47
Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkeserfarenhet	47
Disciplinärenden	47
Hållbar utveckling inom utbildning	48
Studentinflytande.....	49

3. KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH HÅLLBART LEDARSKAP	53
Kompetensförsörjning.....	53
Rekrytering av medarbetare.....	54
Lönebildning.....	55
Övergripande personalstatistik.....	55
Hållbart ledarskap	58
Hållbar utveckling.....	59
Arbetsmiljö	61
4. POSITIONERING OCH RELATIONER	63
ORU Innovation Arena	63
Satsning på samverkansplattformar.....	64
Forskningskommunikation.....	65
Forskarsamverkan och nyttiggörande	66
Adjungerade lärare, personrörlighet och forskaruppdrag	68
Utbildningssamverkan	68
Alumnverksamhet.....	70
5. EFFEKTIVA OCH SMARTA ARBETSSÄTT	73
Medarbetares tid och kompetens	73
Digitaliserad verksamhetsutveckling.....	74
Lärande över organisatoriska och professionella gränser.....	76
Stödfunktion med värde för kärnverksamheten	76
6. TABELLER SOM STÖD FÖR RESULTATREDOVISNINGEN	79
7. EKONOMI.....	87
Intäkter	87
Kostnader.....	88
Finansiella intäkter och kostnader.....	89
Anläggningstillgångar	89
ALF-medel.....	89
Myndighetskapital och oförbrukade bidrag	89
Samfinansiering	89
ÅRSBOKSLUT	
Resultaträkning (tkr).....	92
Balansräkning (tkr).....	93
Anslagsredovisning 2022-12-31.....	94
Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras (tkr)	95
Tilläggsupplysningar och noter.....	96
Resultaträkning (tkr) fördelad på anslags- och bidragsfinansierad verksamhet och avgiftsfinansierade uppdrag.....	106
Redovisning av takbelopp.....	107
Styrelseledamöters och ledande befattningshavares övriga uppdrag och ersättningar....	109
INTERN STYRNING OCH KONTROLL	111
Förordning om intern styrning och kontroll.....	111
Process för universitetets övergripande arbete med intern styrning och kontroll	111
Universitetets riskanalys 2022	113
Internrevisionens roll i arbetet med intern styrning och kontroll	120
STYRELSENS BESLUT.....	122

FÖRORD

År 2022 var året då vi kom ut ur pandemin, men också fick uppleva ett krig i vårt närområde. Det brutala ryska anfällskriget mot Ukraina har skakat om hela det svenska samhället. Universitetet planerade initialt för att ta emot stora mängder ukrainska studenter, men nu blev inte flyktingströmmarna till just Sverige så stora. Vi har i stället, i samarbete med bland andra KK-stiftelsen, erbjudit en fristad vid Örebro universitet för ett antal ukrainska forskare.

Året var också ett valår med intensiva debatter om många ämnen. Men som flera redan konstaterat, ”högskolepolitik vinner inga val”. I lärosätetsvärlden kan man möjligen bli lite förvånad över detta. Vid närmare eftertanke ska vi nog vara tacksamma över det samförstånd om betydelsen av forskning och högre utbildning som finns över hela det politiska fältet.

Det blev en ny regering och därmed också en ny utbildningsminister, den fjärde under mina sex år som rektor. Under samma tid har jag mött fem statssekreterare för högre utbildning och forskning. Departementets tjänstemän har därför varit extra viktiga för att säkerställa kontinuiteten i dialogen med universitetet.

Forskningen vid Örebro universitet har även år 2022 utvecklats väl, med ökad vetenskaplig publicering och ökade externa anslag. Universitetet bibehåller sina goda placeringar i internationella rankningar. Detta beror framför allt på att vår forskning är mycket väl citerad, det vill säga håller hög kvalitet. Internationaliseringen har stärkts genom arbetet för att utvecklas till ett Europauniversitet tillsammans med åtta andra universitet i NEOLAiA-alliansen. Universitetets forskare och ledning deltog också med andra svenska lärosäten i MIRAI 2.0-veckan i Japan kring forskning och innovation, med särskilt fokus på AI, åldrande och hållbarhet. Sådant samarbete mellan demokratiska länder är extra viktigt i dessa tider.

Inom utbildningen såg både vi och andra lärosäten under hösten 2022 ett delvis förändrat studentbeteende, med sena avhopp och i vissa fall sämre resultat. Detta är troligen ett resultat av pandemin och vi kommer att noga följa utvecklingen. Men vi kunde också notera att våra examinerade studenter har en snabb och god etablering på arbetsmarknaden.

Arbetet med positionering och profilering är extra viktigt för ett ungt bredduniversitet. Universitetet fortsätter därför att utveckla sina strategiska profilmråden AI och robotik och Mat och hälsa. Örebro universitet har också en tydlig internationell styrkeposition inom miljökemi, som med fördel kan kopplas till styrkor inom samhällsvetenskaperna. Under året påbörjades därför utvecklingen av ett tredje mångvetenskapligt profilmråde med arbetsnamnet Föreningar och samhälle.

Universitetet har under 2022 vidareutvecklat samverkan med det omgivande samhället, bland annat genom särskilda samverkansplattformar knutna till profilmrådena. Utbildning och aktiviteter inom forskningskommunikation har skapat allmänt ökad kunskap om forskningen och dess förutsättningar, men också en förbättrad känedom om vårt universitet.

Johan Schnürer
Rektor

SAMMANFATTNING

Universitetet har under 2022 framgångsrikt utvecklats i visionens riktning om att vara Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling.

Under våren 2022 klassades covid-19 inte längre som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom och de restriktioner som funnits under pandemin släpptes successivt. Örebro universitet har i stor utsträckning klarat av att upprätthålla såväl forsknings- som utbildningsverksamheten under pandemin, men effekten av pandemin påverkar fortsatt verksamheten. Många forskningsprojekt har behövt ändra planerad verksamhet. I likhet med föregående år är det främst projekt inom medicin och vård, samt forskningsprojekt i samverkan med företag och andra aktörer i det omgivande samhället som påverkats. Sedan återgången till i huvudsak campusförlagd utbildning har ett förändrat beteendemönster hos studentpopulationen observerats. Färre studenter registrerar sig nu på den utbildning som de blivit antagna till och studieavbrott sker betydligt senare i utbildningen än vad som varit normalt.

Forskningsverksamheten har fortsatt att växa, både när det gäller ökat antal vetenskapliga publikationer och finansiering, med en ökning av både anslagsvolym och bidragsdel. Forskningen omfattar nu 41 procent av universitetets totala omsättning, vilket är i linje med universitetets mål om en balans mellan forskning och utbildning. Universitetet behåller även sin goda position i internationella universitetsrankningar, framför allt tack vare forskningens höga citeringskvalitet. Söktrycket till universitetets utbildningar har under året varit fortsatt högt, särskilt antalet förstahandssökande till universitetets professionsprogram.

Närheten mellan humanistisk, samhällsvetenskaplig, naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning vid Örebro universitet ger goda förutsättningar för förståelse av komplicerade helheter. Flervetenskapliga samarbeten har på senare år fått en alltmer framskjuten plats och under året

har universitetet exempelvis tilldelats anslag för en **mångvetenskaplig forskarskola**. Detta visar tydligt på kapaciteten att föra samman forskning från olika områden.

I syfte att ytterligare stärka forskningen inom områden med stor samhällsbetydelse och med potential till stark utveckling har universitetet genomfört en rad investeringar med hjälp av myndighetskapalet under de senaste åren. Under 2022 har universitetet identifierat och formerat tre potentiella profilmråden: AI och robotik, Mat och hälsa samt ett nytt område med arbetsnamnet Föreningar och samhälle.

Forskningen inom området artificiell intelligens (AI) och robotik vid Örebro universitet håller mycket hög kvalitet och fortsätter att växa. Detta sker genom fortsatt rekrytering av forskare och doktorander till det nationella forsknings- och rekryteringsprogrammet WASP-AI, samt genom starten av en företagsforskarskola. Forskare från andra områden samarbetar med AI-forskare för att använda de möjligheter som AI ger till ny kunskap och utveckling samt för att studera konsekvenser av användningen av AI. Det kan till exempel handla om att använda AI för att upptäcka föreningar i vatten, utveckla innovationer inom precisionsnutrition, undersöka hur AI påverkar arbetsmarknaden samt granska hur risker med AI bedöms.

Inom Mat och hälsa gör universitetet en stor tvärvetenskaplig forskningssatsning. Profilmrådet ligger i linje med den nationella forskningsagendan, Agenda 2030 och målsättningen för de nationella aktörerna inom livsmedelsbranschen. Det tvärvetenskapliga forskningscentret som bidrar med evidensbaserad kunskap om växtbaserade protein för hälsa och välmående (PAN Sweden) leds av Örebro universitet. Det har etablerats med det långsiktiga målet att bidra till att Sverige blir internationellt konkurrenskraftigt med hållbara, vetenskapligt verifierat hälsosamma produkter som efterfrågas av konsumenterna.

Arbetet med att implementera öppen vetenskap för att skapa ett vetenskapssystem där forskningsprocessen är transparent, inkluderande och demokratisk har fortsatt i linje med de nationella rekommendationerna med målet att göra kunskap mer lättillgänglig genom digitala kanaler.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) granskade under 2022 **kvalitetssäkringsarbetet vid Örebro universitet** inom både utbildning och forskning. Lärosätetsgranskningen bidrar till universitetets kvalitetsutveckling, både avseende utvärderingsprocessen i sig och utifrån resultatet av bedörmargruppens yttrande som väntas under tidig vår 2023. Under våren 2022 genomfördes en universitetsgemensam alumnundersökning, vars resultat bland annat synliggjorde att en majoritet av respondenterna anser att deras utbildning i hög utsträckning motsvarat deras förväntningar. Detta återspeglas även i UKÄs uppföljning av etableringsgraden bland studenter som tagit examen från högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå under läsåret 2018/2019. Uppföljningen visar att etableringsgraden bland studenter som tagit examen från Örebro universitet är högre än genomsnittet för samtliga svenska lärosäten.

Den universitetsövergripande utbildningsstrategins främsta syfte är att vara vägledande för prioriteringar och bidra till att peka ut färdriktningen för framtida utveckling och dimensionering av lärosätets utbildningar. Under året har ett kartläggnings- och prioriteringsarbete skett som ska bidra till att skapa utrymme för en större flexibilitet i utbildningsutbudet.

Satsningen på högskolepedagogisk utveckling har fortsatt och till exempel har den tidsbegränsade satsningen på universitetslektorer med högskolepedagogisk inriktning förlängts med en ny omgång. Samverkansavtalet mellan Örebro universitet och Akademiska Hus för ett Learning Lab fortgår och intresset från lärare att utveckla sin pedagogik där är mycket stort. Projektet har också rönt ett stort externt intresse och flera studiebesök har genomförts med besökare från andra lärosäten, myndigheter och offentlig verksamhet.

Globala perspektiv och internationalisering är en kvalitetshöjande faktor för såväl forskning som utbildning. Örebro universitet ingår i ett konsortium, **NEOLAiA**, bestående av nio europeiska lärosäten som under året ansökt om att utses till ett Europauniversitet inom ramen för Erasmus+ European Universities Initiative. NEOLAiA blev tyvärr inte en av de fyra nya allianser som tilldelades medel, men eftersom ansökan ansågs hålla mycket hög kvalitet erhöles i stället ett särskilt Erasmus+certifikat.

Örebro universitet har tydligt fokus på samverkan och breddad innovationskraft. Innovation och nyttiggörande av kunskap och kompetens är därför en integrerad del i forskningen och i stora delar av utbildningen. För att möta framtida samhällsutmaningar krävs förmåga att utifrån djup inomvetenskaplig kunskap integrera forskning kring miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter av hållbarhet. I syfte att möta komplexa samhällsutmaningar och bidra till nödvändiga förändringar har forskare vid Örebro universitet samlats kring en **plattform för en hållbar framtid**. Plattformen initierar, koordinerar och faciliterar mångvetenskaplig forskning och utbildning, allt i nära samverkan med det omgivande samhället.

Örebro universitetet har påbörjat en dialog med olika nationella och regionala aktörer kring **möjliga bidrag till totalförsvaret**. Universitetet kan exempelvis bidra med expertis och kompetensförsörjning i frågor som till exempel kriskommunikation, cybersäkerhet, robotik, kriminologi och akutmedicin. Generell kunskap om AI är en annan kompetenshöjande förmåga för det breda totalförsvaret. Universitetet har goda möjligheter att göra prioriteringar och till gagn för Sveriges beredskap och säkerhet.

Örebro universitet fortsätter att utveckla **ORU Innovation Arena** – en mötesplats för akademi, näringsliv, offentlig sektor och det civila samhället. Studenternas medverkan är särskilt prioriterad. ORU Innovation Arena fungerar även som en test- och demonstrationsmiljö i det regionala innovationsstödsystemet och utvecklas i nära samverkan med Region Örebro län och andra aktörer.

ÅRET SOM GÅTT

– ett urval händelser från 2022

Örebroforskare bakom nya råd för kriser

Digitaliseringen ställer skarpa krav på kriskommunikatörer. Mats Eriksson, forskare i medie- och kommunikationsvetenskap, har baserat på forskning förnyat råden som MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ger ut. Kommunikatörer har en nyckelroll i kriser och måste vara förberedda – och beredda att tänka nytt, konstaterar han.

Forskare kritiska mot miljölagar

Det krävs nya internationella lagar för att nå de globala målen för hållbarhet. Det konstaterar tio forskare i rättsvetenskap i en bok – som är en följd av universitetets engagemang för Agenda 2030. De visar att enskilda lagar, som skatten på plastpåsar, slår fel och att det krävs internationella lagar för mänskliga rättigheter.

VR-glasögon sätter fart i nya Learning Lab

En lärosal har bänkar på rad och en vit tavla. Visst, men det kan också vara ett rum med rörliga väggar, möbler på hjul, mikrofoner i taket och VR-glasögon. I nya Learning Lab kan lärare och studenter tillsammans pröva nya pedagogiska arbetsätt. Och det är studenternas behov som ska vara vägledande.

”Läskompis” uttagen till Silicon Valley

Pedagogikforskaren Josefine Karlsson ”Läskompis” blev som ett av sex svenska projekt uttaget till REACH-programmet. Det är ett samarbete med Silicon Valley för att utveckla teknik som gör samhällsnytt. Josefine Karlsson kvalade också in på IVA:s lista över de 100 mest lovande projekten, tillsammans med Ravi Chadalavada, som förra året fick samma chans till tid med experterna i Silicon Valley.

Foton: Istockphoto/montage.

Blandning farligare än kemikalier en och en

Blandningen av kemikalier medför en ökad risk för kvinnor att få barn med försenad språk-utveckling. Åke Bergman och Eeva Nånberg visar tillsammans med andra forskare i ett EU-projekt att även om gränsvärden för enskilda kemikalier i miljön ligger under gränsvärdena, så innebär mixen en hälsofara för foster och barn. Forskarna vill ha nya gränsvärden.

Foto: Istockphoto.

Äntligen akademisk fest igen efter pandemin

Sju nya professorer, 55 doktorer och tre hedersdoktorer på scen. Äntligen fick universitetet fira sina akademiska framgångar efter uppehållet under pandemin. Hedersdoktorn Henner Hollert var en av dem som fick sin lagerkrans. Han är en internationell auktoritet inom ekotoxikologi, en forskning i linje med universitetets satsning på hållbarhet.

Foto: Kicki Nilsson.

Hon prisas för sin "genommusikalitet"

Ett "genommusikaliskt konstnärskap" var en del av motiveringen till att Maria Johansson Josephsson, lektor och alumna vid Musikhögskolan, utsågs och fick ta emot "Bennypriset" i samband med Kungliga Dramatens årshögtid. Sprittande glädje och oerhört hedrad var bara några av hennes känslor när beskedet kom.

Foto: Lennart Eriksson.

Örebro fristad för ukrainska gästforskare

För de ukrainska gästforskarna Nataliya Shchestyuk och Tetiana Tymoshenko är det ryska anfallskriget den direkta anledningen till att de verkar i Örebro. "Jag tog detta tillfälle att kunna fortsätta som forskare", säger matematikern Nataliya Shchestyuk. Tetiana Tymoshenko forskar om hållbar turism och har arbetat med att utveckla turismen i den idag helt sönderbombade staden Mariupol.

Foto: Istockphoto.

Stava och skriva rätt är "jätte viktigt"

Är det så jätteviktigt? Jo, för språkpoliser på sociala medier är stavning helt avgörande för att bli tagen på allvar. De som inte stavar korrekt kallas för barnsliga, dumma eller slarviga konstaterar Anna Heuman i sin doktorsavhandling. Värst av allt, enligt de själutnämnda experterna, är sårskrivning.

NEOLAiA – med sikte på Europauniversitet

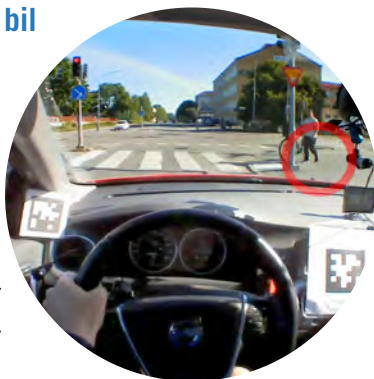
Besökare från åtta europeiska universitet satte färg på campus vid midsommartid. Deltagarna i universitetsalliansen NEOLAiA möttes för att planera för målet att utses till ett av EU:s Europauniversitet. Samarbetet i Europa är framtiden för forskning och utbildning enligt Åke Strid, vicerektor för internationalisering.

Välfärden avgörande för hedersnormer

En välfärd som inkluderar alla är nödvändigt för att motverka hedersnormer. Den slutsatsen drar Rúna Baianstovu, forskare i socialt arbete, av en fördjupad analys av intervjuer med över 200 personer. Orsakerna till hedersförtryck är komplexa, men slutenhet är en avgörande faktor. En särskilt utsatt grupp är kvinnor som är beroende av sina makar.

Glasögon och AI mäter hur väl du kör bil

Glasögonen registrerar hur föraren agerar i trafiken och resultatet analyseras med hjälp av AI. Kombinationen är en innovation av doktoranden Ravi Chaldavada som testas i samarbetet med Universitetssjukhuset. Syftet är att kunna bedöma förmågan att köra bil, bland annat hos patienter med demenssjukdomar. Målet är en färdig produkt under 2023.

Vuxna med adhd riskerar hjärt-kärlsjukdomar

Vuxna med adhd löper en ökad risk för att utveckla olika typer av hjärt-kärlsjukdomar. Det visar en omfattande studie som letts av Henrik Larsson. En slutsats enligt honom är att det är viktigt att läkare noggrant undersöker livsstil och andra psykiatriska diagnoser hos personer med adhd – allt för att minska risken för hjärt-kärlsjukdomar.

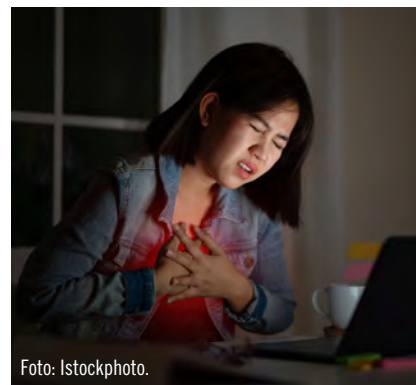

Foto: Istockphoto.

Foto: Region Örebro län.

Örebroforskning ändrade riktlinjer i USA

Nyfödda med gulsot kan lika säkert behandlas med ljus hemma som på sjukhus. Det visade barnläkaren Miriam Pettersson i sin avhandling. Resultatet ledde till nya rutiner på Universitetssjukhuset i Örebro – och nu också i USA. American Academy of Pediatrics hänvisar till Miriam Pettersson i sina uppdaterade riktlinjer.

AI-kurser som stöttar yrkesverksamma

Fem AI-kurser som riktar sig till yrkesverksamma. Så satsar Örebro universitet på att ge näringslivet möjlighet att hänga med i den allt snabbare tekniska utvecklingen. ”Smarter-programmet” startade 2017 och en av studenterna, Debbie Lau, som jobbar åt Volvo, är nöjd med sin utbildning – men ser också nödvändigheten av att fortsätta utbilda sig.

Foto: Volvo Cars.

Kårhuset senast att bli med solceller

Kårhuset är den senaste byggnaden som får solceller på taket. Sammanlagt ger installationerna nu i runda tal 800 000 kWh per år, att jämföra med en eluppvärmd villa som förbrukar mellan 20 000 och 25 000 kWh om året. Akademiska hus fortsätter att montera solceller på lärosäten med målet att öka från 9,2 miljoner kWh till 13,5 miljoner kWh per år.

Pris för forskning för radikalt bättre vård

Hans forskning har lett till att patienter som genomgår stora operationer hämtar sig snabbare och får färre komplikationer. För den insatsen belönades professor Olle Ljungqvist med det prestigefyllda internationella priset i kirurgi. Metoden används idag på 200 kliniker i ett 30-tal länder och medför dessutom kortare vårdköer och minskade kostnader.

Genomslag för forskarkrönikor

Forskare från olika ämnen vid Örebro universitet har turats om att varje vecka skriva vetenskapskrönikor som publicerats i ett 20-tal dagstidningar. Satsningen är ett samarbete med Nerikes Allehanda, som ingår i koncernen Bonnier News Local.

Företagsekonomi och metalmusik hör ihop

Det finns en koppling mellan ämnet företagsökonomi och hårdrock. ”Metalbandet Horndal sjunger om det jag forskat om”, konstaterar Magnus Hansson som bjöd in sångaren Henrik Levahn som gästföreläsare. Magnus Hansson forskar om nedläggning av företag och bandet Horndal kommer från bruksorten med samma namn – drabbat av företagsnedläggningar.

Foto: Daniel Liljas.

Foto: Istockphoto.

Ny och unik utbildning om hållbara livsmedel

En unik utbildning för dig som vill bidra till en hållbar framtid. Så beskriver Johanna Björklund den nya utbildningen i miljövetenskap med inriktning på hållbara livsmedelssystem. Programmet är tvärvetenskapligt och förutom miljövetenskap läser studenterna bland annat miljö rätt, ekonomi och mikrobiologi.

Rekordår för anslag från Vetenskapsrådet

Det blev ett rekordår för Örebro universitet med 14 beviljade forskningsprojekt från Vetenskapsrådet. Rektor Johan Schnürer är särskilt glad över att det är en sådan bredd i ämnena – och att just finansiering från Vetenskapsrådet är ett tydligt tecken på kvalitet.

Årets mingel om hållbarhet, hot och hopp

Forskarna Sabina du Rietz och Ingrid Ericson Jogsten (bilden) deltog i årets höstmingel, arrangerat av Plattform för en hållbar framtid. Fotografen Mattias Klum visade bilder från vår planet, Jacob Kiefer från ABB föreläste och Anna Kärrman, kemist, beskrev hur kemikalier gått från hopp till hot. Minglet är en ”årlig mötesplats för kunskap och utforskande samtal” enligt rektor Johan Schnürer.

Örebrostudenter heta på arbetsmarknaden

En examen från Örebro universitet är en direkt väg in på arbetsmarknaden visar en rapport från Svenskt näringsliv. Högskoleingenjörer toppar listan och ekonomit utbildningen placerar Örebrostudenterna på andra plats i landet. Svenskt näringslivs bedömning är att trygghet och förutsägbarhet skattas högt av dagens studenter.

Larver och gullris – framtidsmat i Hällefors

Larver av drönare, te på gullris och snäckor. Det är råvaror som kan stå på menyn när Hällefors blir mer självförsörjande och klimatsmart. Studenter på Restaurang- och hotellhögskolan bjöd på nytänkt mat – och fick tummen upp av gästerna. Ursprunget är ett samarbete med Hällefors kommun och ett uppdrag att ta vara på närheten – och framtiden.

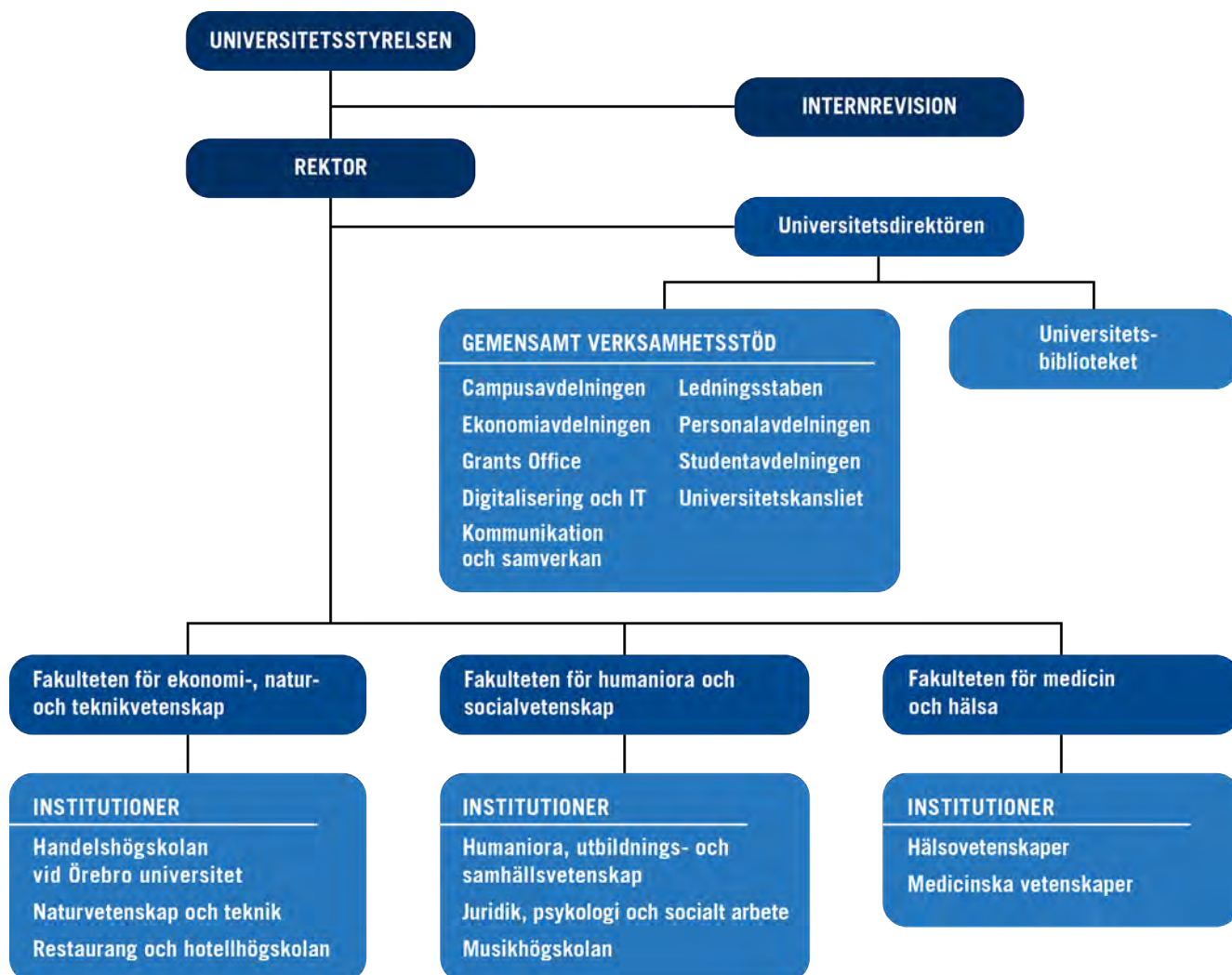
Enkelt blodprov visar hur svår skallskadan är

Över 90 procent av alla skallskador klassas som milda. Ändå har över hälften av patienterna problem sex månader efter skadan. Örebroforskare har lagt grunden till ett enkelt blodprov som identifierar de patienter som behöver mer vård.

Foto: Istockphoto.

ORGANISATION

Universitetsstyrelsen

Lars Haikola, ordförande
Johan Schnürer, rektor

Företrädare för allmänna intressen

Cissi Billgren Askwall
Hans Enocson
Görgen Johansson
Eva Malmström Jonsson
Sari Ponzer
Andreas Svahn
Louise Ungerth

Företrädare för verksamheten

Malin Hagström
Elin Vimelfall
Vakant

Företrädare för de studerande

William Ahlgren, ordförande Örebro studentkår
Linda Eriksson
Emilia Malm

RESULTATREDOVISNING

ÅTERRAPPORTERINGSKRAV enligt regleringsbrev för budgetåret 2022

Öppen vetenskap	s. 19	Innovationsverksamhet	s. 64, 66–68
Jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel	s. 22	Informations säkerhet	s. 74, 118
Hållbar utveckling/ Jämställdhetsintegrering	s. 22, 41–42, 48–49, 59–61	Sammanställning av väsentliga uppgifter	s. 84–85
Kvalitetsförstärkning	s. 27–28	Resultaträkning fördelad på verksamhetsgrenar (i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen)	s. 86
Utbildningsutbud	s. 28–31, 33–40, 107	Oförbrukade bidrag	s. 89
Utbyggnad av vissa utbildningar	s. 33–40	RESULTATINDIKATORER	
• Livslångt lärande	s. 28–29, 33–34, 107	Nedan anges några av de nyckeltal som följs upp årligen och som visar universitetets utveckling:	
• Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning	s. 33–34	D1:1 Artiklar i Web of Science.....	s. 20
• Bristyrkesutbildningar	s. 33–39	D1:2 Intäkter för forskning (miljoner kronor).....	s. 21
• Utbildning på avancerad nivå	s. 33–34, 40–41	T2:2 Antal helårsstudenter i anslagsfinansierad utbildning....	s. 28
• Utbildning i hela landet	s. 33–34	D2:1 Antal helårsstudenter per utbildningsområde.....	s. 40
• Mål examina inom lärar- och förskolläraexamina	s. 37–38	T3:1 Universitetets personal, årsarbetskrafter.....	s. 56
• Mål examina hälso- och sjukvårdsutbildningar.....	s. 38–39	T3:3 Andel disputerade/konstnärligt meriterade lärare	s. 57
Antal helårsstudenter på läkarutbildningen	s. 35, 38–39	Takbelopp i anslagsredovisning	s. 94
Utveckling av VFU i läraryrket	s. 36	Ytterligare resultatindikatorer som är centrala för universitetet finns i T6:8 Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	s. 84–85
ALF-ersättningens fördelning.....	s. 39, 89		
Medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF)	s. 34, 88		
Restaurang- och hotellhögskolan i Grythyttan	s. 39–40, 118		
Studieavgifter för tredjelandsstudenter	s. 44–45		
Kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning	s. 45–47		
Rekryteringsmål för professorer	s. 56–57		
Mål för andel biträdande lektorer.....	s. 57		
Minskade utsläpp från tjänsteresor	s. 59–60, 75		

Källor som används i årsredovisningen:

Ladok = Studentdatabasen Ladok

Primula = Personalsystemet Primula

SCB = Statistiska centralbyrån

UHR = Universitets- och högskolerådet

UKÄ = Universitetskanslersämbetet

ULV = Utländska lärares vidareutbildning, nationell databas

Unit4 ERP = Ekonomisystemet Unit4 ERP

Hur kan människor och robotar arbeta sida vid sida? I universitetets robotlab pågår bland annat forskning kring hur robotar bäst ska kunna kommunicera med människor och hur robotar ska kunna lära sig människors rörelsemönster, till exempel för att hitta sätt att undvika olyckor. Foto: Örebro universitet.

1. FRAMSTÅENDE FORSKNING

Örebro universitet bedriver forskning av hög kvalitet, något som speglas i mycket goda placeringar i internationella lärosätesrankningar. De senaste årens arbete med utvecklingsområden och strategiska satsningar har bidragit till att stärka forskningsverksamheten och generera ny kunskap som möter flera stora samhällsutmaningar.

Örebro universitets vision, Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling, bärs upp av fem utvecklingsområden, varav ett är Framstående forskning. Fyra strategiska mål är kopplade till detta utvecklingsområde:

- Våra forskare verkar i starka miljöer med god infrastruktur och internationella nätverk. Genom samarbete utvecklar de sina vetenskapliga fält och bidrar till att möta samhälls- och hållbarhetsutmaningar.
- Forskargrupper med utvecklingspotential har vuxit till starka forskningsmiljöer.
- Den externa forskningsfinansieringen är dubblerad.
- Våra framgångar avspeglas i högre placering i internationellt erkända rankninglistor.

Universitetets tredje forskningsutvärdering ORU2020, som blev klar under 2021, visar att forskningen generellt håller en hög kvalitet. Under 2022 har samtliga nivåer i organisationen arbetat vidare med utvecklingen av forskningen utifrån de planer som togs fram utifrån självvärdering och de externa bedömarnas synpunkter. Ett konkret exempel är det universitetsövergripande program som gör det möjligt att ansöka om finansiering av doktoranders fjärde år där externa anslag utryckligen bara täcker 3 år, detta för att underlätta rekrytering av fler doktorander. Under 2022 inkom 10 ansökningar varav 6 ansökningar beviljades.

Den 1 april 2022 meddelade Folkhälsomyndigheten att covid-19 inte längre klassades som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom. Detta medförde att de restriktioner som funnits under coronapandemin succesivt togs bort under första halvan av 2022. Örebro universitet har i stor utsträckning klarat av att upprätthålla forskningsverksamheten under pandemin, men det är viktigt att understryka att effekten av pandemin fortsatt påverkat forsk-

ningen. Många projekt har behövt ändra planerad verksamhet, justera tidsplaner och tvingats till förlängning av projekttiden. I likhet med föregående år är det främst forskningsprojekt inom medicin och vård, samt forskningsprojekt i samverkan med företag och andra aktörer i det omgivande samhället som påverkats mest.

Merparten av de utmaningar som samhället står inför är resultatet av mänskliga handlingar och kan endast hanteras genom samhälleliga processer. Närheten mellan humanistisk, samhällsvetenskaplig, naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning vid Örebro universitet ger goda förutsättningar för förståelse av komplicerade helheter. Flervetenskapliga samarbeten är framträdande, också utanför universitetets strategiska forskningsåtgärder.

Forskningen inom området för artificiell intelligens (AI) vid Örebro universitet håller mycket hög kvalitet och fortsätter att växa. Detta sker genom fortsatt rekrytering av forskare och doktorander till WASP-AI (ett nationellt forsknings- och rekryteringsprogram finansierat av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse), samt genom starten av en företagsforskarskola som finansieras av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen). Forskare från andra områden samarbetar med AI-forskare för att använda de möjligheter som AI ger till ny kunskap och utveckling samt för att studera konsekvenser av användningen av AI. Det kan till exempel handla om att använda AI för att upptäcka föroreningar i vatten, utveckla innovationer inom precision nutrition (se under rubriken Fokusområdet Mat och hälsa), undersöka hur AI påverkar arbetsmarknaden samt granska hur vi bedömer risker med AI och reglerar AI när ingen fullt ut vet hur tekniken kommer att påverka samhället långsiktigt.

Arbetet med att utveckla flervetenskapliga forskningsmiljöer som studerar samhällsrelevanta frågor

har fortsatt. Inom forskningsmiljön Centrum för samhällsvetenskaplig miljö- och hållbarhetsforskning (CESSS) studeras olika aspekter av hållbar samhällsutveckling, medan Centrum för våldsstudier studerar våld i samhället (CVS). En unik infrastruktur har utvecklats som erbjuder analyser av Big data inom humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Utvecklingsarbete har också gjorts för att skapa en universitetsövergripande plattform för didaktisk forskning och för praktisk-nära forskning.

Vetenskapsrådets pilot med en ny utvärderingsmodell för bedömning av forskningskvalitet och genomslag, visade att forskningen inom statskunskap vid Örebro universitet håller hög klass och påverkar samhället. Utvärderingen genomfördes av en extern panel som bedömde forskningens vetenskapliga kvalitet, genom läsning av ett urval publikationer, och dess betydelse utanför akademien, med stöd av fallstudier.

Inom fakulteten för medicin och hälsa bedrivs forskningen i nära och gott samarbete med Region Örebro län. Den kliniska forskningen har fortsatt att utvecklas, inte minst genom stärkt samarbete som regleras via det regionala samverkansavtalet mellan universitetet och Region Örebro län. Forskare vid universitetet och regionen deltar också i nationella samarbeten, till exempel i Genomic Medicine Sweden, med fokus på precisionsmedicin.

Framgångsrik forskning inom omvårdnadsvetenskap vid Örebro universitet ledde 2022 till att ämnet i Academic Ranking of World Universities (ARWU, även kallad Shanghai-rankningen) nu rankas bland världens 100 främsta universitet. Under 2022 tilldelades ämnet även en forskarskola (21 miljoner kronor) av Vetenskapsrådet med huvudsökande från omvårdnadsvetenskap.

Under 2022 etablerades universitetets Plattform för en hållbar framtid (Platform for a Sustainable Future, PSF) formellt av rektor. Syftet med plattformen är att mobilisera och belysa universitetets forskning, utbildning och samverkan som delar en vision om en hållbar framtid, med ett fokus på behovet av transformativ förändring och med ett mångvetenskapligt arbetssätt.

PSF har en operativ styrgrupp med en ordförande som ytterst ansvarig för plattformens ledning, budget och strategiska utveckling, och ytterligare två

ledamöter som tillsammans representerar universitetets tre fakulteter. Gruppen leder det operativa arbetet av plattformen och deltar i universitetets strategiska arbete med hållbarhetsutmaningarna.

PSF är organiserad i tre arbetsgrupper med fokus på utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället. Utöver dessa tre finns en fjärde grupp för kommunikation, både internt inom universitetet och för extern synlighet och kunskapspridning.

Under 2022 har PSF arrangerat en konferens om hållbarhet i utbildning för att stimulera initiativ inom utbildningarna. Flera workshops har hållits, bland annat tillsammans med Grants Office, för att identifiera och utveckla mångvetenskapliga forskningsinitiativ. Flera av dessa har burit frukt och under året har projekt med ursprung i PSF tilldelats runt 50 miljoner kronor i externa forskningsanslag. Ett exempel är den mångvetenskapliga forskarskolan WATCH (Water Challenges in Sustainable Planning and the Built Environment) som är ett samarbete mellan Örebro och Karlstads universitet, länsstyrelserna i Örebro och Värmland, Örebro och Karlstads kommun, Svenskt Vatten och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Här samarbetar forskare från kulturgeografi, sociologi, statskunskap och kemi för att hitta sätt att stärka samhällets förmåga att anpassa sig och lösa problem med en hållbar vattenförsörjning.

I arbetet med att utveckla forskningen för en hållbar framtid har universitetet såväl nationella som internationella samarbeten. Under 2022 skedde även uppstarten av European Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals (PARC) inom EU's Horizon Europe. Örebro universitet är en av 200 partners från 28 länder som tillsammans fått forskningsanslag på 400 miljoner euro. Den del av PARC-projektet som omfattar föroreningar i bland annat jord och damm leds av Örebro universitet utifrån den teknik och de analyser som utvecklats vid lärosätet för att kartlägga kemikalier, mäta giftighet och förutsäga effekten på människor av kemikalierna.

Pågående forskningssatsningar

I syfte att ytterligare stärka forskningen inom områden med stor samhällsbetydelse och med potential till stark utveckling har universitetet genomfört en rad investeringar med hjälp av myndighetskapi-

talet under de senaste åren. Under 2022 har universitetet identifierat och formerat potentiella profilområden och har för avsikt att gå fram med tre: AI och robotik, Mat och hälsa samt ett nytt område med arbetsnamnet Föreningar och samhälle.

Fokusområdet Mat och hälsa

Inom fokusområdet Mat och hälsa gör universitetet en stor tvärvetenskaplig forskningssatsning. Syftet är att utveckla ny kunskap och kompetens som kan möta stora samhällsutmaningar på flera områden inom folkhälsa samt bidra till en kunskapsbaserad utveckling av företag inom livsmedel och kosttillskott samt restaurang- och besöksnäring. Fokusområdet ligger i linje med den nationella forskningsagendan för ett hållbart och konkurrenskraftigt matsystem, Agenda 2030 och målsättningen för de nationella aktörerna inom livsmedelsbranschen. Satsningen, som sträckt sig fram till och med 2022 har innefattat bland annat investeringar i infrastruktur och nyrekryteringar. Forskningen och forskare i satsningen har i konkurrens tilldelats medel från ett flertal olika forskningsfinansierare som EU/MSC, Formas, Vinnova, Vetenskapsrådet (VR) och KK-stiftelsen. Det Formas-finansierade nationella tvärvetenskapliga forskningscentret växtbaserade protein för hälsa och välmående (PAN Sweden) leds av Örebro universitet. PAN Sweden har etablerats med det långsiktiga målet att bidra till att Sverige blir internationellt konkurrenskraftigt med hållbara, vetenskapligt verifierat hälsosamma produkter som efterfrågas av konsumenterna.

Genom forskningsanslag från Vinnovas särskilda utlysning för precisionshälsa som erhöles under 2021 har Precision Nutrition Innovation Arena, (PNI), startats med målet att hjälpa människor att äta rätt med hänsyn till den individuella matsmältningen och att underlätta för företag att ta fram hälsosamma produkter. PNI är ett samarbete med Chalmers tekniska högskola, Region Örebro län och ett antal företag.

Som en del i universitetets arbete med att kommunicera forskningsresultat och bidra till samhällsdebatten har en webinarieriserie kring aktuell forskning om mat och hälsa skapats och under 2022 genomfördes seminariet ”Mat istället för medicin” om hur kost kan förebygga ohälsa. Teman för de tidigare seminarierna har varit ”Vad krävs för att växtbaserad mat ska bli hälsosam och god?” samt ”Klimatsmart konsumtion – vem bär ansvaret”.

Presentationer för specifika målgrupper, intervjuer i dags- och branschtidningar samt sex krönikor i regionala dagstidningar har också genomförts under 2022. Universitetet har även ingått ett partnerskap med Uppsala Health Summit och på årets konferens med namnet ”Bästa maten! Handla nu för en hållbar framtid” medverkade två av universitetets forskare i programmet med föredrag för allmänheten. I Vinnova-utlysningen ”Ett nytt recept för matsystemet – mobilisering” med fokus på radikal innovation tilldelades universitetet platser i två områden; proteinskiftet och preventiv hälsa genom mat. Ambitionen med satsningen är att stärka nätverket, öka kunskap om systemtänkande och tillämpa detta tillsammans med andra aktörer under ett gemensamt tema.

I samarbete med den nationella arenan för aktörer inom livsmedelsbranschen, Sweden Food Arena, har behov i branschen identifierats och matchats med kompetens och kunskap inom Mat och hälsa vilket resulterade i en skraddarsydd uppdragsutbildning i sensorik som genomfördes under hösten 2022.

Forskarskolorna Successful Ageing och Newbreed

Inom den universitetsövergripande satsningen Successful Ageing finns två tvärvetenskapliga forskarskolor, Successful Ageing och den EU-medfinansierade (COFUND) Newbreed, vilka startade 2016 respektive 2018. Dessa forskarskolor syftar till att med insatser från universitetets olika vetenskapliga discipliner öka den vetenskapliga kunskapen om åldrandet. Satsningen innefattade från början totalt hela 34 doktorander, fördelade över ett flertal ämnen inom de tre fakulteterna. Vetenskapliga antologier, avhandlingar och ett stort antal vetenskapliga artiklar har publicerats inom ramen för de båda forskarskolorna. Restriktioner och hemarbete på grund av pandemin har, likt föregående år, lett till svårigheter för alla doktorander. Dock har ingen doktorand avbrutit sina studier i förtid på grund av pandemin. Halvtidsseminarier har genomförts för de flesta doktoranderna i båda forskarskolorna, och i flera fall även slutseminarier. Inom Newbreed har 4 doktorander disputerat och flertalet förväntas disputeras under 2023 och de sista under 2024. Pandemin har också lett till att förseningar uppstått vad gäller planeringen av den fortsatta utvecklingen inom åldrandeforskning, när dessa forskarskolor upphör. Styrgruppen för satsningen Successful Ageing har arbetat med planen under året och ett förslag

är under färdigställande. Mellan fakulteterna pågår ett samarbete för att skapa en centrumbildning för vidareutveckling och konsolidering av forskningen om äldre utifrån forskarskolornas verksamhet och övrig forskning på lärosätet. Även forskningsansökningar i syfte att finansiera fler- vetenskapliga forskningsprogram och projekt sker inom området.

Biträdande lektorer

De 20-talet biträdande lektorer som anställdes via strategiska satsningar under 2018 och 2019 har fått goda förutsättningar att utveckla sin självständighet som forskare och att meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt. Ett särskilt utvecklingsprogram har erbjudits med omfattande träning i bland annat ledarskap, kommunikation och gruppdynamik, liksom i att söka externa anslag. Det tvååriga utvecklingsprogrammet avslutades under februari 2021, med en uppföljningsträff som genomfördes under våren 2022 för att bland annat stötta de biträdande lektorernas förberedelser med ansökan om befordran till universitetslektor. Fler- talet av de biträdande lektorerna har under 2022 avslutat sin meriteringstjänst och erhållit ordinarie lektorat vid lärosätet. Deras vetenskapliga produktion har varit fortsatt god. Under 2022 uppgick antalet vetenskapliga publikationer till 69 och flera av de biträdande lektorerna har beviljats större externa forskningsanslag. Universitetet har nu genomfört tre kohortrekryteringar av forskare som erhåller meriteringsanställning, med goda resultat, inte minst tack vare de sammanhållna utvecklingsprogrammen som också bidrar till tvärvetenskapligt erfarenhetsutbyte och kontaktskapande. De lyckade satsningarna har föranlett att delar av universitetets basanslag för forskning från och med 2023 fördelas till fakulteterna med särskilt uppdrag att finansiera nya meriteringsanställningar. Syftet är att tydligare stärka den strategiska kompetensförsörjningen genom rekrytering utifrån de olika fakulteternas behov och förutsättningar.

Forskningsinfrastruktur

Tillgång till kvalificerad och välfungerande infrastruktur är helt avgörande för att kunna bedriva forskning av hög kvalitet. Universitetet gör därför omfattande investeringar i såväl forskningsutrustning, i form av instrument och apparatur, som i hantering av forskningsdata sedan 2017. Det senare inbegriper lagringsyta för stora dataset (anskaffning, tillgång, prenumeration), egen etablering av databaser (vissa typer av mjukvara) samt

arbetstid för specialister inom datahantering. Som en förstärkning av dessa infrastruktursatsningar har även forskningsdatarådgivare anställts på de tre fakulteterna under året. Förutom universitetets egen forskningsinfrastruktur har forskarna tillgång till infrastruktur via nationella och internationella avtal och samarbeten. Bland annat leder Örebro universitet, tack vare mycket stark forskning inom miljö kemi, den svenska noden inom Research Infrastructure for Environmental Exposure Assessment (EIRENE) med 17 deltagande länder.

Kvalitetssäkring av forskning

Återkommande granskning av forskningen vid ett lärosäte är en viktig del av lärosätets kvalitetssystem för forskning. Universitetet har sedan augusti 2021 ett övergripande kvalitetssystem där kvalitetssäkringen av forskningen har integrerats med en reviderad version av kvalitetssystemet för utbildningen. Under 2022 granskades universitetets kvalitetssystem av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) med förväntad återkoppling i början av 2023.

I arbetet med att kvalitetssäkra forskningen har universitetet regelbundet tagit hjälp av externa granskare i återkommande forskningsutvärderingar för att genomlysa all forskning och identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter. Den för lärosätet tredje och senaste universitetsövergripande forskningsutvärderingen, ORU2020, avslutades i juni 2021. De externa bedömarens rapporter vittnar om en stark utveckling och en generellt högkvalitativ forskning vid Örebro universitet. Tillsammans med självutvärdering och utvecklingsplaner som verksamheten har tagit fram utgjorde bedömningsrapporterna viktiga underlag för strategier och prioriteringar under 2022 men även de kommande åren.

I och med ORU2020 har metoden för forskningsutvärdering formaliserats i universitetets övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning och innebär att forskningsutvärderingar ska bygga på:

- kvantitativa och kvalitativa underlag,
- självvärderingar från utvärderingsenheter,
- bedömning och rekommendationer från externa bedömare,
- platsbesök för dialoger med de externa bedömarena och forskare och ledning, samt
- en skriftlig bedömningsrapport.

Forskningsetik och forskningsetiska rådet

Fakulteterna har tagit fram handlingsplaner för arbetet med forskningsetik och god forsknings- sed utifrån universitetsledningens uppdrag om att stärka det kollegiala stödet för forskningsetik och god forskningssed till forskare och doktorander. I detta arbete har också seminarium, workshops och utbildningar genomförts. Två av fakulteterna har initierat rekryteringar av forskningsetikrådgivare.

Sedan 2019 finns vid universitetet ett forsknings- etiskt råd med följande uppdrag:

- hantera anmälan om oredlighet, och avvikelser från god sed i forskning,
- vara rådgivande till fakultetsledningarna angående forskningsetiska frågor, samt
- bevaka och analysera omvärlden vad gäller forskningsetiska aspekter samt ge strategiska råd till universitetet och fakulteterna.

Under 2022 har rådet inte behövt hantera några ny- anmälda ärenden. Ett ärende som initierades 2021 hanterades av nämnden för prövning av oredlighet i forskning (NPOF) som sedan avskrevs. Ett annat ärende som anmäldes 2021 har efter beslut av över- klagandenämnden för etikprövning (ÖNEP) be- dömts bryta mot etiklagen och har därför lämnats vidare till Åklagarmyndigheten i början av 2022.

Dessa ärenden har lett till åtgärder såväl på per- son- som organisationsnivå. Forskningsetik har fått större utrymme i verksamheten, exempelvis genom seminarier och diskussioner. Stödet har också utökats genom till exempel inrättande av forskningsetikrådgivare samt översyn och utveck- ling av lokala riktlinjer. Diskussioner pågår om hur forskningsetiska rådet kan vara mer proaktivt och vara det organ som samordnar samtliga insatser.

Öppen vetenskap

Under 2022, kom Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) med vägledning för implementering av färdplan för öppen vetenskap. Fokus ligger på att skapa goda förutsättningar för övergången till ett öppet vetenskapssystem. Dessa är vägledande för Örebro universitets styrning av det lokala arbetet.

Begreppet öppen vetenskap innefattar öppen till- gång till vetenskapliga resultat och forskningsdata, öppna lärresurser, öppen källkod, öppen metod och öppen peerreview. Övergången till ett vetenskaps-

system baserat på öppen vetenskap ska leda till att forskningsprocessen blir transparent, inkluderande och demokratisk, samt att kunskap blir snabbare tillgänglig och lättillgänglig genom digitala kanaler.

Universitetet är fortsatt involverat i olika nät- verk och samarbeten som är kopplade till öppen vetenskap för forskningsdata och vetenskaplig publicering. I nätverket Svensk nationell datatjänst (SND) är universitetet en aktiv part och när det gäller öppen tillgång till vetenskapliga publice- ringar är universitetet en del av Bibsam-konsortiet och använder de avtal för publicering med öppen tillgång som konsortiet förhandlat. För att kom- plettera möjligheterna att publicera med öppen tillgång vid publicering som inte ingår i avtal har universitetet avsatt medel i en OA-fond. Universi- tetet rapporterar årligen kostnader som är kopplat till publicering med öppen tillgång till den natio- nella databasen Open APC Sweden.

Forskningsdata

Som tidigare nämnts anställde universitetets tre fakulteter varsin forskningsdatarådgivare under 2022. Dessa ska arbeta för att främja tillgäng- liggörandet av forskningsdata och ge stöd kring datahanteringsfrågor. Under året har aktiviteter planerats för att vidareutbilda forskare och fors- karstuderande, genom att bland annat komma in i forskarhandledarkursen via Högskolepedagogiskt centrum och på fler doktorandkurser vid institu- tioner/fakulteter.

Under året har även universitetet varit delaktigt i att starta upp ett nätverk för forskningsdataråd- givare och data stewards tillsammans med Kung- liga tekniska högskolan (KTH) och Stockholms universitet (SU). Genom detta nätverk ges möjlig- het till rollutveckling, erfarenhetsutbyte och att ta del av olika arbetssätt för att stötta forskare kring hantering och tillgängliggörande av forskningsdata. I samarbete med KTH och SU är universitetet även del i ett utbytesnätverk med Delft Univer- sity of Technology och Aalto University för att diskutera olika lösningar för att nå ut, organisera och utveckla arbetet kring FAIR-principerna för forskningsdata (Findability, Accessibility, Interoperability and Reusability).

Universitetet finns även representerat i Svensk nationell datatjänsts (SND) arbetsgrupper kring forskningsdata inom såväl uppdragsforskning som förmedling av forskningsdata med restriktioner.

Vetenskaplig publicering

Antalet publikationer affilierade till Örebro universitet som indexerats i databasen Web of Science (Core Collection) har ökat något under 2022 i jämförelse med 2021 (diagram 1:1). Efter som indexering av publikationer i Web of Science sker med viss fördröjning, kan det fullständiga utfallet av affilierade publikationer i databasen inte sammanställas förrän vid årsskiftet 2023/24. Universitetets andel av publikationer med minst en svensk författare i Web of Science fortsätter också att stiga. År 2022 stod forskare från Örebro universitet för 2,48 procent av alla svenskaffilierade publikationer i databasen i jämförelse med 1,9 procent 2018.

Statistik från universitetets egna, digitala, vetenskapliga arkiv (DiVA) visar vidare på en ökning av publicerade artiklar under 2022 i jämförelse med föregående år. Antalet DiVA registrerade böcker, bokkapitel och rapporter har däremot minskat (tabell 1:1).

Under 2022 har universitetet, genom bibliotekets administration, finansierat öppen tillgång för 353 artiklar och 2 bokkapitel. Detta har skett via de avtal och den fond som beskrivs i avsnittet Öppen

vetenskap ovan. Med stöd av denna finansiering har andelen öppet publicerad forskning från Örebro universitet i Web of Science fortsatt att öka. År 2022 var 83 procent av alla Web of Science publikationer med minst en forskare från universitetet öppet publicerade. Denna siffra kan jämföras med 2020 då andelen var 77 procent.

I DiVA var 70 procent av alla universitetets publikationer från 2022 öppet tillgängliga jämfört med 58 procent 2020. Andelen öppna publiceringar i DiVA är något lägre i jämförelser med Web of Science eftersom DiVA bland annat inkluderar mer forskning utgivet på svenska förlag med begränsad möjlighet till öppen publicering.

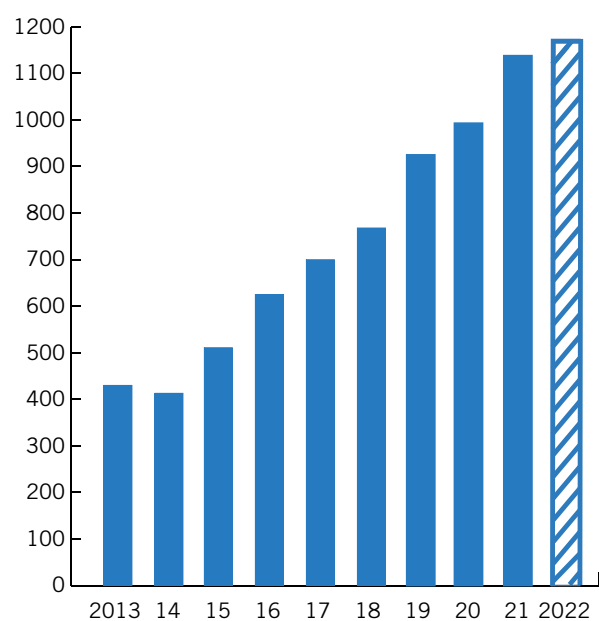
Baserat på kostnaden för hela verksamhetsgrenen forskning och forskarutbildning är kostnaden per referee-granskad vetenskaplig publikation, indexerad i Web of Science, ungefär 551 000 kronor. Se vidare Väsentliga uppgifter (tabell 6:8) i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisning.

Internationell ranking

Örebro universitet har under flera år haft framstående placeringar på rankinglistor. Den främsta anledningen till den höga rankingen är att vetenskapliga artiklar skrivna av universitetets forskare i stor utsträckning har citerats av andra forskare, och därmed fått internationellt genomslag. I den senaste rankingen från Times Higher Education (THE) som publicerades i oktober placerar sig Örebro universitet som trea bland svenska lärosäten, efter Karolinska Institutet och Göteborgs

Diagram 1:1 Artiklar i Web of Science

Källa: Web of Science och DiVA

Poster i DiVA som finns i Web of Science med kontrollerad koppling till Örebro universitet. Uppgifter hämtade från DiVA 2023-01-24.

Uppgifterna för 2022 är ofullständiga, fler artiklar tillkommer under 2023. Siffror för tidigare år har korrigerats.

Tabell 1:1 Vetenskaplig publicering ¹⁾

Källa: Web of Science och DiVA

	2022	2021	2020
Artiklar ²⁾	1 173	1 138	993
Artiklar i DiVA ³⁾	1 384	1 255	1 125
Böcker	15	23	24
Kapitel	101	137	160
Rapporter	37	38	29

Uppgifterna för 2022 är ofullständiga, fler artiklar kommer att tillkomma. Siffror för tidigare år har korrigerats.

1) Uppgifter hämtade från DiVA 2023-01-24.

2) Till artiklar räknas dokumenttyperna Artikel, forskningsöversikt, Artikel i tidskrift och Konferensbidrag med publicerat paper som är indexerade i Web of Science.

3) Till artiklar räknas dokumenttyperna Artikel, forskningsöversikt, Artikel i tidskrift och Konferensbidrag med publicerat paper som genomgått peer review.

universitet vad gäller citeringar. För att inkluderas i denna ranking ska två grundkriterier vara uppfyllda. Lärosätet måste dels bedriva utbildning på grundnivå, dels ha en publicering om minst 1 000 artiklar under den närmast föregående femårsperioden. Av världens cirka 20 000 lärosäten uppfyllde 1 799 dessa kriterier under 2022. Örebro universitet placerar sig i intervallet 401–500.

Under 2022 behöll Örebro universitet sin placering i intervallet 601–700 bland lärosäten på Academic Ranking of World Universities (ARWU) som huvudsakligen baseras på kvalitet i forskningen. Förutom rankingen på universitetsnivå, sammanställs ARWU också på olika ämnesnivåer. Dessa rankingar tar hänsyn till bland annat citeringar, publiceringar och internationella samarbeten samt kräver ett visst antal publikationer. Under 2022 hade Örebro universitet sin högsta placering på dessa ämnesrankingarna inom omvårdnad som klättrade till intervallet 75–100 från intervallet 101–150.

Örebro universitet har sedan 2020 också uppnått tillräckligt antal vetenskapliga publikationer för att inkluderas i CWTS Leiden Ranking, en årlig global universitetsranking som uteslutande baseras på bibliometriska indikatorer.

Forskningsfinansiering

De totala forskningsintäkterna uppgick 2022 till drygt 668 miljoner kronor (inklusive finansiella intäkter), vilket är en ökning med 35 miljoner kronor (6 procent) jämfört med 2021, se diagram 1:2. Universitetets anslagsintäkter för forskning (inklusive ALF-medel för klinisk forskning) ökade från 388 miljoner kronor 2021 till 393 miljoner kronor 2022. Under 2022 skedde en ökning av universitetets myndighetskapital för forskning med nära 22 miljoner kronor. Bidragsintäkterna ökade sammanlagt med 25 miljoner motsvarande 12 procent till 241 miljoner kronor. Även avgiftsintäkterna ökade under 2022 med 15 procent jämfört med föregående år till 33 miljoner kronor. Den totala förbrukningen av bidrag och avgifter ökade från förra årets förbrukning på 244 miljoner kronor till 274 miljoner kronor under 2022.

På den övergripande nivån fortsätter forskningsverksamheten att öka. Forskningsvolymen i form av förbrukade forskningsmedel ökade med 8 procent under 2022. Forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde 41 procent av universite-

tets totala omsättning, vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med 2021 och beror framför allt på att intäkterna till forskning ökat. Andelen forskning fortsätter att öka vid Örebro universitet, vilket är i linje med universitetets mål om balans mellan utbildning och forskning.

Extern forskningsfinansiering

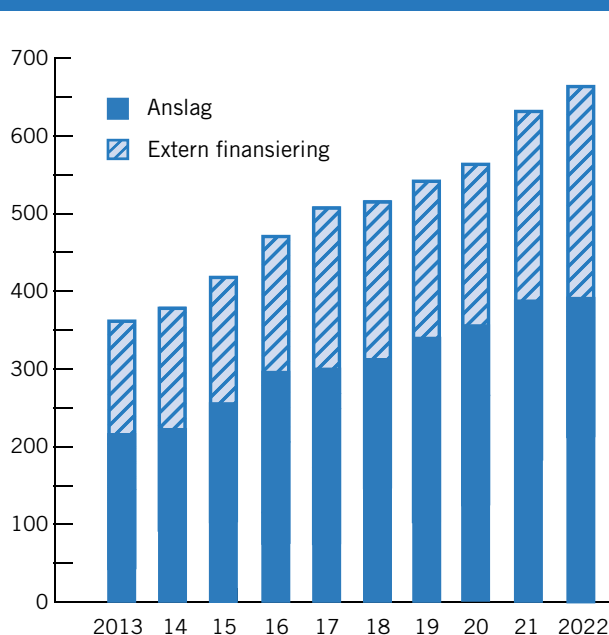
En av universitetets prioriteringar är att öka forskningsfinansieringen, bland annat genom att öka antalet ansökningar och höja kvaliteten på ansökningarna. Särskild uppmärksamhet riktas mot ett antal externa forskningsfinansiärer: KK-stiftelsen, VR, Formas, Forte, Vinnova och EUs ramprogram. Under 2022 genomfördes vid universitetet flera riktade insatser för att öka antalet ansökningar och höja kvaliteten på desamma.

Universitetet har under året erhållit ett stort antal anslag från bland annat KK-stiftelsen och VR. Örebro universitet har inte tidigare beviljats så många anslag från någon av dessa finansiärer. Av de 18 beviljade anslagen från VR var två forskarskolor. Även Formas beviljade ett större anslag till en forskarskola. KK-stiftelsen beviljade 14 anslag 2022.

Forte beviljade fyra anslag 2022 från Örebro universitet vilket är två färre än föregående år.

Diagram 1:2 Intäkter för forskning (miljoner kronor)

Källa: Unit4 ERP

Från och med 2015 erhåller universitetet så kallade ALF-medel vilka hanteras som anslagsmedel i redovisningen. Därav ökningen av forskningsanslag i diagrammet.

Åren 2018–2022 har universitetet erhållit mellan ett och sex anslag från Forte per år. De tre senaste åren har universitetet skickat in 30 ansökningar till Forte per år. Med en beviljandegrad på 15 procent, vilket är tämligen normalt, är ett väntat utfall på fyra till fem beviljade ansökningar per år rimligt. Utfallet från Formas är däremot en besvikelse för 2022, endast två ansökningar, varav ett stort anslag till forskarskola, beviljades av totalt 36 inskickade. En analys av utfallet från Formas för 2022 visar dock tydligt att kvaliteten på ansökningarna från Örebro universitet alltså håller hög kvalitet. I samband med utvärderingen av ansökningar ges de enskilda ansökningarna ett betyg på en sjugradig skala där högsta betyg är 7. Ofta räcker det med betyget 5 för att erhålla medel. Bland de ansökningar som ej erhöll medel 2022 fanns det 12 med betyget 5 och 8 ansökningar med betyget 6.

Till Vinnova skickade Örebro universitet in 12 ansökningar under 2022. Detta är betydligt lägre än 2021 då forskare vid universitetet skickade in 36 ansökningar. Det är dock noterbart att 8 av 12 ansökningar beviljades 2022, vilket är ett mycket högt utfall.

Vad gäller utfallet för Horizon Europe beviljades fyra ansökningar 2022, vilket får betraktas som något av ett normalår för Örebro universitet de senaste sex åren.

Resultatet av extern forskningsfinansiering från VR och KK-stiftelsen var mycket positivt under 2022. En annan mycket positiv nyhet under året var att universitetet för första gången beviljades medel från Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse. Utvärdering av arbetet med extern forskningsfinansiering görs löpande. Särskild vikt har lagts på att hitta förklaringar till det svaga resultatet för Formas 2022.

Jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel

För att möta uppdraget i regleringsbrevet som anger att universitet och högskolor ska redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel har Örebro universitet tidigare år genomfört en kartläggning av den interna fördelningen av basanslag för forskning ur ett jämställdhetsperspektiv. Kartläggningen visade att universitetets interna processer resulterat i en relativt jämställd fördelning. Utvecklingsområden som identifierades var systematik och uppföljning.

Beslutsprocesserna behöver vara verksamhetspecifika på grund av skillnader mellan fakulteterna och det är därmed inte aktuellt med en universitetsövergripande fördelningsprocess. Vidare identifierades ett behov av universitetsgemensam information om könsbias vid beslutsprocesser och fördelning av interna medel. Under 2022 togs en utbildning fram för att möta behovet av en gemensam kunskapsgrund och under höstterminen 2022 hölls den första utbildningen.

Utbildningen fokuserar på jämställdhetsaspekter inom den interna medelsfördelningen men också på jämlikhetsperspektiv och ett intersektionellt förhållningssätt vid rekrytering och andra bedömningsprocesser. Utbildningen har blivit en obligatorisk aktivitet för den identifierade målgruppen som ingår i universitetets Inriktning och handlingsplan för arbetet med jämställdhetsintegrering och lika villkor på Örebro universitet för 2023–2025.

Universitetet har identifierat svårigheter med att erhålla komplett könsuppdelad statistik över medelsfördelningen, då medel kan riktas antingen till enskilda forskare eller till grupper av forskare, till exempel i ämnen eller forskningsmiljöer. Fakultetsnämnderna beaktar jämställdhet vid fördelning av medel genom att säkerställa att kriterier i samband med utlysningar som vänder sig direkt till enskilda forskare är inkluderande för båda könen, samt att könsfördelningen för beviljade anslag inte avviker i relation till de sökande. Andelen av forskningsmedel som fördelas direkt till individers forskningstid följs upp utifrån andel som går till kvinnor respektive män. För att åtgärda den ojämlikhet i finansieringsvillkor som har konstaterats mellan befordrade och rekryterade professorer, där kvinnor missgynnas, har en av fakulteterna beslutat att finansieringsmodellen ska vara lika för samtliga framtida anställda professorer.

Utbildning på forskarnivå

Universitetet har under året haft totalt 529 registrerade doktorander, av vilka 488 var registrerade vid årets slut, vilket utgör en ökning med en doktorand jämfört med föregående år. Under året har 491 av de 529 doktoranderna haft en registrerad studieaktivitet, 57 procent av dessa var kvinnor. Såsom tidigare år återfinns majoriteten av doktoranderna inom det medicinska vetenskapsområdet och det humanistisk-samhällsvetenskapliga. Antalet doktorander med doktorandanställning var

vid årets slut 145, av vilka 59 procent var kvinnor. Återkommande är att universitetet fortfarande har ett stort antal doktorander med anställning utanför högskolesektorn, huvudsakligen inom hälso- och sjukvården.

Universitetets största forskarutbildningsämne var fortsatt medicinsk vetenskap med totalt 250 doktorander vid årets slut inom inriktningarna medicin, kirurgi, biomedicin respektive hälso- och vårdvetenskap (se tabell 6:4 i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen). Antalet doktorander inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området var 142 per 31 december. Likt tidigare år var pedagogik det största forskarutbildningsämnet inom vetenskapsområdet med totalt 18 doktorander. Inom det naturvetenskapliga området fanns vid årets slut 73 doktorander där datavetenskap utgör det största forskarutbildningsämnet med 46 doktorander. I slutet av året återfanns tre doktorander inom vetenskapsområdet teknik.

Universitetet antog under året totalt 74 nya doktorander vilket är en ökning med 12 doktorander jämfört med föregående år (se tabell 6:5 i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen). 69 procent av de nyantagna doktoranderna under året var kvinnor. Liksom tidigare år antog universitetet flest nya doktorander (41) inom det medicinska vetenskapsområdet, följt av 22 doktorander inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området. Antalet nyantagna doktorander inom det naturvetenskapliga området var 11 respektive noll inom det tekniska vetenskapsområdet.

Under året har Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap aktivt arbetat med att införa återkommande utbildning i datahantering och forskningsetik i fakultetens allmänna studieplaner för utbildning på forskarnivå, ett arbete som delvis skett i samband med anställningen av en forskningsdatarådgivare på fakulteten. Vidare har fakulteten haft doktorander inom en ny mångdisciplinär forskarskola (WATCH) med stöd från Formas.

Inom Fakulteten för humaniora och socialvetenskap har kvalitetsgranskning av forskarutbildningsämnen inför antagning av fakultetsfinansierade doktorander konsoliderats under året och aktiviteten utgör numera en etablerad aktivitet i fakultetens kvalitetssystem. Även doktorandprogrammet har förstärkts till att nu omfatta ett utbud av sju generiska kurser och arrangemang av forskningsinternat för samtliga doktorander. Fakulteten har även fortsatt arbetet med att främja doktoranders internationalisering.

Fakulteten för medicin och hälsa har under året fortsatt sitt arbete med att säkerställa forskningsetiska kontrollpunkter och processer inom fakultetens forskarutbildning. I samband med antagning av nya doktorander har bland annat en ny fakultetsgemensam mall för forskningsplaner införts med nya förtydliganden avseende forskningsetiska överväganden. En ny fakultetsgemensam och obligatorisk forskarutbildningskurs i forskningsetik och god forskningssed har inrättats tillsammans med ett krav på att alla fakultetens handledare till doktorander ska ha uppdaterade kunskaper i forskningsetik.

Examina och effektivitet

År 2022 utfärdade Örebro universitet totalt 63 examina inom utbildning på forskarnivå, vilket är åtta examina fler än året innan. Av dessa var 59 doktorsexamina och fyra licentiatexamina. Av det totala antalet utfärdade examina togs 52 procent ut av kvinnor. För de doktorander som under 2022 avlagt en doktorsexamen är medianvärdet för bruttostudietiden 6,5 år. En anledning till den relativt långa bruttostudietiden är att doktoranderna ofta bedriver sina studier på deltid. I likhet med tidigare år är detta särskilt vanligt för doktorander inom medicin och vårdvetenskap. Medianvärdet för doktoranders nettostudietid under 2022 motsvaras av 4,0 år. Doktorandernas medelaktivitet låg under året på 60,1 procent, vilket är exakt samma nivå som 2021. För året motsvaras detta av 275,1 heltids-ekvivalenter.

Inom sjuksköterskeprogrammet övar sig studenterna med hjälp av verklighets-trogna robotar. De finns både för övningar i akutvård eller som här, i den lägenhet vid Kliniskt träningscentrum, där studenter från alla vårdprogram kan träna sina kunskaper i en realistisk miljö. Foto: Örebro universitet.

2. UTBILDNING MED HÖG KVALITET

Under året har Örebro universitet fortsatt arbetet med att upprätthålla kvalitetsnivån och vidareutveckla universitetets utbildningar. Flera strategiska satsningar har antingen förlängts eller påbörjat processen för att övergå i ordinarie verksamhet.

Inom ramen för Örebro universitets vision Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling utgör Utbildning med hög kvalitet ett av fem utvecklingsområden. Fyra strategiska mål är kopplade till detta utvecklingsområde:

- Samtliga utbildningar, från grundnivå till forskarnivå, håller hög kvalitet.
- Aktiva forskare är delaktiga i all utbildning på samtliga nivåer.
- All utbildning präglas av aktivt utvecklad pedagogik, professionsrelevans, internationalisering, studentinflytande och kreativa lärmiljöer.
- Bildningsperspektivet ingår i alla utbildningsprogram.

Örebro universitet är ett attraktivt lärosäte med ett brett campusbaserat utbildningsutbud och högt söktryck. Grunden för detta är förmågan att erbjuda utbildning av hög kvalitet. Universitetets kvalitetssystem utgör ramverket, medan strategisk rekrytering av lärare och forskare, högskolepedagogisk utveckling och goda lärmiljöer är några av de centrala förutsättningarna. En stark koppling mellan utbildning och forskning är självklar för ett universitet. Det omfattande arbetet för att stärka och profilera forskningen vid universitetet stärker kvaliteten i utbildningarna, och vice versa.

Fokus på utbildningskvalitet och kvalitetssäkring

Kvalitets- och verksamhetsplaneringsprocessen är kärnan i universitetets kvalitetssystem. Kvalitetssystemet ska bidra till studenters och doktoranders lärande och skapa förutsättningar för bildning, utveckling och förnyelse inom ett brett spektrum av samhällsområden. Vidare ska systemet, genom systematisk kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring på samtliga nivåer i organisationen, verka som ett stöd i hela utbildningsprocessen. Beskrivningar av systemets grundaktiviteter

innebär att ansvarsområden identifieras, regelverk synliggörs och aktiviteter beskrivs i syfte att stötta det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning, forskning och verksamhetsstyrning.

Utbildningsstrategiska rådet hanterar universitetsövergripande och strategiska utbildningsfrågor. Under 2022 har diskussioner om livslångt lärande, omställning och universitetets framtida utbildningsutbud förts vid flera tillfällen. Därutöver har till exempel frågor om pågående kvalitets- och utvecklingsarbete inom olika områden diskuterats. Vid varje sammanträde får ledamöterna dessutom aktuell information om vad som sker inom det högskolepedagogiska området.

Dialog är en viktig metod i kvalitetsarbetet. Frågor om kvalitet inom utbildning och forskning har följts upp och diskuterats i verksamhetsdialoger med fakultetsnämnder och institutioner. Örebro universitet har också ett ömsesidigt utbyte med universiteten i Linköping och Umeå i frågor som rör utbildningskvalitet. Samarbetet ger ett värdefullt erfarenhetsutbyte och hjälp med granskningsuppdrag. Andra dialoger sker genom det nationella kvalitetssamordnarnätverket och SUHF:s expertgrupp för kvalitetsfrågor, där Örebro universitet är representerade. Kvalitetsrelaterade frågor adresseras frekvent vid nationella dekanmöten och många av de enskilda utbildningsprogrammen har därtill egna nätverk för diskussioner mellan lärosätena om utbildningarnas innehåll och utveckling.

I fakultetsnämndernas kontinuerliga arbete ingår att inrätta, revidera och vid behov avveckla utbildningar. Under året har flera utbildningsprogram reviderats, exempelvis Sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng och Miljövetenskapligt program, Hållbara livsmedelssystem, 180 högskolepoäng.

Universitetskanslersämbetets granskningar och erhållna examenstillstånd

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomför en granskning av universitetets kvalitetsssäkringsarbete inom både utbildning och forskning under 2022. Den officiella starten för lärosätessgranskningen skedde i november 2021 och beslut väntas till början av 2023. Lärosätessgranskningen bidrar till universitetets kvalitetsutveckling. Detta gäller både utvärderingsprocessen i sig och resultatet av bedömargruppens yttrande, som kan användas av universitetet för att arbeta vidare med kvalitet i utbildning, forskning och verksamhetsstöd.

Under året har lärosätet erhållit beslut efter två tematiska granskningar som genomförts av UKÄ. Besluten resulterar i rekommendationer till lärosätet som bör eller kan genomföras. Den ena granskningen är en tematisk granskning av breddad rekrytering som syftar till att utvärdera och ge en nationell bild av lärosätens arbete med att öka mångfald och minska snedrekrytering till högre utbildning. Beslutet från UKÄ kom i februari i form av graderade rekommendationer som bland annat innebär att universitetet bör utforma en lärosätesspecifik tolkning av breddad rekrytering och en strategi för att arbeta med dessa frågor.

Den andra tematiska granskningen är på temat färdighet och förmåga i sjuksköterskeutbildningar, där beslut kom i november. De rekommendationer som Örebro universitet har erhållit visar att universitetets egeninitierade utvecklingsarbete med revidering av utbildningsplaner ligger väl i linje med UKÄ:s bedömning.

UKÄ beslutade 2021 att ifrågasätta kvaliteten i forskarutbildningen i kemi utifrån att doktorand-

perspektivet behöver stärkas. Universitetet har återrapporterat kring detta till UKÄ i november 2022 och nytt beslut ska fattas i januari 2023. Granskning av två inriktningar inom specialist-sjuksköterskeprogrammet (ambulanssjuksköterska och distriktssjuksköterska) har initierats under 2022, och beslut för dessa förväntas tidigt 2023.

Intern utbildningsutvärdering

I universitetets kvalitetssystem för utbildning ingår intern utvärdering av utbildning i en sex-årscykel. Fakultetsnämnderna har under året följt upp utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. År 2022 har flera utbildningsutvärderingar påbörjats, genomförts och avslutats, och hösten 2022 har universitetet startat en tredje omgång (se tabell 2:1). Bland annat initierades utvärderingar av kriminologi och medicin. Eftersom den sistnämnda är så pass omfattande har denna utvärdering delats upp i delprojekt.

De interna utbildningsutvärderingarna har bidragit till kvalitetsutveckling av utbildningen. Detta kan ses både vad gäller förbättringsarbeten inom ramen för de enskilda utbildningarna och i processerna kring utbildningsutvärderingarna. Vad gäller förbättringsarbeten inom ramen för enskilda utbildningar, det vill säga innehållsmässiga resultat, finns några återkommande huvudspår. Det mest framträdande är att de flesta huvudområden, med stöd i berörd fakultetsnämnds beslut om åtgärder, har arbetat aktivt med att förbättra utbildningens progression och måluppfyllelse, samt forskningsanknytning. Även frågor kring söktryck, behovet att främja genomströmning samt personal- och rekryteringsfrågor har varit återkommande, liksom diskussioner kring beskrivningen av huvudområdets utbildningssidé. I de flesta fall har utbildnings-

Tabell 2:1 Interna utbildningsutvärderingar 2022

Källa: Universitetskansliet, Örebro universitet

Avslutat under 2022 (påbörjat år)	Avslutat under 2022, fortsättning (påbörjat år)	Pågående under 2022 (påbörjat år)	Påbörjat under 2022
Arbetsterapi (2020)	Maskinteknik (2020)	Företagsekonomi (2020)	Kriminologi
Biomedicinsk laboratorievetenskap (2020)	Medie- och kommunikationsvetenskap (2020)	Informatik (2020)	Medicin – läkarprogrammet
Datateknik (2020)	Rättsvetenskap (2020) ¹⁾	Kulturgeografi (2020)	Medicin – experimentell medicin
Genusvetenskap (2020)	Sociologi (2020)	Nationalekonomi (2020)	Medicin – fristående kurser
Humanistiska studier (Forskarutbildning) (2020)	Statskunskap (2020)	Psykologi (2021)	Annat område teater
		Statistik (2020)	

1) Denna utvärdering avslutades för att återuppstartas vid ett senare tillfälle.

utvärderingarna resulterat i ett huvudområdesövergripande kollegialt kvalitetsarbete, exempelvis via en gemensam handlingsplan, och bedrivits inom ramen för ordinarie verksamhetsprocess. Detta har främjat integreringen av de sexåriga utbildningsutvärderingarna och det kontinuerliga kvalitetsarbetet. Samtidigt fortsätter fakulteterna förfina rutiner för kollegial beredning av utvärderingarna inför fakultetsnämndens beslut. Dessa ändringar bidrar ytterligare till den kollegiala utvärderingsprocessen, som blir än mer förankrad i ämnesspecifika standarder för kvalitetssäkring.

Studenterna medverkar i utvärderingsprocessen genom att de ges möjlighet att delta i skrivandet av huvudområdenas självvärderingar samt lämna kommentarer på dem, antingen via studentombud eller via studentkåren. Studenterna ges även möjlighet till inflytande över fakultetsnämndernas hantering av utbildningsutvärderingarna via studentrepresentation i nämnderna.

Programuppföljning och kursvärdering

Arbetsätten kring både kursvärderingar och utbildningsutvärderingar utvecklas regelbundet för att vara ändamålsenliga. Eftersom steget från kursvärdering till utbildningsutvärdering upplevdes som alltför stort genomfördes en pilot med programuppföljningar under 2021. Piloten har utvärderats, och ramverket för programuppföljningar har reviderats och fastställts under året.

Under 2022 har en översyn av universitetets processer och rutiner för kursvärdering initierats. I syfte att förenkla arbetssättet och höja svarsfrekvensen kommer det digitala verktyget för kursvärdering att bytas ut i januari 2023.

Alumnundersökning

Att granska kvaliteten i nuvarande utbildning är en viktig del av universitetets kvalitetssäkringsarbete. Samtidigt sker det verkliga testet av utbildningens kvalitet när studenten slutfört utbildningen och övergår till arbetslivet. Av den anledningen har en universitetsgemensam alumnundersökning genomförts för att utifrån ett flertal ansatser och perspektiv ta reda på hur tidigare studenter uppfattat och haft användning av den utbildning de fullföljt vid Örebro universitet. Undersökningen genomfördes under våren 2022 och resulterade i svar från cirka 2 200 alumner, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 20 procent av dem som utskicket riktade sig till. Resultatet synliggjorde bland annat att 85 procent av respondenterna är nöjda eller mycket nöjda med

sin utbildning och att utbildningen i hög utsträckning uppfyllt deras förväntningar. Under hösten har en analys av materialet påbörjats som därefter presenteras för universitets-, fakultets- och institutionsledning samt för berörda avdelningar. Därtill har en anonymiserad databas upprättats för att möjliggöra analyser av resultatet på institutions- och programnivå. Det är dock problematiskt att generalisera resultat från en undersökning med så låg svarsfrekvens, varför de bör betraktas och beaktas med viss försiktighet. Inför framtida alumnundersökningar är det universitetets ambition att i större utsträckning relatera frågorna till det universitetsövergripande kvalitetsarbetet, för att ytterligare möjliggöra att resultaten kan bidra till kurs- och programutveckling.

Kvalitetsförstärkande åtgärder inom vissa utbildningar

De höjda ersättningsbeloppen för vissa utbildningsområden ska, tillsammans med universitetets ordinarie satsningar på kvalitetsförstärkande åtgärder, bidra till högre kvalitet inom berörda utbildningar. Förutom att öka undervisningstiden inom flera utbildningar inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap har medlen använts till utvecklingsarbeten vad gäller såväl examinationsformer, innehåll och pedagogik som verksamhetsförlagd utbildning (VFU), se exempel nedan.

- Under året har tillgängliga medel, inklusive de höjda ersättningsbeloppen, använts för att fortsätta det kvalitetshöjande arbetet inom universitetets lärarutbildningar. Vid Örebro universitet betonas undervisning i seminarieform och arbete i mindre grupper då det har tydliga pedagogiska fördelar. Samtidigt behöver detta balanseras mot studenternas behov av fler lektioner. I syfte att skapa en mer sammanhållen utbildning, stärka och tydliggöra progressionen i vetenskaplighet och vetenskaplig metod inom programmen, samt utveckla och stärka programmens kurser har utvecklingsarbetet under året fokuserat på områden som progression i studenters skrivande och implementering av forskningsbaserat lärande i utbildningarna. Därtill har ett arbete med revidering av både grund- och ämneslärarprogrammets studiegångar påbörjats.
- Utifrån erfarenheten att allt fler studenter behöver mer tid med sina lärare inom området akademiskt skrivande har institutionerna fortsatt arbetat med att utveckla nya former för handledning och återkoppling. I detta arbete har institutionerna erhållit stöd från Akademiskt skrivcentrum vid Örebro universitetsbibliotek.

- Med hjälp av den extra resurs som kvalitetsförstärkningen bidragit till har Musikhögskolan arbetat för att möta studenternas förändrade behov. Bland annat genom en förändrad sammansättning av olika undervisningsformer som sammantaget ger fler handledda studietillfällen, utvecklad peer learning, ökad sammanhållning av programmen, stärkt återkoppling och utveckling av förmågan till självständighet.
- Inom läkarutbildningen har de höjda ersättningsbeloppen använts till lärarledda timmar för bedömning av VFU-placeringar inom regionerna Örebro, Dalarna och Värmlands län. De har även använts till utbildning av kliniska handledare i dessa regioner för att säkerställa bedömning och rapportering av EPA (entrustable professional activities), vilket är aktiviteter som ingår i det sexåriga läkarprogrammet.
- Vid Institutionen för hälsovetenskaper har det höjda ersättningsbeloppet bland annat använts för att stärka den verksamhetsförlagda utbildningen genom fortsatt utbildning av kliniska handledare. Den nya modulbaserade handledarutbildningen inom hälso- och sjukvård som genomförts vid ett flertal tillfällen under året kommer bidra till att bibehålla och stärka god kvalitet i utbildningen för berörda studenter. Under året har även arbete lagts på att ta fram kriterier för ett digitalt bedömningssystem inom VFU.

Kvalitetsförstärkningen har sammanfattningsvis möjliggjort för universitetet att lägga mer tid på utvecklingsarbeten samt utöka mängden lärarledd tid.

Utbildningsutbud och studentrekrytering

Ett utbildningsutbud som möter samhällets behov

I Örebro universitets vision framhålls bland annat att universitetet ska vara en plats för bildning,

vidareutbildning och livslångt lärande, med de professionsinriktade utbildningsprogrammen som stabil kärna. Den universitetsövergripande utbildningsstrategin, vars främsta syfte är att vara vägledande för prioriteringar och bidra till att peka ut färdriktningen för framtida utveckling och dimensionering av lärosätets utbildningar, lyfter vikten av att universitetets utbildningar även fortsättningsvis bedrivs i företrädesvis campusbaserad programform, samtidigt som fristående kurser erbjuds med de attraktiva professionsinriktade utbildningsprogrammen som bas. Under 2022 har det tidigare påbörjade arbetet fortsatt där respektive fakultet har genomfört ett kartläggnings- och prioriteringsarbete av befintliga program och kurser med utbildningsstrategin, universitetets vision, strategiska mål samt pedagogiska grundsyn som utgångspunkt. Målet är att skapa utrymme för större flexibilitet i utbudet, när det gäller fördelning och dimensionering av utbildningsprogram och fristående kurser, för att i större utsträckning tillgodose yrkesverksammas behov av kompetensutveckling samt bidra till ett livslångt lärande. Utbildningsutbudet ska präglas av bredd och bygga på lärosätets befintliga styrkor för att proaktivt möta framtida samhällsutmaningar med bildningsperspektiv och hållbar utveckling som hörnstenar.

Universitetet har under flera år haft som förhållningssätt att huvuddelen av lärosätets utbildningar ska bedrivas i programform. Denna strategi har resulterat i stabilitet och förutsägbarhet, men samtidigt inneburit en kraftig nedprioritering av fristående kurser och nätbaserad undervisning. Av universitetets 9 436 helårsstudenter är det 399, det vill säga 4,2 procent, som läst enbart nätbaserad utbildning under 2022 (se tabell 2:2). Örebro

Tabell 2:2 Antal helårsstudenter i anslagsfinansierad utbildning

Källa: Ladok

Kurstyp		2022			2021			2020		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Fristående kurser	Campus	759	55,6 %	44,4 %	991	56,8 %	43,2 %	974	52,6 %	47,4 %
	Nätbaserad ¹⁾	248	66,3 %	33,7 %	362	63,5 %	36,5 %	359	63,2 %	36,8 %
	Total	1 008	58,2 %	41,8 %	1 353	58,6 %	41,4 %	1 333	55,4 %	44,6 %
Kurser i program	Campus	8 278	63,1 %	36,9 %	8 361	62,3 %	37,7 %	8 257	61,1 %	38,9 %
	Nätbaserad ¹⁾	150	75,7 %	24,3 %	139	82,0 %	18,0 %	135	80,0 %	20,0 %
	Total	8 429	63,3 %	36,7 %	8 500	62,6 %	37,4 %	8 392	61,4 %	38,6 %
TOTAL		9 436	62,8 %	37,2 %	9 853	62,0 %	38,0 %	9 725	60,5 %	39,5 %

¹⁾ Med "Nätbaserad" avses ordinarie högskoleutbildning som bedrivs digitalt på distans, det vill säga ej öppen nätbaserad utbildning.

universitet välkomnar den breda definition av livslångt lärande som beskrivs i Styr- och resursutredningen (En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan, SOU 2019:6, s 241f) och anser att den dessutom bör omfatta sådant som naturligt ingår i samverkansuppdraget, inklusive att lärosätet i olika former informerar om sin verksamhet. Samtliga utbildningar vid Örebro universitet ska ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande. Utbildning riktad till unga utgör basen för det livslånga lärandet och är viktig både för en etablering på arbetsmarknaden och för delaktighet i samhället i stort. Det är viktigt att även senare i livet kunna fylla på med ny kunskap för att upprätthålla och utveckla sin kompetens på en föränderlig arbetsmarknad.

Örebro universitet är ett uttalat campusuniversitet och anser att campus är en viktig mötesplats för samarbete, kritisk diskussion och reflektion. Detta är en förutsättning för den långsiktighet i utvecklingen av utbildningarna, utbildningens kompetensförsörjning och lärarnas kompetensutveckling som universitetet eftersträvar. Utbildningsmiljön möjliggör därtill pedagogiska arbetsätt som använder ny teknik för att skapa utbildning i högskolepedagogisk framkant. Samtliga utbildningar bedriver också ett aktivt digitaliseringsarbete, där alltmer material tillhandahålls via lärplattform eller webbsidor.

Säkerställandet av att utbildningarna har en relevant koppling till arbetslivet sker såväl vid inrättandet av utbildningar som via fakultetsnämndernas utvärdering och uppföljning inom ramen för kvalitetssystemet. Vid inrättande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska en omvärldsanalys alltid ingå i ansökan för att belysa behovet av den planerade utbildningen på arbetsmarknaden. Utöver detta ska även en analys över redan befintlig utbildning inom samma område redovisas liksom en redogörelse för vilka parter på arbetsmarknaden som involverats i utvecklingen av utbildningen, i vilken omfattning samarbetet skett, hur ett fortsatt samarbete är tänkt att fortgå samt hur det kommer studenterna till godo.

I de interna utbildningsutvärderingarna beskriver ämnet på vilket sätt professions- och/eller samhällsperspektivet inkluderas i utbildningen och i utbildningens utvecklingsarbete. Det ska även redovisas hur utbildningens kontakter med samhället skapar goda förutsättningar för studenternas kommande arbetsliv. I programuppföljningar

finns dessutom ett tema om alumner och hur deras erfarenheter följs upp.

Örebro universitet har som långsiktigt mål att integrera bildning i samtliga utbildningsprogram. Flera ämnen har bedrivit utvecklingsprojekt om integrering av bildningsperspektivet i utbildningen och universitetets arbete med att utveckla stimulerande lärmiljöer har haft ett uttalat fokus på bildning. Bildningsperspektivet har också integrerats i den högskolepedagogiska utbildning som ges till lärare. Arbetet under året har särskilt fokuserat på att utveckla stödet kring hur lärare kan jobba med bildningsperspektivet i sin undervisning utifrån förutsättningarna inom det egna ämnet.

Studentrekrytering

Antalet sökande till Örebro universitets program och kurser minskade med nästan 15 procent inför höstterminen 2022 jämfört med föregående år, vilket kan jämföras med en nationell minskning på tio procent. Totalt sett visar detta att intresset för högre utbildning är tillbaka på ungefär samma nivåer som innan pandemin. Antalet sökande som har ett program vid Örebro universitet som förstahandsval minskade med 14 procent mot 2021 och av samtliga förstahandssökande i landet står Örebro universitet för 3,4 procent. Under pandemin steg antalet sökande till flera vårdutbildningar och till framför allt Sjuksköterskeprogrammet ökade såväl det totala antalet sökande som antalet förstahandssökande. Sjuksköterskeprogrammet hade även inför höstterminen 2022 goda söksiffror och sett till förstahandssökande är det universitetets tredje mest sökta utbildning.

Den studentrekryterande marknadsföringen utgör en del i arbetet med att öka intresset för högre utbildning generellt och universitetets utbildningar specifikt. Målet är att öka antalet förstahandssökande samt bidra till att kännedomen om Örebro universitet och de utbildningar som erbjuds utvecklas i en fortsatt positiv riktning. I dialog med Utbildningsstrategiska rådet och fakultetsnämnderna tas beslut om vilka program som ska prioriteras i marknadsföringsarbetet. Under 2022 har bland annat lärarutbildningarna, Arbetsterapeutprogrammet, Kulinarisk kock och måltidskreatör samt Sommelier och måltidskreatör lyfts särskilt i arbetet med att öka kännedomen om universitetet.

Hög etableringsgrad på arbetsmarknaden

Efterfrågan på högskoleutbildade är stor inom många samhällsområden, vilket också återspeglas

i att de allra flesta som examineras från högskolor och universitet får ett arbete. UKÄ:s uppföljning av dem som tog ut en examen från högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå under läsåret 2018/2019 visade att den totala etableringsgraden bland studenter som tagit examen från Örebro universitet under läsåret 2018/2019 låg på 89 procent, vilket är högre än genomsnittet för samtliga svenska lärosäten (84 procent).

Även Svenskt Näringsliv visar i sin rapport från 2022 om studenters etablering på arbetsmarknaden att Örebro universitet i flera fall hamnar i topp, tillsammans med lärosäten som Karlstads universitet, Högskolan i Skövde och Mälardalens universitet. För dem som tagit en kandidatexamen eller masterexamen i ekonomi är etableringsgraden efter studier vid Örebro universitet näst högst i Sverige. Avseende högskoleingenjörer sticker examinander från Örebro universitet ut som de med högst etableringsgrad, enligt rapporten.

Hög rekrytering från orter utanför Örebro län

Örebro universitet är ett riksrekryterande lärosäte med några av landets mest populära professionsprogram. Av landets 40 mest sökta utbildningsprogram till höstterminen 2022 fanns fyra vid Örebro universitet. Bland de förstahandssökande till program inför höstterminen 2022 minskade andelen sökande från orter utanför Örebro län marginellt. Andelen sökande från Stockholms län är fortsatt störst och utgör 12 procent av det totala antalet förstahandssökande. I tabell 2:3 visas, förutom utvecklingen av universitetets tio mest sökta program, även geografisk härkomst för förstahandssökande. Kategoriseringen nationell

(N) eller regional (R) härkomst baseras på den förstahandssökandes geografiska härkomst vid ansökningstillfället (om ett program har övervikt av sökande från Örebro län kategoriseras det som regionalt rekryterande). Andelen förstahandssökande nationellt som har en utbildning vid Örebro universitet som förstahandsval är i stort sett oförändrad från höstterminen 2021 till höstterminen 2022. Detta bekräftar att Örebro universitet har en etablerad position som ett nationellt sett attraktivt utbildningsval.

Breddad rekrytering

Inom ramen för arbetet med breddad rekrytering och universitetets arbete för ökad social hållbarhet samarbetar universitetet sedan flera år med Örebro kommun genom Linje 14 för att öka övergången till högre studier. Kärnan i verksamheten är möten mellan studenter och högstadieelever, med syfte att inspirera fler ungdomar till att studera vidare. Verksamheten finns nu på sex av kommunens grundskolor samt på fyra fritidsgårdar. Under pandemin genomfördes studiehjälpen digitalt på distans men under året har fysiska träffar återinförts. Under vårterminen 2022 var det generellt färre elever som deltog i jämförelse med tidigare år, vilket kan förklaras av att kännedomen om Linje 14 minskat under pandemin. Under höstterminen har deltagarantalet återgått till det normala och även ökat under vissa perioder i samband med uppstartsaktiviteter på skolor och fritidsgårdar. Ungefär 2 500 elever i Region Örebro län har mött 55 studentambassadörer (40 kvinnor och 15 män) från universitetet i sammanlagt 500 genomförda aktiviteter. Utifrån ett behov av insatser i lägre skolåldrar har ett pilotprojekt i

Tabell 2:3 Sökande till de 10 mest sökta programmen samt deras geografiska härkomst

Källa: UHR

Utbildning (nationell placering)	Totalt antal sökande			Förstahandssökande							
	HT22	Kvinnor	Män	HT22	Kvinnor	Män	Nationellt	Regionalt	Kategori	HT21	HT20
Läkarprogrammet (11)	4 395	66 %	34 %	392	66 %	34 %	72 %	28 %	N	431	632
Juristprogrammet (12)	4 307	69 %	31 %	484	63 %	37 %	73 %	27 %	N	614	586
Kriminologiprogrammet (35)	2 886	80 %	20 %	505	82 %	18 %	78 %	22 %	N	790	836
Socionomprogrammet (38)	2 856	83 %	17 %	440	84 %	16 %	51 %	49 %	N	473	428
Psykologprogrammet (43)	2 731	73 %	27 %	331	74 %	26 %	62 %	38 %	N	410	401
Sjuksköterskeprogrammet (58)	2 281	85 %	15 %	460	84 %	16 %	31 %	69 %	R	486	397
Civilekonomprogrammet (72)	1 998	43 %	57 %	295	43 %	57 %	62 %	38 %	N	370	347
Ekonomiprogrammet (109)	1 539	41 %	59 %	170	39 %	61 %	50 %	50 %	-	177	249
Personalvetarprogrammet (113)	1 510	78 %	22 %	267	75 %	25 %	52 %	48 %	N	259	305
Systemvetenskapliga programmet (162)	1 177	27 %	73 %	292	22 %	78 %	42 %	58 %	R	253	268

form av en digital workshop genomförts för elever i årskurs 4–6 på en skola i Askersunds kommun. I UKÄ:s tematiska granskning av universitetets och högskolors arbete med att främja och bredda rekryteringen till högre utbildning lyfts Linje 14 fram som ett mycket gott exempel på arbete för breddad rekrytering. Under 2022 bildades en arbetsgrupp för att ta om hand resultatet av granskningen. Arbetsgruppens huvudsakliga uppgift är att föreslå en lärosätesspecifik definition av breddad rekrytering, breddat deltagande och genomströmning samt se över vilken statistik som är möjlig att erhålla om studentpopulationen.

Strategiska satsningar inom utbildningsområdet

Örebro universitet har under de senaste åren genomfört ett antal strategiska satsningar som syftar till att på olika sätt stärka kvaliteten i utbildningarna.

Universitetslektorer med högskolepedagogisk inriktning och pedagogiskt utvecklingsarbete

Universitetet har under senare år arbetat på ett unikt sätt med högskolepedagogisk utveckling för att höja den pedagogiska kompetensen hos lärare, forskare och övriga anställda. Den tidsbegränsade satsningen på universitetslektorer med högskolepedagogisk inriktning har varit en viktig del i detta och bland annat bidragit med en ämnesmässig bredd och ett fokus på pedagogisk utveckling. Satsningen förlängs med en ny omgång och under 2022 har ett arbete pågått för att kartlägga och ringa in respektive fakultets behov och förutsättningar för att bidra till att förstärka universitetets kvalitetsarbete och högskolepedagogiska utveckling.

Satsningen på pedagogiska utvecklingsprojekt som initierades 2018 via fakultetsnämnderna har fortsatt även 2022. Högskolepedagogiskt centrum fortsätter i nära dialog med fakultetsnämnderna att publicera rapporter som dokumenterar utvecklingsprojekt i syfte att sprida goda exempel av pedagogiskt utvecklingsarbete inom och utanför lärosätet. Forskning inom pedagogisk utveckling har under året utvecklats för att tydligare stärka den utvecklingsverksamhet som koordineras av Högskolepedagogiskt centrum. Genomförda högskolepedagogiska utvecklingsprojekt har presenterats på en intern konferens och utgör tillsammans med Högskolepedagogiskt centrum seminarier viktiga kontaktytor mellan ämnen, institutioner och fakulteter.

Stöd för högskolepedagogisk utveckling och kollegiala arbetsformer

Högskolepedagogisk utveckling är en central del i arbetet med att säkerställa hög kvalitet i universitetets utbildningar. Som stöd till det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet på institutionerna finns Högskolepedagogiskt centrum. Huvuduppdraget är att erbjuda kompetensutveckling för universitetets lärare i högskolepedagogik med särskilt fokus på examination och bedömning, hållbar utveckling, breddat deltagande, jämställdhetsintegrering, bildning, digitalt lärande och Artificiell Intelligens (AI). Högskolepedagogiskt centrum arbetar också med pedagogiska frågor på strategisk nivå, som ökad genomströmning och breddat deltagande. Även andra stödfunktioner finns vid lärosätet, exempelvis enheten Funka, där studenter som upplever hinder i studiesituationen på grund av en funktionsnedsättning kan få särskilt pedagogiskt stöd och Akademiskt skrivcentrum, som stödjer såväl universitetets lärare som studenter och doktorander.

Under året har det högskolepedagogiska kursutbudet utvecklats för att möta nya behov hos lärarna. Den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen är uppdelad i tre obligatoriska kurser som tillsammans motsvarar sju veckors heltidsstudier. Vidare finns ett bredare utbud av valbara kurser och totalt har de högskolepedagogiska kurserna haft 267 deltagare under 2022. Excellent lärare är en modell för pedagogisk meritering som används för att synliggöra och premiera de särskilda pedagogiska kompetenser som är viktiga för att skapa goda förutsättningar för hög utbildningskvalitet. Av de tio sökande som hittills blivit utsedda till excellent lärare har sju gått kursen Pedagogisk meritering, som sjösattes 2019.

Universitetets lärare arbetar kontinuerligt för att utveckla sina arbetssätt. Högskolepedagogiskt centrum har ett särskilt ansvar för att ge stöd till lärare i att ta vara på pedagogiskt kvalitativa arbetssätt. Digitaliseringen av utbildningen under pandemin har bidragit till fördjupade pedagogiska diskussioner och kollegiala utbyten. Andelen digitala examinationer har ökat markant, men inte utan hänsyn till pedagogisk kvalitet. Det centrala i sammanhanget är inte att översätta analoga examinationer till digitala motsvarigheter utan att i övergången till digitala examinationer överväga och utveckla frågor och nya examinationsformer. Lärare har därtill, i planeringen av undervisningen, arbetat medvetet med att utgå från peda-

gogiska perspektiv för att skapa förutsättningar för studentaktivt lärande, oavsett om det gäller campusbaserad undervisning eller digital undervisning på distans.

Under pandemin höjdes den pedagogiska medvetenheten i organisationen kraftigt på kort tid. För att värna om och stärka det kollegiala utvecklingsarbete som påbörjats har Högskolepedagogiskt centrum tagit fram ett stöd till lärarlag med syfte att uppmuntra och stärka kollegiala processer för att utveckla utbildning. Stödet kallas ”Tillsammans för god utbildning” och består av fyra steg för att utforma vision, mål och strategier för att utveckla utbildning. Under hösten har metoden använts för att ge stöd till flera program där man bland annat sett en kraftigt ökad genomströmning på vissa spärrkurser inom Sjuksköterskeprogrammet efter att kollegiet arbetat med formativa examinationsformer.

Frågor som rör examination har diskuterats i stor omfattning, både vad gäller rättssäkerhet och hur examinationer konstrueras och uppgifter formuleras, för att säkerställa att studenterna tillägnat sig de kunskaper och färdigheter de ska ha enligt kurs- och examensmål. Under året har ett arbete pågått för att minska detaljnivån i lärosätets kursplaner i syfte att minska lärarnas administrativa arbetsbörda och öka det pedagogiska handlingsutrymmet.

Utöver det lokala arbetet med att stärka universitetets kapacitet att bedriva undervisning digitalt på distans har Örebro universitet även deltagit aktivt i det nationella arbetet för att utveckla denna form av undervisning. Örebro universitet har haft en central roll i regeringens satsning på ett högskolepedagogiskt lyft med representanter i Universitets- och högskolerådets (UHR) referensgrupp. Universitetet är också världlärosäte för flera delprojekt som genomförs inom ramen för satsningen. Därtill leder universitetet genom sin representation i styrelsen för IT i högre utbildning (ITHU) ett nationellt tvärfunktionellt nätverk kring digitala examinationer med deltagare från de flesta lärosäten samt Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), UKÄ, Swedish University Computer Network (SUNET) och Svenskt nätverk för pedagogisk utveckling inom högre utbildning (Swednet).

Infrastruktur för utbildning

I syfte att stödja och höja kvaliteten i utbildningen vid Örebro universitet genomfördes under

2018 och 2020 universitetens gemensamma investeringar i infrastruktur för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Dessa inbegrep både anskaffning av utrustning i form av instrument, apparatur och/eller förbrukningsmaterial och utveckling av lärmiljöer. Infrastruktur som nyttjas inom ramen för något av universitetets professionsinriktade utbildningsprogram har prioriterats, liksom infrastruktur som möjliggör hållbar och flexibel pedagogik i undervisning och examination. Den övervägande delen av de ansökningar som beviljades medel för perioden 2020–2022 kan hänföras till sist nämnda prioriteringskategori. Huvuddelen av de beviljade medlen har använts under 2020 och 2021, men medel för exempelvis mjukvara och licenser löper under hela treårsperioden. Detsamma gäller för de medel som beviljades för förstärkning av befintlig och ny laborativ infrastruktur inom området hållbar utveckling i universitetets civilingenjörsutbildningar.

AI och robotik

Vid Örebro universitet bedrivs nydanande forskning inom artificiell intelligens (AI), robotik och autonoma system. Denna har en särskilt framskjuten roll inom samverkan mellan näringsliv och akademisk forskning. Fokusområdet Teknikutveckling i samverkan initierades med ambitionen att fördjupa universitetets samverkan med näringslivet och den offentliga sektorn och därigenom stärka lärosätets teknologiska profil. Genom att stimulera samarbeten över vetenskapsområden och ämnesgränser skulle också fler ämnen vid universitetet kunna dra nytta av den samverkan som ofta sker mellan näringslivet och teknikämnen. Arbetet inom ramen för fokusområdet har övergått till att gå under namnet AI och robotik (för mer information, se avsnittet Framstående forskning).

AI väntas förändra flera olika sektorer i hög utsträckning och det nationella behovet av kompetensutveckling för yrkesverksamma inom AI-området är fortsatt högt. I syfte att tillgodose detta har universitetet under de senaste åren genom kompetensutvecklingsprogrammen Smarter och Smarter 2.0, erbjudit kurser för yrkesverksamma, med nära koppling till den snabba utvecklingen inom forskningen. Utbildningarna leds av det internationellt erkända Centrum för tillämpade autonoma sensor-system (AASS), som ligger i framkant vad gäller forskning inom AI, robotik och autonoma system. Universitetet ger även kurser i samarbete med

Jönköping University och Högskolan i Skövde. För att stödja lärare i att utforma och utveckla utbildningar inom AI eller kurser som behandlar hur AI kan användas inom en profession finns en pedagogisk utvecklare med inriktning mot AI anställd vid Högskolepedagogiskt centrum.

Arbetet inom AI-området har för universitetet inneburit både en positionering och en ledande roll av utvecklingen av vidareutbildning inom just det området. Utöver aktiviteter inom Smarter och Smarter 2.0 märks detta nationellt genom AI Competence for Sweden och WASP-ED. Internationellt leder universitetet arbetet med en Europagemensam plattform för AI-kompetens inom ramarna för projektet AI4EU. Universitetet ligger långt fram i den strategiska utvecklingen av former för fortbildning, framför allt genom korta kurser som dynamiskt anpassas till målgruppens behov. Örebro universitet har flera AI-relaterade program som erbjuder kurser eller utbildningsmoduler inom AI och har därtill inlett ett långsiktigt arbete med att integrera AI även i andra utbildningar än enbart de tekniska. Avsikten är att bättre rusta universitetets programstudenter inför deras framtida yrkesliv.

Utbyggnad av utbildningar

Under 2022 har lärosätena erhållit medel för utbildningar som kan leda till anställning inom bristyrken, livslångt lärande, basår samt utbildning på avancerad nivå. Dessutom har medel erhållits för utbildning i hela landet, en satsning som pågår under perioden 2021–2025. Inför läsåret 2022/2023 fanns behov av att anpassa antalet studenter till långsiktigt hållbara nivåer givet utbildningsanslagets storlek. Universitetet antog av den anledningen färre nybörjarstudenter än under pandemiåren. Olyckligtvis har detta sammanfallit med ett förändrat studentbeteende som bland annat inneburit sena avhopp och sämre studieprestationer. På grund av detta redovisar Örebro universitet ett ekonomiskt underskott för 2022, se vidare i Ekonomiavsnittet.

Platserna på tekniskt basår utökades under 2020 och har under 2022 legat kvar på samma nivå. Det naturvetenskapliga basåret, som under flera år varit vilande, startades återigen upp hösten 2020 när universitetet erhöll medel för fler platser och har fortgått även under 2022.

Platserna inom utbyggnaden av bristyrkesutbildningar har fördelats till framför allt utökningar av

välsökta redan existerande utbildningar, men även till fristående kurser, både befintliga och nya.

Nationellt minskar intresset för flera professionsutbildningar inför höstterminen 2022 som utbildningar till socionom, lärare, ingenjör, sjuksköterska och läkare. Intresset för samtliga av dessa professionsutbildningar har utifrån ett kortsiktigt perspektiv minskat även vid Örebro universitet. Jämfört med 2019 har dock nästan samtliga dessa utbildningar ett högre söktryck där Sjuksköterskeprogrammet särskilt sticker ut med nästan 900 fler sökande. Möjligheten att utöka antalet platser på Sjuksköterskeprogrammet är dock starkt beroende av tillgången på VFU-platser (se under rubriken Hälso- och sjukvårdsutbildningar). Jämfört med 2021 har antalet platser utökats på exempelvis Arbetsterapeutprogrammet, Psykologprogrammet och Socionomprogrammet.

Antalet platser på fristående kurser med högt söktryck har utökats, exempelvis för kurser i genusvetenskap, kriminologi och företagsekonomi. Universitetet har även startat upp några helt nya kurser, nämns kan exempelvis Risk och kris i det moderna samhället och Digitala verktyg för musklärare. Värt att nämna är dock att utbildningsvolymen för kurser på avancerad nivå har minskat under året.

Inför höstterminen 2022 erbjöd Örebro universitet två nya utbildningsprogram på avancerad nivå. Det ena är Nordiskt masterprogram i kemi med inriktning mot arktisk miljöforensik, universitetets första double degree i samarbete med Norges miljö- och biovetenskapliga universitet och Sydansk universitet. Det andra är Masterprogram i statskunskap med inriktning mot policy och offentligt ledarskap, en utbildning för framtidens ledare inom till exempel offentlig sektor. Båda dessa har ett gott söktryck med flera förstahands-sökande per utbildningsplats.

De flesta utbildningar som ges vid universitetet syftar explicit till att förbereda studenterna för den framtida arbetsmarknaden. Utöver de utbildningar som leder till yrkesexamina, som alla innehåller inslag av VFU/praktik, ges även ett flertal utbildningar, både på grundnivå och avancerad nivå, med praktikinlag. Här kan nämnas programmen vid Restaurang- och hotellhögskolan, kandidatprogrammet Offentlig förvaltning

och ledning, samt Samhällsplanerarprogrammet, vars tidigare studenter från Örebro universitet har en hög etableringsgrad på arbetsmarknaden. Då universitetet ser värdet av praktik både som förberedelse för arbetsmarknaden i allmänhet, och som ingång till en specifik arbetsplats i synnerhet finns verksamhetsförlagda inslag även på några av universitetets program på avancerad nivå. Detta gäller till exempel för Magisterprogram i offentlig planering för hållbar utveckling, 60 högskolepoäng. Studenterna på Musikhögskolan förbereds inför sitt framtida yrke som musiker eller tonsättare genom samarbete med professionella ensembler eller i andra musikaliska sammanhang. Som komplement till en del av de generella (men professionsinriktade) program utan praktik som ges vid universitetet finns även praktikkurser inom specifika områden. Nämnas kan exempelvis Praktik för filmvetare, Praktik för humanister, Praktik för kriminologer och Praktik med juridiskt utredningsarbete. Dessa kurser har en omfattning av 15–30 högskolepoäng och kopplar samman vetenskaplig och praktisk kunskap.

För redovisning av antal helårsstudenter och dimensionering av utbildningsutbudet, se tabell 2:4 samt Årsbokslutet under rubriken Redovisning av takbelopp, tabell 1. Universitetets omprioritering av utbildningsutbudet under de senaste två åren ligger väl i linje med den del av Sveriges återhämtningsplan (Fi2020/03864 ändrad genom Fi2021/02415 och Fi2021/03107) som avser resurser för att möta efterfrågan på utbildning vid universitet och högskolor och som skulle genomföras under 2022.

Läro- och förskolläroarbuddning

Universitetet har enligt regleringsbrevet inte haft något specifikt uppdrag att utöka antalet nybörjarplatser på läro- och förskolläroarbuddningar sedan

2019. Utifrån den nationella problematiken med brist på utbildade lärare och i linje med regeringens satsning på bland annat bristyrkesutbildningar är dessa utbildningar ändå högt prioriterade av universitetet. Antalet programnybörjare har sedan 2019 varit relativt oförändrat för såväl förskolläroarbuddningarna som för grundläroarbuddningarna. Jämfört med 2021 minskade dock programnybörjarna på Förskolläroarbuddningarna från 84 till 79. För ämnesläroarbuddningarna har antalet programnybörjare ökat med 20 studenter sedan 2019, en utveckling som återspeglas i söktrycket och välkomnas av universitetet, se tabell 2:5.

Att vidareutveckla kvaliteten inom universitetets läroarbuddningar har varit ett av rektors tre uttalade fokusområden. Fokusområdet Framtidens läroarbuddning avslutades 31 mars 2022. Projektets resultat har löpande implementerats under projektiden men implementeringen av projektresultaten i sin helhet ska ske i enlighet med fattade beslut. En utlysning av implementeringsmedel för relevanta aktiviteter och delprojekt har påbörjats. Resultatet av den externa utvärderingen av projektet återrapporterades till universitetsstyrelsen i maj 2022 och diskuterades på höstens första styrelsemöte.

Läroarbuddningarna arbetar kontinuerligt med kvalitetsförbättrande aktiviteter. De senaste åren har grundliga revideringar genomförts av samtliga program. Parallellt med insatserna inom Framtidens läroarbuddning har det blivit tydligt att ett sätt att åtgärda synliggjorda kvalitetsbrister är genom en förändring av studiegången inom såväl Grundläroarbuddningarna som Ämnesläroarbuddningarna. Inom Förskolläroarbuddningarna har ett arbete för att implementera hållbar utveckling i programmets kurser initierats utifrån syftet att utbildningen tydligare ska genomsyras av perspektivet hållbar utveckling.

Tabell 2:4 Utbyggnad av utbildningar

Källa: Ladok

	Utveckling 2019–2022	2022	2021	2019
Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildningar (Basår)	53	108	114	55
Utbyggnad av utbildning på avancerad nivå och kurser som kan förbereda studenterna för den framtida arbetsmarknaden	-22	294	420	315
Bristyrkesutbildningar ¹⁾	113	4 186	4 243	4 072
Utbyggnad av utbildning i hela landet	-90	4 680	4 978	4 769

¹⁾ Program inom områden för läroarbuddning, vård, socialt arbete, psykologi och informatik.

Tabell 2:5 Antal programnybörjare vid ett urval professionsinriktade utbildningar

Källa: Ladok

Typ av utbildning	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Civilingenjörsutbildningar	93	21,5 %	78,5 %	90	27,8 %	72,2 %	95	26,3 %	73,7 %
Förskolläraryt utbildning	79	93,7 %	6,3 %	84	92,9 %	7,1 %	95	98,9 %	1,1 %
Grundläraryt utbildning 4–6	43	72,1 %	27,9 %	43	79,1 %	20,9 %	48	66,7 %	33,3 %
Grundläraryt utbildning F–3	64	95,3 %	4,7 %	63	87,3 %	12,7 %	71	93,0 %	7,0 %
Högskoleingenjörsutbildningar	185	21,1 %	78,9 %	189	22,8 %	77,2 %	211	20,4 %	79,6 %
Kompletterande pedagogisk utbildning	16	56,3 %	43,7 %	18	50,0 %	50,0 %	-	-	-
Läkarutbildning	157	63,7 %	36,3 %	144	64,6 %	35,4 %	154	59,7 %	40,3 %
Röntgensjuksköterskeutbildning	41	78,0 %	22,0 %	40	67,5 %	32,5 %	36	69,4 %	30,6 %
Sjuksköterskeutbildning	237	83,1 %	16,9 %	244	88,5 %	11,5 %	245	84,5 %	15,5 %
Specialistsjuksköterskeutbildningar	103	78,6 %	21,4 %	128	90,6 %	9,4 %	135	83,0 %	17,0 %
Specialpedagogutbildningar	49	95,9 %	4,1 %	52	84,6 %	15,4 %	62	87,1 %	12,9 %
Ämnesläraryt utbildningar	134	47,8 %	52,2 %	166	42,8 %	57,2 %	139	41,0 %	59,0 %

Tabell 2:6 Antal helårsstudenter vid ett urval professionsinriktade utbildningar

Källa: Ladok

Typ av utbildning	2022			2021			2020 ¹⁾		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Civilingenjörsutbildningar	317	28,0 %	72,0 %	314	28,1 %	71,9 %	279	27,3 %	72,7 %
Förskolläraryt utbildning	240	96,5 %	3,5 %	260	97,0 %	3,0 %	259	98,0 %	2,0 %
Grundläraryt utbildning 4–6	148	70,5 %	29,5 %	153	67,9 %	32,1 %	145	68,5 %	31,5 %
Grundläraryt utbildning F–3	200	92,6 %	7,4 %	198	92,0 %	8,0 %	195	92,3 %	7,7 %
Högskoleingenjörsutbildningar	441	22,8 %	77,2 %	444	21,4 %	78,6 %	434	20,8 %	79,2 %
Kompletterande pedagogisk utbildning	21	48,8 %	51,2 %	8	50,0 %	50,0 %	0	100,0 %	-
Läkarutbildning	625	63,2 %	36,8 %	637	62,9 %	37,1 %	649	63,5 %	36,5 %
Röntgensjuksköterskeutbildning	65	71,1 %	28,9 %	55	73,7 %	26,3 %	43	81,6 %	18,4 %
Sjuksköterskeutbildning	566	86,7 %	13,3 %	598	87,0 %	13,0 %	570	85,8 %	14,2 %
Specialistsjuksköterskeutbildningar	122	87,2 %	12,8 %	123	88,5 %	11,5 %	97	85,7 %	14,3 %
Specialläraryt utbildning	62	87,1 %	12,9 %	71	86,6 %	13,4 %	76	90,3 %	9,7 %
Specialpedagogutbildningar	454	48,2 %	51,8 %	455	47,5 %	52,5 %	443	47,5 %	52,5 %
Ämnesläraryt utbildningar	455	47,5 %	52,5 %	434	46,1 %	53,9 %	434	46,1 %	53,9 %

Tabell 2:7 Antal yrkesexamina vid ett urval professionsinriktade utbildningar

Källa: Ladok

Typ av utbildning	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Civilingenjörsutbildningar	48	37,5 %	62,5 %	32	31,3 %	68,7 %	-	-	-
Förskolläraryt utbildning	76	96,1 %	3,9 %	62	98,4 %	1,6 %	60	96,7 %	3,3 %
Grundläraryt utbildning 4–6	28	75,0 %	25,0 %	24	75,0 %	25,0 %	25	80,0 %	20,0 %
Grundläraryt utbildning F–3	39	92,3 %	7,7 %	45	95,6 %	4,4 %	40	92,5 %	7,5 %
Högskoleingenjörsutbildningar	103	20,4 %	79,6 %	86	24,4 %	75,6 %	137	21,2 %	78,8 %
Kompletterande pedagogisk utbildning	-	-	-	1	100,0 %	-	-	-	-
Läkarutbildning	122	72,1 %	27,9 %	100	60,0 %	40,0 %	93	69,9 %	30,1 %
Läraryt utbildning	7	71,4 %	28,6 %	14	64,3 %	35,7 %	7	57,1 %	42,9 %
Röntgensjuksköterskeutbildning ²⁾	-	-	-	17	100,0 %	-	17	88,2 %	11,8 %
Sjuksköterskeutbildning	169	85,8 %	14,2 %	160	88,8 %	11,2 %	152	82,2 %	17,8 %
Specialistsjuksköterskeutbildningar	127	89,8 %	10,2 %	81	87,7 %	12,3 %	79	75,9 %	24,1 %
Specialläraryt utbildning	-	-	-	1	100,0 %	-	-	-	-
Specialpedagogutbildningar	45	93,3 %	6,7 %	40	85,0 %	15,0 %	45	100,0 %	-
Ämnesläraryt utbildningar	64	34,4 %	65,6 %	75	49,3 %	50,7 %	79	41,8 %	58,2 %

1) Siffrorna för 2020 i tabell 2:6 har uppdaterats.

2) Röntgensjuksköterskeprogrammet gavs ej med start höstterminen 2019, därav inga examina under 2022.

För att möjliggöra inrättandet av en masterutbildning i didaktik pågår ett arbete med att inrätta didaktik som huvudområde på grundnivå och avancerad nivå. Därtill pågår processer för att öppna för antagning till grundlärarutbildning med inriktning mot fritidshem. Tillgången till platser inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är avgörande för att möjliggöra en utökning av lärarutbildningarna, varför kontinuerlig dialog med regionens skolhuvudmän förs.

En väl utvecklad samverkan med skolhuvudmännen är en förutsättning för en lärarutbildning med hög kvalitet, inte minst inom VFU. Antalet VFU-platser tillgodoses inom Förskolläraryrket och Grundlärarprogrammet. Inom Ämnesläraryrket och Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) råder fortfarande viss brist på platser. En bidragande orsak till detta är att antalet gymnasieskolor i regionen och de VFU-placeringar de kan ta emot är få i förhållande till antalet utbildningsplatser på universitetets lärarutbildningar. Under rådande omständigheter har god samverkan varit en förutsättning för genomförandet av VFU och regionens skolhuvudmän har tagit ett stort ansvar för att fullfölja sitt åtagande.

Det finns en stark vilja till samverkan bland samtliga aktörer inom regionen för att stärka lärosätets lärarutbildningar och bidra till att, utöver lärosätets nationella uppdrag, tillgodose regionens och kommunernas behov av lärarkompetens. Det är i sammanhanget relevant att nämna satsningen på forskningsbaserad skolutveckling med fokus på samverkan mellan forskare och regionens skolchefer, verksamhetschefer samt tjänstemän

och politiker. För att ytterligare stärka samverkan mellan lärosätet, regionen och skolhuvudmännen inrättades under 2021 Lärarutbildningens regionala samverkansråd. Rådet utgör ett forum för diskussion mellan Örebro universitet, regionens skolhuvudmän och Region Örebro län om övergripande frågor som rör lärarutbildning, fort- och vidareutbildning för lärare, utveckling och forskning samt omvärldsbevakning. Under året har aktuella frågor som diskuterats till exempel varit dimensionering av VFU, kompetensförsörjning och praktiktäna forskning.

Från och med 2018 organiseras och genomförs all VFU inom lärarutbildningarna i linje med konceptet för övningsskola och övningsförskola. För antal helårsstudenter inom och utanför övningsskola, se tabell 2:8. Då en relativt stor andel av lärarutbildningen utgörs av VFU är kvaliteten i denna verksamhet av stor betydelse. Vicedekan för lärarutbildning för regelbundet diskussioner i det regionala samverkansrådet om implementering av den nya förordning som reglerar utbildning till lärare och förskollärare sedan 1 juli 2022. Förordningen ställer nya krav på hur den verksamhetsförlagda utbildningen ska organiseras och genomföras. Dessa diskussioner väntas resultera i nya avtal med skolhuvudmännen som ingår i konceptet för övningsskola och övningsförskola under nästkommande år.

Regionalt utvecklingscentrum (RUC) utgör navet för forskningsbaserad samverkan mellan lärarutbildningen vid Örebro universitet och regionens förskolor och skolor. RUC för samman kompetenser inom skolrelevant forskning i flera olika forum. RUC har en bred syn på regional samver-

Tabell 2:8 Antal helårsstudenter för VFU-placeringar inom och utanför övningsskola

Källa: Ladok

Program ¹⁾	VFU inom övningsskola/övningsskola			VFU utanför övningsskola/övningsskola		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Förskolläraryrket	32,9	32,2	0,7	-	-	-
Grundlärarprogrammet, inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3	25,5	23,9	1,6	0,4	0,4	-
Grundlärarprogrammet, inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6	17,3	12,1	5,2	0,5	0,5	-
Ämnesläraryrket, inriktning mot arbete i gymnasieskolan	46,1	20,7	25,4	1,2	0,7	0,5
Ämnesläraryrket, inriktning mot arbete i gymnasieskolan – Musik	4,8	1,7	3,1	1,9	0,7	1,1
Totalt	126,7	90,6	36,1	4,0	2,4	1,6

1) KPU är inte knutet till övningsskolesamarbetet och redovisas därför ej i tabellen.

kan präglad av ömsesidig nytta. RUC satsar på regionens skolledare genom att skapa långsiktig hållbara strukturer för erfarenhetsutbyte och kunskapsfördjupning och ger bland annat samverkansstöd till flera didaktiska nätverk. Ett av dessa, Skolledarnätverket, ger olika perspektiv för rektorers utvecklingsarbete i förskola och skola. RUC leder även ett regionalt nätverk för kollegialt lärande för skolledare med benämningen Att leda forskningsbaserad skolutveckling. Det ger teoretiska perspektiv på pedagogiskt ledarskap och att leda forskningsbaserad skolutveckling samt ett erfarenhetsbaserat lärande med utgångspunkt i skolledarnas egna utvecklingsarbeten på respektive förskolor och skolor. Vid den årligen återkommande Regionala skolledarkonferensen möts forskare och skolledare under olika teman som rör ledning av förskola och skola. Därtill ger RUC även samordningsstöd till praktisknära forskningsprojekt, erbjuder uppdragsutbildningar samt stödjer Skolverket och andra skolmyndigheter i flera regionala och nationella satsningar.

Svårigheten att rekrytera disputerade lärare inom området barns lärande i förskolan och grundskolans tidiga år kvarstår. Insatser görs i form av kompetensutveckling av redan befintlig personal i syfte att möjliggöra en ökning av lärarresurserna och därmed nybörjarplatserna på de båda programmen. Efter ett omfattande revideringsarbete, som berör såväl innehåll som upplägg, återupptogs antagningen till KPU inför höstterminen 2021 och universitetets förhoppning är att det nya omställningsstudiestödet ska bidra till ett ökat söktryck till bland annat denna utbildning.

Mål för antalet examina inom lärar- och förskollärarytutbildningar

I början av 2021 fick Örebro universitet i uppdrag att inkomma med en bedömning av hur många studenter som under perioden 2021 till 2024 kan komma att examineras inom lärarutbildningarna. Baserat på ansöknings- och genomströmningsstatistik landade bedömningen på 860 examina, se tabell 2:9. I regleringsbrevet fastslogs att uppdraget för Örebro universitet för perioden 2021–2024 är att utfärda just 860 examina inom lärar- och förskollärarytutbildningarna. I detta uppdrag inkluderas inte den KPU som återstartades 2021. Lärosätet bedömer, baserat på ovan nämnda statistik och inrättandet av KPU, att det uppsatta målet för perioden kommer att nås. Se tabell 2:5–7 samt 6:2 i avsnittet

Tabeller som stöd för resultatredovisningen. För att ytterligare bredda lärarutbildningarna och höja kvaliteten pågår dessutom en process med att revidera och återstarta Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem. Vidare pågår ett arbete med att utveckla en masterutbildning riktad mot förskollärare och lärare.

Hälso- och sjukvårdsutbildningar

Även om regeringen under senare år tillskjutit nya platser för bristyrkesutbildningar har universitetet enligt regleringsbrevet inte haft något specifikt uppdrag att utöka antalet nybörjarplatser på vårdutbildningar sedan 2017. I linje med samhällets behov och regeringens satsning är dessa utbildningar dock högt prioriterade av universitetet. Under de senaste åren har ett arbete bedrivits för att stärka kompetensen inom universitetets vårdutbildningar, vilka påverkas av den nationella brist på disputerad personal som råder inom flera områden med koppling till de program som ges. I nuläget finns ett par så kallade meriterande överbrygningsanställningar som syftar till att öka antalet disputerade lärare inom röntgen- och andra sjuksköterskeutbildningar med uttalad brist på disputerade medarbetare. Universitetet arbetar kontinuerligt med kvalitetsförbättrande aktiviteter kopplade till dessa utbildningar. Det pågår diskussioner på regional och nationell nivå om vårdutbildningar där Örebro universitet har en aktiv roll.

De senaste åren har genomgripande revideringar genomförts av bland annat Röntgensjuksköterskeprogrammet samt flertalet av specialistsjuksköterskeprogrammen. UKÅ:s tematiska utvärdering avseende examensmålet ”färdighet och förmåga” vid landets sjuksköterskeutbildningar avslutades 2022 där Örebro fick bekräftelse på att utbildningen ligger i linje med uppsatta nationella mål och önskade revideringar. Under 2021 påbörjades ett arbete med att revidera utbildningsplanen i Sjuksköterskeprogrammet för att bland annat bättre möta EU-kraven på omfattning av VFU. Det nya Sjuksköterskeprogrammet beräknas starta höstterminen 2024.

Antalet programnybörjare på Sjuksköterskeprogrammet har under de senaste tre åren legat på en jämn nivå och under år 2022 påbörjade 237 studenter sina studier på programmet. Även antalet examina har legat på en relativt jämn nivå under perioden, dock med en liten uppgång 2022

jämfört med föregående år. Antalet programnybörjare på Specialistsjuksköterskeutbildningarna ökade mellan 2019 och 2021, från 91 studenter till 128 studenter 2021, men 2022 började endast 103 studenter. Skälet till denna minskning är att antagningen till Specialistsjuksköterskeprogrammet – företagssjuksköterska tillfälligt ställdes in inför höstterminen 2022.

Efter pandemin har det noterats en ökad efterfrågan på distansutbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet på avancerad nivå. Då utbildningarna under pandemin utvecklade distansbaserade lösningar har flera utbildningar ansökt om att permanent övergå till ett distansbaserat upplägg. Höstterminen 2022 startade därför Masterprogrammet i metoder inom medicinsk diagnostik på distans. Motsvarande ansökan gällande specialistsjuksköterskeutbildningarna med inriktning ambulanssjukvård och akutsjukvård behandlades av fakultetsnämnden för medicin och hälsa vid sammanträdet i december 2022.

Mål för antalet examina inom Hälso- och sjukvårdsutbildningar

Örebro universitet erhöll i regleringsbrevet för 2021 ett mål om att under fyraårsperioden 2021–2024 examinera 1 325 studenter från universitetets vårdutbildningar, se tabell 2:9.

Med de nya EU-kraven på omfattning av VFU och den begränsade tillgången till VFU-platser kommer Sjuksköterskeprogrammet inte kunna utökas de närmaste åren trots ett gott söktryck. En positiv och konstruktiv dialog med främst Region Örebro län och Örebro läns kommuner pågår och har resulterat i en utökning av VFU som harmonierar med de nya EU-kraven. Förhandlingarna har även resulterat i att antalet VFU-platser under programmets första termin kommer kunna ökas med tio från och med hösten 2024, vilket möjliggör ett ökat överintag som på sikt kan bidra till att närma sig målet för antal utfärdade examina.

Av regleringsbrevet med start budgetåret 2018 och fram till 2021 framgår att antalet helårsstudenter på universitetets läkarutbildning utökats med 21. Planenligt ska utökningen fortsätta fram till 2023 med 12 för att landa på 366 anslagsfinansierade helårsstudenter. Vid Örebro universitet har antalet helårsstudenter inom programmet ökat med 25 sedan 2018 och uppgick 2022 till 625. Örebro universitet erhöll under hösten 2020, i likhet med övriga sex sökande lärosäten, tillstånd att utfärda läkarexamen för ett sexårigt program och de första studenterna antogs höstterminen 2021. Under 2022 påbörjade 157 studenter sina studier på det nya sexåriga Läkarprogrammet. Det nya legitimationsgrundande

Tabell 2:9 Mål avseende utfärdade examina

Källa: Ladok

Läro- och förskolläro- utbildningar	Mål 2021–2024	2022			2021			2020		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Förskolläro- utbildning		76	96,1 %	3,9 %	62	98,4 %	1,6 %	60	96,7 %	3,3 %
Grundläro- utbildning		69	85,5 %	14,5 %	72	87,5 %	12,5 %	65	87,7 %	12,3 %
Specialpedagog- utbildning		45	93,3 %	6,7 %	40	85,0 %	15,0 %	45	100,0 %	-
Ämnesläro- utbildning		64	34,4 %	65,6 %	77	49,4 %	50,6 %	80	41,3 %	58,8 %
Övriga läro- utbildningar		28	82,1 %	17,9 %	19	73,7 %	26,3 %	19	78,9 %	21,1 %
Totalt	860	282	77,7 %	22,3 %	270	77,8 %	22,2 %	269	77,3 %	22,7 %
Hälso- och sjukvårds- utbildningar	Mål 2021–2024	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Röntgensjuksköterske- utbildning ¹⁾		-	-	-	18	94,4 %	5,6 %	17	88,2 %	11,8 %
Sjuksköterske- utbildning		171	86,0 %	14,0 %	161	88,8 %	11,2 %	154	81,8 %	18,2 %
Specialistsjuksköterske- utbildning		128	89,8 %	10,2 %	81	87,7 %	12,3 %	80	76,3 %	23,8 %
Totalt	1 325	299	87,6 %	12,4 %	260	88,8 %	11,2 %	251	80,5 %	19,5 %

1) Röntgensjuksköterskeprogrammet gavs ej med start höstterminen 2019, därav inga examina under 2022.

Läkarprogrammet ställer högre krav på examinationer och uppföljning av VFU samt mer omfattande VFU. Det är en utmaning att hitta lämpliga VFU-placeringar, i synnerhet som universitetet endast får grundutbildnings-ALF (avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården) för cirka hälften av studenterna, vilket innebär en stor belastning för Region Örebro län. Läkarprogrammet i Örebro är ett av två program i landet där studenterna skriver två vetenskapliga arbeten vilket kommer att kvarstå i det sexåriga programmet och som sannolikt ligger bakom den positiva bild som Örebrostudenter rapporteras ha av medicinsk forskning.

Under 2020 till 2022 utfärdades sammanlagt 810 examina inom universitetets vårdutbildningar (se tabell 2:5–7 samt 6:2 i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen), samt 315 läkar-examina. Detta trots pågående pandemi som har inneburit stora utmaningar avseende såväl planering och genomförande av VFU som deltagande i andra obligatoriska moment.

Samarbetet med Region Örebro län och övriga regioner är helt avgörande för kvaliteten i och genomförandet av läkarutbildningen, liksom för övriga vårdprofessionsutbildningar. Vid dimensionering av utbildningar inom medicin och hälsa behöver hänsyn tas till möjligheten att tillhandahålla VFU av hög kvalitet, varför en kontinuerlig dialog förs med Region Örebro län samt regionerna i Värmland och Dalarna. Då det finns VFU-placeringar kopplade till läkarutbildningen i både Region Värmland och Region Dalarna har universitetslektorer med förenade anställningar som specialistläkare anställts i dessa regioner för att säkerställa undervisningskvaliteten. Båda dessa regioner erhåller, via Örebro universitet och Region Örebro län, full VFU-ersättning för de

studenter som gör sina placeringar där. Region Örebro län får därmed endast en mycket begränsad ersättning för VFU i regionen och subventionerar således VFU påtagligt. Universitetet har påtalat detta till departementet vid ett flertal tillfällen. Grundutbildnings-ALF har dessutom på nationell nivå beräknats vara underdimensionerad generellt, då kostnaderna för det sexåriga Läkarprogrammet avseende VFU beräknas vara påtagligt högre än för det kortare Läkarprogrammet. De två läkarprogrammen kommer att löpa parallellt fram till och med 2026. Det sexåriga läkarprogrammet leder fram till legitimation, vilket ställer ännu tydligare krav på examinationer och utbildningsuppföljning. För en beskrivning av hur ALF-ersättningen har fördelats under året, se Ekonomiavsnittet under rubriken ALF-medel.

Restaurang- och hotellhögskolan

Örebro universitet har ett särskilt uppdrag att bedriva restaurangutbildning i Grythyttan. För detta har universitetet sedan 1998 ett särskilt anslag som år 2022 uppgick till drygt fyra miljoner kronor. Anslaget ska täcka de merkostnader som utlokaliseringen till Grythyttan ger upphov till, se tabell 2:10. Finansieringen i övrigt utgörs av intäkter av anslag, avgifter och bidrag. Institutionens ekonomiska underskott är dock betydande. Under 2022 bedrevs vid Restaurang- och hotellhögskolan, Campus Grythyttan, utbildning inom tre program på kandidatnivå, samtliga med en omfattning av 180 högskolepoäng:

- Kulinarisk kock och måltidskreatör.
- Sommelier och måltidskreatör.
- Måltidsekolog (i samarbete med Institutionen för naturvetenskap och teknik).

Vid institutionen erbjuds även fristående kurser på grundnivå och avancerad nivå, liksom utbildning på forskarnivå. Söktrycket till Kulinarisk kock och

Tabell 2:10 Verksamheten vid Restaurang- och hotellhögskolan

Källa: Ladok och Unit4 ERP

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Utbildningsvolym, helårsstudenter	236	51,7%	48,3%	281	53,7%	46,3%	299	53,1%	46,9%
Intäkter (mnkr)	28,2			32,5			35,2		
Kostnader (mnkr)	31,8			33,0			34,3		
Ekonomiskt resultat (mnkr)	-3,6			-0,5			0,9		

måltidskreatör samt Sommelier och måltidskreatör var något lägre 2022 jämfört med 2021 och antalet avhopp har varit högt bland förstaårsstudenterna år 2022, därav det negativa ekonomiska resultatet. Restaurang- och hotellhögskolan har även ett minskande antal andra- och tredjeårsstudenter. En analys av orsakerna genomförs löpande.

Helårsstudenter och helårsprestationer

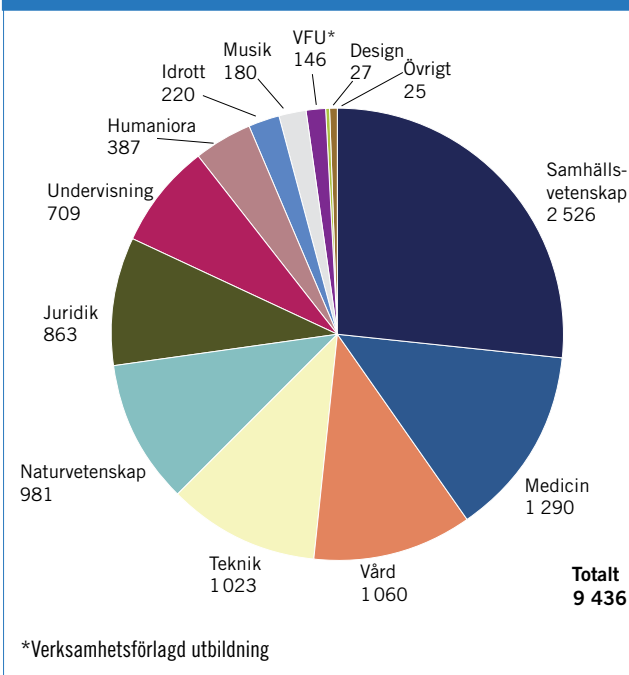
Det totala antalet helårsstudenter vid Örebro universitet under 2022 var 9 436, vilket är en minskning med 417 helårsstudenter jämfört med 2021, se tabell 2:2 och diagram 2:1. Studenternas prestationer, räknat i avklarade högskolepoäng, har minskat från 8 818 helårsprestationer 2021 till 8 335 helårsprestationer 2022, se tabell 6:1 i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen. Utöver antalet studenter inom den anslagsfinansierade utbildningen kan universitetet redovisa 88 helårsstudenter och 81 helårsprestationer i poänggivande uppdragsutbildning, se tabell 2:11. Detta är en liten minskning jämfört med 2021.

Utbildning på avancerad nivå

Av studenterna vid Örebro universitet var 1 537 helårsstudenter under 2022 antagna till utbildning på avancerad nivå, vilket motsvarar 16,3 procent av det totala antalet helårsstudenter, se

Diagram 2:1 Antal helårsstudenter per utbildningsområde

Källa: Ladok

tabell 2:12. Det är en liten minskning jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av ett minskat utbud av fristående kurser på avancerad nivå, framförallt inom vårdområdet. Av studenterna på avancerad nivå är 65 procent kvinnor.

Tabell 2:11 Uppdragsutbildning ¹⁾

Källa: Ladok och Unit4 ERP

	2022			2021			2020		
Intäkter (mnkr)	10,5			12,3			8,7		
Kostnader (mnkr)	11,2			12,5			9,3		
Ekonomiskt resultat (mnkr)	-0,8			-0,2			-0,6		
Poänggivande uppdragsutbildning	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal helårsstudenter	88	66,2 %	33,8 %	93	71,2 %	28,8 %	68	72,6 %	27,4 %
Antal helårsprestationer	81	65,0 %	35,0 %	99	70,0 %	30,0 %	42	71,5 %	28,5 %

1) Inkluderar beställd utbildning.

Tabell 2:12 Utbildning på avancerad nivå, antal helårsstudenter

Källa: Ladok

Helårsstudenter	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Fristående kurser	179	60,5 %	39,5 %	297	66,3 %	33,7 %	251	62,2 %	37,8 %
Kurser i program, Master ¹⁾	147	63,9 %	36,1 %	170	60,6 %	39,4 %	178	52,8 %	47,2 %
Kurser i program, Övriga ¹⁾	1 211	65,2 %	34,8 %	1 199	67,3 %	32,7 %	1 134	66,9 %	33,1 %
Totalt	1 537	64,5 %	35,5 %	1 666	66,4 %	33,6 %	1 563	64,6 %	35,4 %
Totalt antal helårsstudenter	9 436	62,8 %	37,2 %	9 853	62,0 %	38,0 %	9 725	60,5 %	39,5 %
Andel på avancerad nivå	16,3 %			16,9 %			16,1 %		

Av helårsstudenterna på avancerad nivå, inom program, har 74 procent läst inom ett program som börjar på grundnivå. Här kan exempelvis nämnas läkar-, psykolog- och juristprogrammen. Därutöver finns studenter på renodlade magister-/masterprogram, det vill säga ett- eller tvååriga utbildningar som förutsätter en examen på grundnivå. På avancerad nivå finns även utbildning i form av fristående kurser.

Könsfördelning inom utbildning

Liksom vid många andra svenska lärosäten utgjorde kvinnorna en majoritet av de anslagsfinansierade helårsstudenterna vid Örebro universitet år 2022, se tabell 2:13. Kvinnorna utgjorde knappt 63 procent av studenterna, en marginell ökning jämfört med föregående år, och de könsbundna studieevalen fortsätter. Andelen studenter på kurser med jämn könsfördelning har minskat under 2022 i jämförelse med föregående år. Män är liksom tidigare år i fortsatt könsminoritet på exempelvis lärarprogrammen och vårdutbildningarna. Kvinnor fortsätter att vara i könsminoritet inom ingenjör-, systemvetenskaps- och matematikprogrammen.

Under 2022 har en arbetsmetod för aktiva åtgärder för studenter tagits fram, där arbetet med breddad rekrytering integreras i den obligatoriska metoden för att arbeta förebyggande

och främjande utifrån diskrimineringslagen och diskrimineringsgrunderna.

Jämställdhetsintegrering

Inom ramen för Örebro universitets handlingsplan för jämställdhetsintegrering är utbildningens innehåll och genomförande ett prioriterat utvecklingsområde. Flera av inslagen på Forskarhedarutbildningen har utvecklats under året för att med större kontinuitet ta upp frågor som rör jämställdhet och maktstrukturer inom forskarutbildningen. Det handlar om inslag som direkt behandlar jämställdhetsfrågor, hållbar utveckling och strukturell sexism i akademien, men också inslag kring kommunikation, biträdande handledarskap, karriärvägar för doktorander och tidigare doktoranderfarenheter. Konkret handlar det om att arbeta mot könsstereotypa studieeval och karriärvägar och för breddad rekrytering, breddat deltagande och breddad genomströmning.

Under våren 2022 presenterades resultaten från den modell som både Fakulteten för humaniora och socialvetenskap och Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete (JPS) arbetat med för att utveckla ett koncept och genomföra en process för jämställdhetsintegrering. Konceptet kallas Modellinstitution, vilket är en modell för ett systematiskt förändringsarbete för både jämställdhetsintegrering och lika villkor genom erfarenhetsutbyte och samverkan. Jämställdhetsintegrering i högre utbildning är en antologi skriven under 2022 som kommer att publiceras våren 2023. Idén bakom boken är att samla lärdomar och goda exempel på jämställdhetsintegrering för lärare, pedagogiska utvecklare och pedagogiska ledare. Detta läromedel blir således det enda i sitt slag med bidrag från olika discipliner från sex svenska lärosäten. Boken presenterades på NU22-konferensen vid Stockholms universitet i juni 2022.

Högskolepedagogiskt centrum arbetar fortsatt med att utveckla webbresurser för jämställdhetsintegrering i utbildning. Dessa webbresurser består av förklarande texter av centrala begrepp och innebörden av olika genus- och jämställdhetsperspektiv i utbildningen, inspelade föreläsningar och annat inspirerande filmmaterial, forskningsartiklar från utvalda discipliner med fokus på genus och jämställdhet samt länkar till externa resurser. Webbresurserna används på den behörighetsgivande högskolepedagogiska kursen Högskolepedagogiska perspektiv men ligger externt på webben så att även utomstående kan få tillgång

Tabell 2:13 Andelen studenter på kurser med jämn könsfördelning i procent

Källa: Ladok

Utbildningsområde	2022	2021	2020	Totalt antal helårsstudenter 2022
Design	30,2	75,8	82,0	27
Humaniora	23,8	39,1	65,8	387
Idrott	30,4	46,5	33,1	220
Juridik	14,2	14,1	15,0	863
Medicin	11,3	20,9	22,0	1 290
Musik	13,9	13,0	14,3	180
Naturvetenskap	18,2	29,2	33,1	981
Samhällsvetenskap	29,9	26,7	38,8	2 526
Teknik	13,5	13,8	12,6	1 023
Undervisning	21,7	26,8	28,7	709
VFU	24,1	36,6	27,3	146
Vård	0,4	0,7	1,4	1 060
Övrigt	0,0	0,0	34,8	25
Totalt	18,3	21,9	26,9	9 436

Tabellen visar den andel (i procent) av helårsstudenterna som för respektive utbildningsområde kan hänföras till kurser där könsfördelningen betraktas som jämn. Intervallet för jämn könsfördelning är inom 40–60 procent.

till materialet för att främja en utbyteskultur lärosäten emellan. Högskolepedagogiskt centrum fortsätter därtill arbetet med att bistå med workshops och konsultationer på enheterna så att lärarlag aktivt kan arbeta med att integrera genus- och jämställdhetsperspektiv, inklusive hållbar utveckling i sina utbildningar.

För ytterligare beskrivning av åtgärder och resultat utifrån universitetets plan för jämställdhetsintegrering, se avsnittet Framstående forskning, under rubriken Jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel och avsnittet Kompetensförsörjning och hållbart ledarskap, under rubriken Hållbar utveckling.

Kostnad per student

Studentvolymen i förhållande till de totala kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (exklusive uppdragsutbildning) innebär en kostnad per helårsstudent på 108 253 kronor. Det är en ökning med 3 493 kronor jämfört med 2021. Om kostnaderna i stället relateras till antalet helårsprestationer uppgår de till 122 558 kronor, att jämföra med föregående års 117 055 kronor. Ökningarna jämfört med föregående år beror på en planerad sänkning av antalet helårsstudenter i syfte att anpassa studentvolymerna till långsiktigt hållbara nivåer, givet utbildningsanslagets storlek. Därutöver har universitetet haft lägre kostnader än föregående år, vilket beror på avslutade strategiska satsningar.

Examina

Under 2022 utfärdades 2 705 examina på grundnivå och avancerad nivå, vilket är en ökning jämfört med 2021. Se tabell 6:2 i avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen.

Av de studenter som tog ut en examen under 2022 var 68 procent kvinnor och 32 procent män. Den ojämna könsfördelningen följer nationella mönster enligt uppgifter från Statistiska Centralbyrån. Obalansen mellan könen kan främst förklaras utifrån skillnader gällande utbildning och villkor på arbetsmarknaden.

Internationalisering och studentutbyte

Under året har universitetets handlingsplan för internationalisering för perioden 2021–2024 fortsatt implementerats i verksamheten. Handlingsplanen baseras på Örebro universitetets vision, värdegrund och strategier och omfattar både utbildning, forskning och samverkan.

Utifrån handlingsplanen, och med fokus på strategiska mål och centrala aktiviteter, förväntas varje avdelning, institution och fakultet i sin verksamhetsplan inkludera aktiviteter som stärker universitetets internationaliseringsarbete. Arbetet med internationalisering inom Örebro universitet bedrivs delvis genom ett antal interna råd och nätverk. Detta arbetssätt skapar goda former för samverkan och erfarenhetsutbyte. Medlemmar i dessa nätverk fungerar också som tydliga kontaktvägar för ledningen in i verksamheten för informationsspridning, inhämtande av synpunkter och idégenerering.

Ett av de mål som lyfts i handlingsplanen är att delta i ansökan till European Universities Initiative (EUI), ett initiativ som beskrivs av EU som ett sätt att stärka de strategiska partnerskapen mellan lärosäten i EU och uppmuntra till ett antal ”Europauniversitet” som består av allianser av europeiska universitet. Detta för att bidra till de europeiska universitetens internationella konkurrenskraft samt för att ge ökade möjligheter till internationalisering av utbildning, forskning och samverkan. Örebro universitet ser det som centralt att delta i detta arbete och blev därför i slutet av 2020 medlem i alliansen NEOLAiA som idag består av nio lärosäten med bred geografisk spridning i Europa. Under året skickade NEOLAiA in en ansökan om att utses till ett ”Europauniversitet”. Det var enbart fyra av 31 nya allianser som tilldelades status som Europauniversitet samt tillhörande medel, och NEOLAiA var inte en av dem. Dock tilldelades alliansen ett Erasmus+ certifikat då ansökan ansågs vara ”a high quality proposal in a highly competitive evaluation process”. Vidare anger certifikatet att Europeiska kommissionen rekommenderar att alliansen får finansiering från andra källor. Under hösten 2022 har NEOLAiA fokuserat på nästa ansökan som ska skickas in i början av 2023.

Hittills har universitetets arbete med NEOLAiA bland annat inneburit ett flertal påbörjade forskningssamarbeten, gemensamma ansökningar om Erasmusmedel, gemensamma utbildningar – såväl realiserade som planerade, samt Erasmusavtal med alla ingående partners. Då lärosätena i alliansen arbetar mycket tätt med varandra finns också goda förutsättningar att testa nya arbetsätt, bland annat har man arbetat fram ett så kallat ”Blended Intensive Programme” (BIP) på temat ”Inclusive Education”. Under 2022 har Örebro också stått värd för ett möte med hela NEO-

LAiA-alliansen där även rektorerna deltog samt arrangerat ett möte för fakulteterna i medicin och hälsa. Sammantaget har arbetet med NEOLAiA redan lett till mycket goda resultat för universitetets internationaliseringsaktiviteter.

Örebro universitet har som ambition att skapa bredare partnerskap med ett fåtal särskilt utvalda lärosäten. Hittills finns ett sådant samarbete, med Aston University i Birmingham, Storbritannien, som utnämns till ”University of the year 2020” av tidningen The Guardian. Samarbetet med Aston University har under 2022 fördjupats ytterligare då Örebro universitet arrangerat en sommarskola i robotik, särskilt utvecklad för studenter från Aston University. I december 2022 besökte en delegation från Örebro universitet bestående av universitetsledning, forskare samt administratörer Aston University för att möta motsvarande funktioner hos dem. Besöket gav såväl uppslag på vägar framåt för det strategiska partnerskapet som inspiration och idéer som kan omsättas i konkret handling för deltagarna från Örebro. I handlingsplanen för internationalisering är ett mål att uppbygga strategiska partnerskap med två till tre ytterligare lärosäten och under 2022 har diskussioner påbörjats med en potentiell kandidat.

Örebro universitet är med i flera internationella nätverk såsom: Sweden Italy (Swetaly) där 17 svenska och 17 italienska lärosäten ingår; South Africa – Sweden University Forum (SASUF 2030) där 14 svenska och 26 sydafrikanska lärosäten ingår; MIRAI 2.0 där 11 svenska och 9 japanska lärosäten ingår, samt Global Challenges University Alliance (GCUA 2030) där 16 lärosäten runt om i världen ingår. Under 2022 har särskilt fokus varit på MIRAI då ett dussintal forskare och ledningspersoner deltog i MIRAI:s Research and Innovation Week i Japan för att presentera forskning samt fördjupa och bredda sina nätverk. Örebro universitet samverkar även i flera nätverk såsom Universitetens nätverk för strategisk internationalisering (UNSI), EURAXESS-nätverket, European University Association (EUA) och European University Foundation (EUF). Under 2022 har universitetet presenterat olika internationaliseringsprojekt vid Universitets- och högskolerådets (UHR) internationaliseringsdagar samt Czeducon2022 som är ett officiellt event under det tjeckiska ordförandeskapet för EU:s ministerråd. Vidare har universitetet deltagit i seminarier och workshops arrangerade av bland annat UKÄ,

UHR och Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT).

En av framgångsfaktorerna för universitetets fortsatta utveckling är förmågan att rekrytera medarbetare till ledande anställningar som lärare och forskare. Konkurrensen om både internationellt framstående forskare och personer i början av sin forskarkarriär är stor och har under senare år präglats av nya utmaningar kopplade till förändrad migrationslagstiftning och världsläget, se mer om detta i avsnittet ”Kompetensförsörjning och hållbart ledarskap”. En del i arbetet med att attrahera internationella kandidater är att se till att de blir väl omhändertagna när de påbörjar sin anställning vid universitetet. Universitetets funktion Relocation ORU arbetar aktivt med stöd vid mottagandet av internationella medarbetare. Som ett ytterligare steg i detta arbete är Örebro universitet anslutet till EU-kommissionens HR-stadga ”The European Charter for Researchers” (the Charter & Code, HRS4R). Mer information om detta arbete återfinns i avsnittet ”Kompetensförsörjning och hållbart ledarskap”. Att värna om goda villkor för forskare är en fråga som universitetet engagerar sig i även i en internationell kontext, bland annat genom aktivt deltagande i nätverket ”Scholars at Risk”. Under 2022 har arbetet främst fokuserat på riskutsatta forskare från Ukraina och Örebro universitet har tagit emot flera ukrainska forskare, främst med hjälp av finansiering från KK-stiftelsen.

Under de senaste åren har universitetet ansökt om medel inom Erasmus+ Key Action 2 för samarbeten mellan Örebro universitet och olika internationella lärosäten, bland annat i form av ”double degrees” samt pedagogisk utveckling för lärare. En av de ansökningar som beviljades är ”Supporting academics to become International Educators through Professional Learning Communities”, vars arbete har intensifierats under 2022 då ett så kallat ”Professional Learning Community” på temat ”The Hidden Curriculum” startats med cirka 40 deltagare från Örebro universitet samt två andra europeiska lärosäten. Under 2022 har också Örebro universitetets första gemensamma internationella program, Nordiskt masterprogram i kemi med inriktning arktisk miljöforensik, finansierat av Nordiska Ministerrådet, startat. Universitetet arbetar även med ansökningar inom Key Action 2, med fokus på gemensamma program, vilka kommer att skickas in under 2023 och 2024.

Satsningen på att marknadsföra universitetets internationella masterprogram i fysisk form har avstannat på grund av pandemin men under 2022 har två mässor genomförts. Primärt har universitetet ägnat sig åt digital marknadsföring. Det är i dagsläget svårt att bedöma vilka effekter marknadsföringen haft på antalet sökande, dock kommer uppföljningar att göras.

För universitetets utbytesstudenter (samt utresande studenter på praktik och Minor Field Studies) har pandemin haft en omfattande påverkan på såväl inresande som utresande, se tabell 2:14. Glädjande är dock att en återhämtning skett där antalet inresande ökat under 2022 och är uppe i nivåer som är högre än innan pandemin började. Av de inresande studenterna har 228 kommit via Erasmusavtal och 102 via bilaterala avtal (utan avgifter). Övriga fem

inkommande har studerat via utbytesavtal inom Linnaeus-Palmeprogrammet och Nordplus.

Under vårterminen 2022 tilläts utresande studenter enbart att delta i utbyten inom Europa, på grund av pandemin. Detta avspeglas i att antalet utresande inte riktigt nått upp till samma volymer som innan pandemin även om betydligt fler studenter valt att åka på utbyten, en ökning med 65 procent jämfört med 2021. Under pandemin arrangerade internationella kontoret digitala informationspass för att tillsammans med institutionernas studievägledare informera om utbytesstudier och andra möjligheter till internationella erfarenheter för utresande studenter. Att anordna digitala träffar har visat sig vara ett lyckat koncept som man valt att bevara även efter pandemin och planerar att utveckla framöver.

Tabell 2:14 Internationella utbyten

Källa: Ladok

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Utresande	124	52,4 %	47,6 %	75	50,7 %	49,3 %	81	72,8 %	27,2 %
Inresande	335	61,5 %	38,5 %	213	68,5 %	31,5 %	151	64,2 %	35,8 %

Tabell 2:15 Antal studenter med avgiftskyldighet (tredjelandsstudenter) ¹⁾

Källa: Ladok

Utbildning	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Innata immunförsvaret vid hälsa och sjukdom	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kardiovaskulär medicin	-	-	-	4	2	2	8	4	4
Magisterprogram i offentlig planering för hållbar utveckling	7	3	4	10	3	7	13	7	6
Magisterprogram i samhällsanalys	-	-	-	-	-	-	3	1	2
Magisterprogrammet i strategisk kommunikation	4	2	2	6	5	1	10	9	1
Masterprogram i experimentell medicin	7	5	2	3	2	1	4	3	1
Masterprogram i idrott med inriktning fysiologi och medicin	1	-	1	6	1	5	5	1	4
Masterprogram i informatik – ledning och styrning av informationssäkerhet	22	3	19	24	8	16	10	5	5
Masterprogram i kemi med inriktning miljöforensik	9	4	5	6	3	3	2	1	1
Masterprogram i musikvetenskap – Musiken och människan	1	-	1	2	1	1	-	-	-
Masterprogram i statistik	1	1	-	3	2	1	1	1	-
Nutritionell molekylär medicin och bioinformatik	-	-	-	1	1	-	3	2	1
Psykologprogrammet	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Robotik och intelligenta system, magister-/masterprogram	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Socionomprogrammet	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Fristående kurser	1	1	-	1	-	1	-	-	-
Totalt	54	20	34	66	28	38	64	35	29

1) Avser studenter med registrerad aktivitet under verksamhetsåret.

Studieavgifter och stipendier för tredjelandsstudenter

Av tabell 2:15 kan utläsas att antalet studenter med avgiftsskyldighet minskat under 2022 jämfört med 2021. En anledning till nedgången bedöms vara coronapandemin och dess effekter i form av övergång till nätbaserad undervisning, svårigheter att resa och komma i kontakt med banker och ambassader, samt en allmän osäkerhet. Antalet studenter som finansierats av stipendier från Örebro universitet via UHR är snarlikt genom åren medan antalet som finansierats av Svenska Institutets stipendier halverats från 2021 till 2022, se tabell 2:16, något som troligtvis även påverkar det totala antalet studieavgiftsskyldiga studenter.

De totala intäkterna från studieavgifter avseende tredjelandsstudenter uppgick till 3,3 miljoner kronor, vilket är en minskning i jämförelse med 4,2 miljoner kronor under föregående år. Verksamheten gick totalt sett med ett marginellt överskott på 1 001 kronor. Återbetalning av studieavgifter har skett i 34 fall, framförallt för att studenter inte påbörjat studierna och då begär återbetalning. Exempel på orsaker till att studierna inte påbörjas är ej beviljade uppehållstillstånd, och personliga skäl. De avgiftsskyldiga studenterna bidrar, liksom övriga internationella studenter, till att på olika sätt utveckla kvaliteten och mångfalden inom utbildning.

Under 2022 har en projektgrupp med representanter från olika delar av verksamheten, under ledning av antagningsenheten, arbetat fram uppdaterade riktlinjer för studieavgiftsskyldiga studenter. Informationen har, förutom anpassning till nya lagar och rekommendationer, förenklats och förbättrats för studenterna samt tydliggjort ansvarsfördelningen för olika delar av processen internt på universitetet. Kontakten med Migrationsverket fungerar huvudsakligen bra,

men några utmaningar kan noteras, till exempel nya handläggare på Migrationsverket och långa handläggningstider vilket i vissa fall har inneburit att masterstudenter från tredjeland inte fått uppehållstillstånd i tid för att kunna påbörja sina studier. Under året har Migrationsverkets hantering av exempelvis regler för inresande studenter försvårat för såväl lärosätet som studenter och medarbetare att agera ansvarsfullt i pandemitider. Exempelvis leder Migrationsverkets fortsatta krav på att personer ska befinna sig utanför Sverige vid beslut om uppehållstillstånd till ökade internationella resor. Detta är problematiskt både av klimatskäl och att det under pandemin har varit svår genomförbart. Förändringen av utlänningslagen har påverkat, och kommer att påverka såväl enskilda medarbetare som universitetet som arbetsgivare. De nya rutinerna för ökad kontroll av pass i samband med ansökan om uppehållstillstånd riskerar att få stora konsekvenser då det för många innebär både långa och dyra resor. Följden kan bli att studenter och forskare väljer att inte komma till Sverige.

Utländska lärares vidareutbildning

Vid Örebro universitet bedrivs den kompletterande utbildningen Utländska lärares vidareutbildning, ULV, i nära samarbete med de reguljära lärarprogrammen. De studenter som antas till ULV läser tillsammans med lärarstudenter på befintliga kurser inom de olika lärarprogrammen. På så sätt kan universitetet erbjuda en bredd av kompletterande studier trots det relativt låga antalet studenter.

Örebro universitet erbjuder tre alternativ: Kompletterande utbildning till förskollärare, Kompletterande utbildning till lärare i grundskolans årskurs 1–6 samt Kompletterande utbildning till ämneslärare i grundskolans årskurs 7–9 eller gymnasieskolan. För att kunna bli antagen till

Tabell 2:16 Antal avgiftsskyldiga tredjelandsstudenter per finansieringsform

Källa: Ladok och Unit4 ERP

Finansieringsform	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Svenska Institutets stipendier	6	2	4	13	5	8	22	12	10
Stipendier från Örebro universitet/ Universitets- och högskolerådet	7	4	3	7	5	2	8	3	5
Själva finansierat sin utbildning	41	14	27	46	18	28	34	20	14
Totalt	54	20	34	66	28	38	64	35	29

något av de två förstnämnda alternativen krävs att den sökande ansökt om legitimation hos Skolverket och fått ett beslut med en hänvisning till kompletterande studier. Det är endast det tredje alternativet som i praktiken fungerar om studenten ska skaffa sig en svensk lärarexamen inom de 120 högskolepoäng ULV har till förfogande.

Under 2022 hade ULV vid Örebro universitet endast antagning till höstterminen. Det var då 36 sökande och av dessa påbörjade nio studenter utbildningen, se tabell 2:17. Av dessa har två studenter en studieplan mot förskollärlig legitimation, fem en studieplan mot lärarlegitimation samt två en studieplan mot en ämneslärarexamen i ett ämne. Majoriteten av avslagna ansökningar beror på att den sökande behöver läsa till en svensk lärarexamen men att detta inte ryms inom 120 högskolepoäng.

Under 2022 läste ULV-studenter kurser inom biologi, förskolepedagogik, historia, kompletterande pedagogisk utbildning, matematik, samhällsorienterande ämnen, svenska och utbildningsvetenskaplig kärna vid Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap och Institutionen för naturvetenskap och teknik.

Örebro universitet tilldelades 2 375 875 kronor av Kammarkollegiet för ULV under 2022. Medlen har fördelats enligt följande:

- Arbete med ansökningar, validering, planering av individuella studiegångar, antagning, studerandesamtal samt deltagande i den nationella ledningsgruppens samordningsarbete: 363 790 kronor.

- Undervisning, inklusive verksamhetsförlagd utbildning: 1 840 340 kronor. Medlen fördelades till de ämnen/institutioner som ansvarade för respektive student och kurs.
- Språk- och studiestöd, 171 745 kronor.

För att ge de nya ULV-studenterna goda förutsättningar att lyckas med studierna erbjuds samtliga att delta i språk- och studiestöd under sin första termin. Extra stöd, i samarbete med universitetsbiblioteket, erbjuds också de studenter som skriver självständigt arbete. Trots det riktade stödet sker flera avbrott under studenternas första termin. Av de skäl som anges till avbrottet är det relativt vanligt att man tänkt sig kunna arbeta parallellt med studierna och först när terminen startat kommit till insikt att detta inte är möjligt. Därtill upplever vissa studenter att deras språkkunskaper inte är tillräckliga för att klara studierna.

En uppföljning av studenter som blivit klara med sina kompletterande studier inom ULV under höstterminen 2021 och vårterminen 2022 genomfördes under november månad. Enkäten besvarades av 14 av de 23 alumnerna. Enkäten innehöll frågor om vad de arbetar med idag och om de anser att deras kompletterande studier hjälpt dem att få jobb som lärare eller förskollärare. Av dessa 14 alumner svarar 13 att de arbetar som lärare eller förskollärare idag. En respondent var arbetslös. Tolv personer anger att man helt eller delvis arbetar i de årskurser och ämnen som deras kompletterande utbildning var avsedd för. Det var också 12 personer som svarade att de upplevde att studierna inom ULV helt eller delvis hjälpt dem till den anställning de har idag.

Tabell 2:17 Utländska lärares vidareutbildning (ULV)

Källa: Ladok och ULV

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Helårsstudenter VT	13,4	74,6 %	25,4 %	17,8	85,3 %	14,7 %	16,3	82,8 %	17,2 %
Helårsstudenter HT	7,6	79,0 %	21,0 %	14,2	81,3 %	18,7 %	13,9	83,3 %	16,7 %
Helårsprestationer	16,2	76,9 %	23,1 %	28,1	82,4 %	17,6 %	25,9	83,5 %	16,5 %
Sökande	36	83,3 %	16,7 %	66	86,4 %	13,6 %	62	74,2 %	25,8 %
Antagna	14	78,6 %	21,4 %	24	75,0 %	25,0 %	29	82,8 %	17,2 %
Påbörjade studier	9	77,8 %	22,2 %	17	76,5 %	23,5 %	22	81,8 %	18,2 %
Avbrott	3	33,3 %	66,7 %	3	100,0 %	-	2	50,0 %	50,0 %
Pågående studier	36	77,8 %	22,2 %	52	80,8 %	19,2 %	55	81,8 %	18,2 %
Uttagna examina	22	86,4 %	13,6 %	7	71,4 %	28,6 %	13	84,6 %	15,4 %

Samordnaren för ULV vid Örebro universitet har under året deltagit i det nationella samarbetet med övriga fem lärosäten som ingår i satsningen.

Snabbspår för nyanlända lärare och förskollärare

Örebro universitet ger sedan 2016 Snabbspår för lärare och förskollärare med utländsk lärarexamen. Utbildningen bedrivs via tidsbegränsade avtal, i samarbete med Arbetsförmedlingen. De sju första kurserna var campusförlagda medan efterföljande kurser har genomförts som distanskurser. Kursomgång 12 avslutades i juni och kursomgång 13 startade i slutet av november 2022. Förslag till avtal finns med Arbetsförmedlingen om att genomföra ytterligare kursstarter fram till och med 31 december 2025, förutsatt att det finns deltagare.

Kursen Att arbeta som lärare i svensk skola och förskola är en introduktion till arbete i svensk skola. Vid Örebro universitet ges kursen både på svenska och på arabiska och fokus ligger på hur den svenska skolan och förskolan styrs och organiseras, lärarens arbete samt didaktik och lärande. Kursen varvas med Arbetsplatsförlagt lärande, APL, på skola eller förskola samt studier i svenska.

Två distanskurser har pågått under 2022 med totalt drygt 60 deltagare. Distansundervisning ställer krav på, men ger även möjlighet att utveckla, deltagarnas digitala kompetens. Närvaron har visat sig vara högre för distanskurserna jämfört med när kursen varit campusförlagd. Distansundervisningen har dessutom möjliggjort för fler att delta. Andelen kvinnor bland deltagarna har ökat, vilket möjligen kan förklaras av att kursen ges på distans. Distanskursen har därtill ställt nya krav på universitetet vad gäller såväl undervisning som arbetet med att tillhandahålla praktikplatser hos för kursen nya samarbetskommuner.

Samverkan sker med skolhuvudmännen genom Arbetsplatsförlagt lärande (APL). Ett hundratal kommuner har haft deltagare på kursen och även tagit emot kursdeltagare för APL

Totalt har omkring 400 personer deltagit i utbildningen på Örebro universitet, vilket kan påverka söktrycket till ULV, Utländska lärares vidareutbildning, inför kommande år. Utvärderingar visar att flertalet fortsätter att läsa svenska efter avslutad Snabbspårskurs och därefter är det flera

som söker till ULV. En djupare uppföljning och utvärdering av Snabbspåret vid Örebro universitet påbörjades under 2020 och kommer att slutföras och redovisas 2023.

Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkeserfarenhet

När det gäller tillträde till utbildning ansökte 149 personer om bedömning av reell kompetens vid ansökan till utbildning vid Örebro universitet som påbörjades under 2022. Bland dessa fanns sökande som redan var behöriga genom formella meriter. Totalt beviljades 126 sökanden reell kompetens avseende särskild behörighet, oavsett om ansökan om reell kompetens inkommit eller inte. Bedömningen att en sökande har förutsättningar att tillgodogöra sig sökt utbildning på annat sätt än med formella meriter görs utan att den sökande har ansökt om det.

Validering av reell kompetens för tillgodoräknande har främst skett inom olika uppdragsutbildningar och kurser riktade till yrkesverksamma. Där har Örebro universitet tillämpat validering av reell kompetens, bland annat inom Lärarlyftet II.

Inom de ordinarie utbildningarna handlar bedömning av reell kompetens till stor del om tillgodoräknande av tidigare studier, både från svenska och utländska utbildningar. Validering av yrkeserfarenhet, informella och icke-formella kunskaper har skett i liten omfattning eftersom få studenter ansökt om att få detta prövat. När behov uppstår finns det olika rutiner på lärosätet. Inom lärarutbildningarna finns till exempel en rutin för validering av yrkeserfarenhet inom den verksamhetsförlagda utbildningen framtagna för alla studenter inom förskolläraryrket och lärarutbildningarna. Denna rutin granskas årligen av verksamma aktörer inom lärarutbildning.

Disciplinärenden

Under 2022 har disciplinnämnden vid Örebro universitet fattat totalt 110 beslut gällande studenter på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Av dessa har 85 beslut resulterat i en avstängning från studierna med ett periodspann från fyra veckor upp till fem månader. Sju ärenden har avslutats med en varning och resterande 18 ärenden har lämnats utan åtgärd av disciplinnämnden, se tabell 2:18. Fällandefrekvensen (avstängning och varning) har minskat från 93 procent 2021 till 84 procent 2022.

Vissa anmälda ärenden handläggs enbart av juristfunktionen och rektor, vid behov efter samråd med disciplinnämndens lagfarna ledamot. Rektor fattade under året fyra beslut om att avsluta anmälda ärenden utan vidare åtgärd, i jämförelse med tio under 2021. Jämfört med 2021 har antalet anmälda ärenden till disciplinnämnden minskat. Under 2021 anmäldes totalt 151 ärenden och under 2022 totalt 126. Plagiat är alltså den vanligaste grunden för avstängning och de disponibla textjämförelseverktygen har fortsatt visat sig vara effektiva för att upptäcka studenter som försöker använda delar eller hela textstycken från andra författares och studenter arbeten som sina egna. Otillåtna samarbeten är fortsatt en vanlig grund för avstängning. Något mindre vanligt är fabricering av uppgifter även om det har ökat under året. Under 2022 avsåg sex beslut om avstängning just fabricering av uppgifter i studentuppsatser.

En tydlig trend är att såväl antalet anmälda disciplinärenden som andelen fällda studenter (avstängning och varning) har minskat. Ett antal åtgärder har vidtagits under året som kan vara orsak till förändringen. Instruktionerna har tydliggjorts ytterligare samtidigt som det blev tydligare för lärarna när en anmälan ska ske. Alla lärare som överväger anmälan ombeds fortfarande att kontakta jurist för att diskutera förutsättningarna för anmälan, vilket i vissa fall gör att potentiella ärenden aldrig anmäls. Universitetet erbjuder informationstillfällen om disciplinärenden för verksamheten och juristfunktionen deltar vid vissa specifika introduktionstillfällen för nya studenter. Under 2022 har webbsidorna om fusk uppdaterats och informationen till anmälda studenter om möjligheterna till stöd i processen har tydliggjorts. En annan omständighet som kan ha effekt på antalet

anmälda ärenden handlar om återgången efter pandemin samt att en större andel examinationer genomförs som digital salstentamen.

När det gäller störande beteende så fattade Disciplinnämnden fyra beslut om avstängning under 2022 och ett beslut om varning. Det har handlat både om misstankar om hot om våld riktat mot andra studenter och medarbetare men även om störande av verksamheten i samband med skriftlig salstentamen. Ett fall har lett till att rektor fattat interimistiskt beslut om avstängning av student innan det sedan slutbehandlats i disciplinnämnden.

Hållbar utveckling inom utbildning

Enligt universitetets strategi och handlingsplan för hållbar utveckling 2019–2022 ska studenter som studerat vid Örebro universitet ha kunskap om hållbar utveckling och kompetenser för att identifiera och lösa problem i samhället i linje med målen i Agenda 2030. Alla studenter vid Örebro universitet ska dessutom mötas av en utbildning och en studiemiljö som är utformad så att den främjar alla studenters lärande på lika villkor, främjar psykisk hälsa, ökar genomströmningen (med bibehållna kunskapskrav) och är fri från diskriminering och trakasserier. Hållbar utveckling ska på ett systematiskt sätt integreras i alla utbildningar.

Högskolepedagogiskt centrum utgör ett särskilt stöd för institutionernas arbete med att utveckla kurser och program där olika dimensioner av hållbar utveckling finns integrerade. Under 2022 har universitetets Plattform för en hållbar framtid (PSF@ORU) fortsatt sin etablering på lärosätet. Inom plattformen finns en utbildningssektion som samarbetar med Högskolepedagogiskt centrum.

Tabell 2:18 Disciplinärenden

Källa: Juristenheten, Örebro universitet

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal ärenden	110			129			111		
Avstängningar	85	58,8 %	41,2 %	117	63,2 %	36,8 %	76	64,5 %	35,5 %
Andel av de avstängda där Originalrapport legat till grund för avstängning	78 %			38 %			79 %		
Varningar	7			3			4		
Fällandefrekvens ¹⁾	84 %			93 %			72 %		

1) Antalet ärenden som lett till varning eller avstängning i relation till det totala antalet prövade ärenden.

Samarbetet har utmynnat i en utveckling av den högskolepedagogiska kursen Hållbar utveckling i utbildning samt gemensamma projekt. Ett av projekten syftar till att skapa en resursbank för examinationsuppgifter med frågor kring hållbar utveckling av relevans för olika ämnesområden. I augusti genomfördes en hållbarhetskonferens för att genom aktuell forskning kring pedagogik för hållbar utveckling i högre utbildning och med pedagogiska exempel och idéer från verksamheten ge möjlighet att ompröva och tänka nytt. Programmet utformades för att riktas till samtlig personal på lärosätet som har beröring med utbildningsfrågor och hade 106 anmälda deltagare.

Efterfrågan på stöd för att integrera hållbar utveckling i utbildning har ökat kraftigt under året. Högskolepedagogiskt centrum har utvecklat ett riktat stöd till multidisciplinära samarbeten mellan program och ämnen för att skapa förutsättningar för olika studentgrupper att mötas och utveckla grundläggande framtidskompetenser tillsammans. För att kunna möta upp verksamhetens ökade behov har flera webbresurser utvecklats för integrering av hållbar utveckling och jämställdhetsperspektiv i utbildning.

Ett annat initiativ för att stärka inslagen av hållbarhet i universitetets utbildningar är den hållbarhetskonferens som genomförs två gånger per år för studenter från olika utbildningsprogram. Syftet med konferensen är att studenterna under sin utbildning ska ges möjlighet att vidga sina perspektiv och sin förståelse för hållbar utveckling. Detta görs genom att studenterna får möjlighet att reflektera över vilka kunskaper och färdigheter de behöver ha med sig när de lämnar universitet och utifrån detta ställa krav på att utbildningarna verkligen tar utgångspunkt i hållbar utveckling. De utvärderingar som har gjorts efter varje konferens visar att studenterna upplever att det är ett bra initiativ, inte minst gällande möjligheten till möten med studenter från andra utbildningsprogram.

Lär- och studiemiljöer

Vid universitetet bedrivs ett långsiktigt arbete för att upprätthålla en god och hållbar miljö för studenterna. Learning Lab, ett samverkansprojekt med Akademiska hus, har färdigställts under året. Syftet med projektet är att lära mer om hur rum, pedagogik och teknik kan användas i arbetet med att utveckla framtidens lärmiljöer. Under hösten har det varit ett stort intresse från lärare att ut-

veckla sina läraktiviteter och lokalerna är mycket välutnyttjade. Projektet har också rönt ett stort externt intresse och flera studiebesök har genomförts med besökare från andra lärosäten, myndigheter och offentlig verksamhet. Learning Lab pågår till och med december 2025 och utvärderas löpande. Hittills är gensvaret från både lärare och studenter mycket positivt.

Tentamensverksamheten har fått nya mer ändamålsenliga lokaler för examination av studenter med särskilda behov. Ett utvecklingsprojekt avseende hälsofrämjande lär- och studiemiljöer har initierats under året. Därtill har ett utvecklingsarbete genomförts med fokus på att samordna och systematisera studie- och arbetsmiljöarbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett forum för frågor om studiemiljö har skapats och ett universitetsgemensamt årshjul för arbetet har tagits fram.

Universitetets skyddskommitté har arbetats om för ett ökat fokus på bland annat studiemiljö samt förebyggande och främjande arbete med fokus på diskriminering och kränkande särbehandling. En utbildning i studie- och arbetsmiljö har tagits fram för personal med chefs- och ledarpositioner.

Studentinflytande

Örebro studentkår har av Universitetsstyrelsen utsetts till studentkår vid Örebro universitet till och med den 30 juni 2025. Ett samarbetsavtal finns upprättat mellan Örebro studentkår och Örebro universitet i vilket det beskrivs hur arbetet med studentinflytande ska bedrivas och hur studentinflytandet ska bidra till en väl utvecklad verksamhet. Enligt avtalet åtar sig Örebro universitet att tillse att adekvata strukturer och rutiner finns för ett väl fungerande studentinflytande. Utöver samarbetsavtalet finns vid Örebro universitet en policy för studentinflytande, framtagen i samråd med Örebro studentkår. Denna ligger till grund för en universitetsgemensam syn på studentinflytande som en central strategi för att höja kvaliteten på utbildningar vid Örebro universitet.

Örebro studentkår hade vid slutet av året 4 265 medlemmar vilket motsvarar 41 procent av det totala antalet registrerade studenter höstterminen 2022. Detta är en ökning jämfört med föregående år då andelen kårregistrerade studenter var 29 procent. Studentkåren arbetar fortsatt för att öka antalet medlemmar.

Örebro studentkår, med dess kårsektioner, erbjuds att vara representerad i beslutande och rådgivande organ på såväl central nivå som på fakultets- och institutionsnivå. Studentkåren arbetar aktivt med att tillsätta dessa platser, men har ofta svårt att hitta representanter. En dialog förs löpande med Örebro studentkår om hur universitetet och studentkåren gemensamt kan förbättra studentrepresentationen, bland annat utifrån studentkårens kartläggande rapport Studenternas förutsättningar för studentrepresentation vid Örebro universitet för verksamhetsåret 2021/2022.

Örebro studentkår finns även representerad i Universitetsstadsrådet, vilket i övrigt utgörs av universitetsdirektören samt kommunikationsdirektören från Örebro kommun. Genom ett samarbete mellan Örebro universitet och Örebro kommun finns sedan 2009 en gemensamt finansierad befattning som studentlivskoordinator. Dennes huvudsakliga uppgift är att utveckla Örebro som student- och universitetsstad. Koordinatören anordnar utbildningar för studentföreningar, ansvarar för handläggning av och delar ut bidrag till studentföreningar, samt ansvarar för Örebro kommuns välkomstgåva till inflyttade studenter. Koordinatören deltar även vid delar av planeringen och genomförandet av introduktionen för nya studenter.

Kursvärderingar, som genomförs i anslutning till samtliga avslutade kurser, är en viktig del av studenternas inflytande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Förberedelser har genomförts under året för implementering av ett nytt verktyg för kursvärderingar under 2023. Syftet med det nya verktyget är att öka användarvänligheten och göra kursvärderingar mer lättillgängliga för studenterna. Det digitala responsverktyget Wooclap har introducerats under året och erbjuder möjlighet att distribuera frågeställningar som studenterna besvarar synkront under pågående lärtillfälle eller asynkront via till exempel lärplattformen. Syftet är att främja studentaktiv undervisning och möjliggöra för samtliga studenter att bidra och reflektera över sin egen och andras förståelse och perspektiv.

Ett komplement till kursvärderingar och programråd (kopplade till respektive utbildningsprogram,

där studenter i utbildningen ingår) är den digitala studenttjänsten ORU Lyssnar. Sedan lanseringen i oktober 2020 har nästan 100 studenter skickat in åsikter och idéer för att påverka sin utbildning, inom generella teman som jämställdhet och lika villkor, tillgänglighet och delaktighet samt stress och psykosocial hälsa. ORU Lyssnar är ett samarbete initierat av Höskolepedagogiskt centrum och Örebro studentkår.

Universitetet har under året, i dialog med Örebro studentkår, genomfört särskilda insatser i syfte att förbättra förutsättningarna för studentinflytande. Institutionerna har uppmanats att ha en dialog med Örebro studentkår om studentinflytande, samt att ta fram lokala avtal om studentrepresentation tillsammans med studentkårens sektioner (kopplade till respektive institution). Universitetet har genomfört åtgärder med syfte att ge ett tydligare stöd och samarbeta med Örebro studentkår i planering och genomförande av kommunikationsinsatser i samband med rekrytering av studentrepresentanter.

Enligt universitetets policy för studentinflytande ges studentkåren möjlighet att i anslutning till årsredovisningen inkomma med en bedömning av hur studentkåren upplever att arbetet med studentinflytande har bedrivits. Örebro studentkår har lämnat en särskild inlägga gällande studentinflytande under 2022, vilken biläggs Örebro universitets årsredovisning.

Studenternas fysiska och psykiska hälsa

Under 2022 har arbetet med studenthälsovårdens framtida organisation fortsatt utifrån syftet att erbjuda ett mer proaktivt stöd för att stärka studenternas hälsa och förbättra stödet till studenter från studieovana miljöer. Eftersom universitetet under året förberett för att övergå till studenthälsovård i egen regi har fokus legat på rekrytering av personal, en process som fortsätter under 2023, och på uppstart av den nya verksamheten. Universitetet vill i den nya verksamheten knyta samman olika verksamheter, som exempelvis studievägledare och FUNKA. En fördel med studenthälsa i egen regi är möjligheten att delta i det nationella nätverket för studenthälsa.

Under våren har ett arbete med att revidera universitetets vision och strategiska mål bedrivits. Samtliga medarbetare och studenter inom Örebro studentkår har erbjudits möjlighet att delta i processen och lämna synpunkter och idéer vid särskilda visionsmöten. Foto: Örebro universitet.

3. KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH HÅLLBART LEDARSKAP

Universitetets verksamheter står inför olika utmaningar vad gäller kompetensförsörjning. God förmåga att rekrytera och behålla personal är avgörande för att trygga framtidens kompetensförsörjning. Inom vissa områden saknas kompetens och inom andra områden är det svårt att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor.

Inom ramen för Örebro universitets vision Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling utgör Kompetensförsörjning och hållbart ledarskap ett av fem utvecklingsområden. Fyra strategiska mål är kopplade till detta utvecklingsområde:

- Våra medarbetare speglar samhällets mångfald och vi har en hög andel internationellt rekryterade forskare och lärare.
- Ett betydande antal yngre forskare har, både nationellt och internationellt, rekryterats till universitetet och tagit del av ett attraktivt karriärutvecklingsprogram.
- Arbetsmiljön präglas av ett aktivt medarbetarskap som bygger på höga ömsesidiga förväntningar mellan chefer och medarbetare.
- Det är attraktivt att vara chef och ledare vid Örebro universitet.

Medarbetarna vid Örebro universitet är dess allra viktigaste tillgång. Universitetet behöver såväl framgångsrikt attrahera och rekrytera nya medarbetare som behålla medarbetare för att säkerställa att kritisk och avgörande kompetens tryggas i organisationen. Vidare ska universitetet tillse kompetensutveckling för nuvarande chefer, ledare och medarbetare. God förmåga att rekrytera, behålla och utveckla personal är avgörande för att trygga framtidens kunskapsutvecklare, problemlösare och ledare.

Kompetensförsörjning

För att förutse och möta behov och utmaningar inom såväl kompetensförsörjning som planering av verksamheten är det angeläget att följa och vidareutveckla universitetets viktigaste resurs, medarbetarna. Chefs- och ledarförsörjningen är en del i detta och universitetet behöver dels lokalisera hur

och var kompetens och engagemang uppstår, dels hur dessa kompetenser och detta engagemang kan tas tillvara för att komma organisationen till nytta.

Fakulteterna upplever att rekryteringsprocesserna för lärare är alltför långa och tidskrävande och att det därför tar alltför lång tid innan nya medarbetare är på plats. Ett arbete pågår med att effektivisera och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen, revidera styrdokument samt vidareutveckla principer och rutinbeskrivningar för rekrytering.

Universitetets verksamheter står inför olika utmaningar vad gäller kompetensförsörjning. Inom vissa yrkeskategorier är det mer ekonomiskt fördelaktigt att arbeta utanför akademien inom den aktuella professionen, detta gäller exempelvis läkare, psykologer och jurister. Universitetet tappar även en del potentiella medarbetare till Norge och Danmark, där kraven för att bli professor i vissa fall är lägre och lönenivåerna ofta är högre. Lärosätena konkurrerar om lärare och forskare, inte minst inom de områden där det råder stor brist på disputerad kompetens nationellt, något som försvårar rekryteringsläget. Utöver löneläget är forskningsresurser och forskningsmiljöer aspekter som är betydelsefulla för valet av lärosäte. Inom verksamhetsstödet finns utmaningar att kompetensförsörja områden som bibliotek, ekonomi, forskningsstöd och IT.

I juni 2022 beslutade Riksdagen om en reform för ökad flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (proposition 2021/22:176). Konsekvenserna av en förändrad anställningsskyddslag och nya kollektivavtal om anställningsvillkor och omställning påverkar lärosätet på flera sätt. En av de centralt bärande komponenterna i reformen är att begränsa möj-

ligheten till visstidsanställning till förmån för tillsvidareanställning. Att i större utsträckning erbjuda tryggare anställningsvillkor, såsom tillsvidareanställningar, är i de flesta fall gynnsamt för både arbetsgivaren och arbetstagaren. Forskning bedrivs dock i stor utsträckning tidsbegränsat och finansieras ofta med tillfälliga externa medel. Vidare finns på flera håll i verksamheten tillfälliga behov av medarbetare med särskild sakkunskap och där är intermittenta anställningar det mest förekommande. Förändringarna påverkar universitetets kompetensförsörjning och bemanningsplanering genom att visstidsanställda och intermittent anställda inkonverteras snabbare till tillsvidareanställningar. För att möta reformens utmaningar har nya rutiner och arbetssätt tagits fram.

För att minska antalet tidsbegränsade och intermittenta anställningar vid universitetet anställs nu fler tillsvidare och i vissa fall breddas kompetensen hos befintligt anställda istället för att nyrekrytering görs. Att fler erhåller en tillsvidareanställning kan i förlängningen leda till övertalighet. Vid universitetet finns processer för att hantera övertalighet och arbetsbrist. En rutin har tagits fram för att säkerställa att den företrädesrätt till ny visstidsanställning som införts i och med lagändringen och som ska gälla efter kortare anställningstid än tidigare, efterlevs. Arbetsgivarens informationsskyldighet vid anställning har ökat och inbegriper även intermittent anställda. Vid universitetet har nya anställningsavtal och en ny rutin för att möta lagkraven tagits fram och ytterligare förbättringsåtgärder pågår.

Rekrytering av medarbetare

Antalet rekryteringsärenden vid universitetet har varit ungefär sex procent färre under 2022 jämfört med 2021. Minskningen beror bland annat på att strategiska satsningar har fasats ut samt att budgetläget inför 2022 stramades åt. I början av året genomfördes nästan alla moment i rekryteringsprocessen digitalt och därefter har ett flexibelt förhållningsätt tillämpats. I huvudsak har processer startat digitalt, men övergått till mer fysiska delar ju längre processen kommit. Introduktioner och utbildningar riktade till medarbetare och chefer har till största del genomförts i fysisk form, även om digitala inslag numera blivit en del av lärosätets vardag. Andra exempel där digital hantering bidragit till en ökad effektivitet är vissa beslutsmöten, samt några av universitetets internutbildningar för

medarbetare och chefer. En positiv effekt av pandemin är just ökningen av digitala mötesformer, som har resulterat i ökad kunskap och flexibilitet hos universitetets medarbetare. Sedan i april har verksamheten återgått till att vara campusbaserad, dock har ett mer flexibelt arbetssätt implementerats på prov inom stödverksamheten fram till årsskiftet.

Rekrytering av internationella medarbetare

De senaste åren har den internationella rekryteringen påverkats av pandemin och i perioder inneburit minskade möjligheter till mobilitet, bland annat till följd av reserestriktioner. För till exempel migrationsärenden har en längre handläggningstid noterats, men huruvida det beror på följder av pandemin, det förändrade världsläget med kriget i Ukraina, förändringar i migrationslagstiftningen eller andra orsaker är svårt att fastslå.

HR Excellence in Research

Som ett led i universitetets arbete med internationalisering erhöles under 2018 utmärkelsen HR Excellence in Research som ett bevis på att universitetet värnar om forskares arbetsvillkor, utveckling och den fria forskningen. Detta bidrar till ökat anseende, konkurrensfördelar vid internationell rekrytering samt underlättar vid ansökan om forskningsmedel. Örebro universitet befinner sig nu i en process för att förnya utmärkelsen och arbetar fortsatt med implementering av de aktiviteter som finns i handlingsplanen inom vilken karriärutveckling är ett exempel på ett tydligt utvecklingsområde. Sammantaget finns goda förutsättningar för att Örebro universitet ska kunna erbjuda karriärutvecklingsprogram till fler anställningskategorier än biträdande lektorer under de närmaste åren.

Biträdande lektorer

Den tidigare centrala satsningen på biträdande lektorer följs av en riktad finansiering av meriteringsanställningar på fakultetsnivå, där biträdande lektorat är den prioriterade anställningsformen. Syftet är att ännu tydligare bidra till den strategiska kompetensförsörjningen. Under 2022 har 16 anställningar som biträdande lektor utlysts och ytterligare utlysningar är planerade. Efter meriteringstidens slut förväntas de biträdande lektorerna ansöka om befordran till universitetslektor och fortsätta sin verksamhet som forskningsledare vid universitetet. Ett nytt utvecklingsprogram för de biträdande lektorerna är planerat att starta under andra halvan av 2023.

Universitetets satsning på biträdande lektorer under 2018/2019 (för mer information, se avsnittet Framstående forskning) fortsätter parallellt med rekryteringen av framtida biträdande lektorer. Under 2022 har fyra biträdande lektorer befordrats till universitetslektor och ett flertal har påbörjat befordransprocessen. För att skapa transparens och tydlighet i förväntningar och kriterier vid en befordran till universitetslektor finns sedan tidigare en process för halvtidsuppföljning. Ett av syftena med uppföljningen är att möjliggöra för vidareutveckling och prioritering mellan arbetsuppgifter för den biträdande lektorn. I slutet av 2022 hade halvtidsuppföljningar genomförts för samtliga biträdande lektorer i satsningen.

Framtidens lärarutbildning

Fokusområdet Framtidens lärarutbildning avslutades den 31 mars 2022. Resultatet av den externa utvärderingen av projektet återrapporterades till universitetsstyrelsen i maj 2022. I samband med att projektet avslutades, avslutades alla anställningar som varit knutna till Framtidens lärarutbildning. Som en del av implementeringen uppmanades enhetscheferna att även fortsatt beakta anställningsformen adjungerade adjunkter.

Lönebildning

Universitetets lönebildning är inriktad på

- att säkerställa universitetets kompetensförsörjning genom lönestruktur, lönenivåer och lönesättning,
- individuell och differentierad lönesättning utifrån arbetsuppgifternas svårighetsgrad, prestation och resultat samt marknaden, samt
- att undanröja osakliga löneskillnader som går att hänföra till kön.

Mellan Örebro universitet och personalorganisationerna har ett tvåårigt avtal slutits innebärande att lönerna reviderades under 2021 och att de nya lönerna gäller till och med sista september 2023. Tvåårigt avtal med ändrade revisionspunkter har inte tillämpats tidigare vid Örebro universitet. Syftet med avtalet var att förbättra förutsättningarna för att skapa en beständig årlig lönerevisionsprocess samt att utveckla lönebildningsarbetet vid universitetet. Under årets lönerevision har en målsättning varit att förbättra dialogen mellan chef och medarbetare om sambandet mellan arbetsinsats och lön. För att uppnå detta har chefsutbildningar i lönesättning och lönesamtal genomförts samt ett nytt

processtöd för lönesamtal tagits fram. Vidare har en lönekartläggning med tillhörande analys omfattande hela universitetet gjorts under 2022.

Övergripande personalstatistik

Det totala antalet anställda vid universitetet per den 31 december 2022 var 1 563, en minskning med 6,6 procent jämfört med föregående år. Minskningen har skett främst inom forskning och utbildning. Gruppen undervisande och forskande personal inom kategorierna professorer, lektorer, meriteringsanställningar, adjunkter och annan akademisk personal minskade med

Diagram 3:1 Könsfördelning per kategori 2022, antal anställda

Källa: Primula

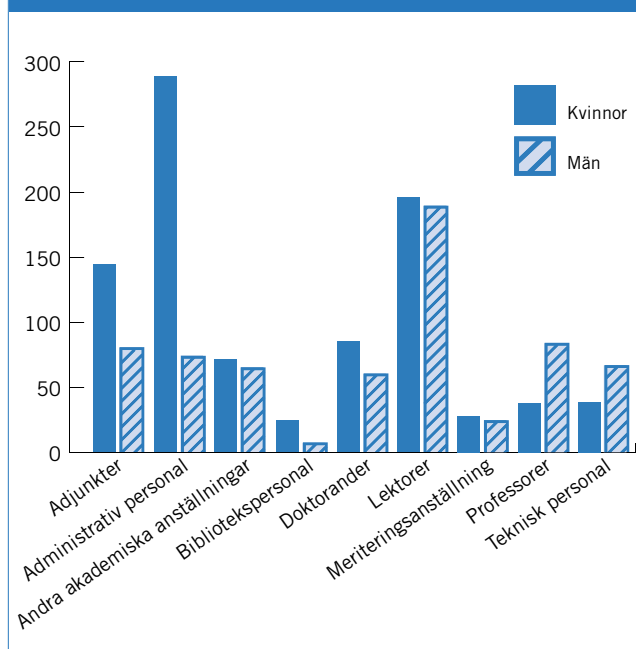
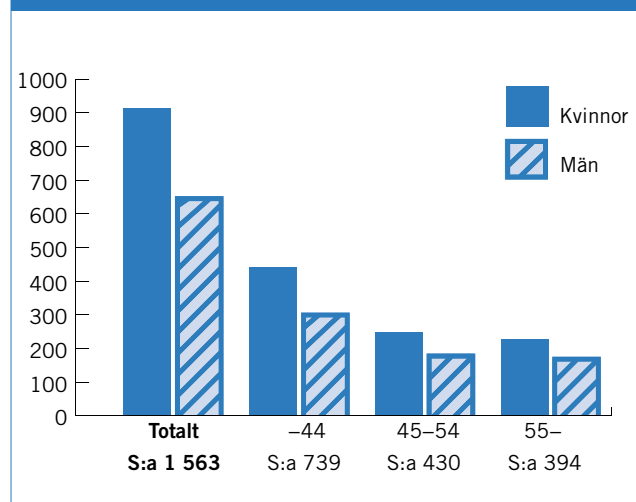

Diagram 3:2 Personalens ålders- och könsfördelning 2022, antal anställda

Källa: Primula

8,5 procent och teknisk administrativ personal (TA-personal) minskade med drygt 3,9 procent under 2022. Antalet anställda 2022 är därmed som lägst sett under de senaste fyra åren. Detta är i linje med de planer som funnits för de tillfälliga strategiska satsningar som finansierats via myndighetskapitalet.

Medelåldern för de anställda vid universitetet är 46 år, en marginell ökning i jämförelse med föregående år. Professorsgruppen (inkluderat gäst- och adjungerade professorer, dock ej seniorpro-

fessorer) har den högsta medelåldern med 57 år och doktorandgruppen den lägsta med 33 år. Av universitetets anställda är 47,3 procent 44 år och yngre, 27,5 procent är 45–54 år och 25,2 procent är 55 år och äldre. Ålderskategorin 55 år och äldre består till drygt två tredjedelar av lärare.

Rekryteringsmål för professorer

I syfte att 50 procent av de nyrekryterade professorerna vid landets lärosäten ska vara kvinnor år 2030 har riksdagen fastställt mål för könsfördelningen för perioden 2021–2023. Av reglerings-

Tabell 3:1 Universitetets personal, antal anställda

Källa: Primula

Kategori	2022			2021			2010		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Adjunkter	224	64,3 %	35,7 %	259	65,6 %	34,4 %	237	63,3 %	36,7 %
Administrativ personal	362	79,6 %	20,4 %	375	77,9 %	22,1 %	366	77,3 %	22,7 %
Andra akademiska anställningar ¹⁾	136	52,2 %	47,8 %	149	47,7 %	52,3 %	150	51,3 %	48,7 %
Bibliotekspersonal	31	77,4 %	22,6 %	32	75,0 %	25,0 %	32	75,0 %	25,0 %
Doktorander	145	58,6 %	41,4 %	150	52,0 %	48,0 %	153	56,9 %	43,1 %
Lektorer ²⁾	384	50,8 %	49,2 %	399	50,9 %	49,1 %	396	52,5 %	47,5 %
Meriteringsanställningar ³⁾	53	52,8 %	47,2 %	63	52,4 %	47,6 %	59	52,5 %	47,5 %
Professorer	122	31,1 %	68,9 %	134	32,8 %	67,2 %	140	32,1 %	67,9 %
Teknisk personal	106	36,8 %	63,2 %	112	37,5 %	62,5 %	116	38,8 %	61,2 %
Totalt	1 563	58,3 %	41,7 %	1 673	57,2 %	42,8 %	1 649	57,6 %	42,4 %

1) I kategorin "Andra akademiska anställningar" ingår anställningar där innehavaren ägnar sig åt forskning, exempelvis forskare, forskningssekreterare och projektsekreterare. I kategorin ingår även amanuenser.

2) I kategorin "Lektorer" återfinns även anställningar för biträdande professor och adjungerad biträdande professor.

3) I kategorin "Meriteringsanställningar" återfinns anställningar för biträdande lektor, postdoktor och forskarassistent.

Tabell 3:2 Universitetets personal, årsarbetskrafter

Källa: Primula

Kategori	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Adjunkter	157,2	62,6%	37,4%	169,8	62,6%	37,4%	159,2	59,8%	40,2%
Administrativ personal	348,3	77,9%	22,1%	367,2	77,8%	22,2%	346,5	77,7%	22,3%
Andra akademiska anställningar ¹⁾	64,1	44,8%	55,2%	68,6	47,9%	52,1%	55,0	49,7%	50,3%
Bibliotekspersonal	30,7	79,5%	20,5%	30,6	76,5%	23,5%	29,4	76,9%	23,1%
Doktorander	136,4	55,0%	45,0%	136,6	53,3%	46,7%	137,7	54,8%	45,2%
Lektorer ²⁾	334,0	51,0%	49,0%	342,4	51,9%	48,1%	322,5	51,4%	48,6%
Meriteringsanställningar ³⁾	58,3	47,6%	52,4%	56,8	46,4%	53,6%	63,8	51,2%	48,8%
Professorer	105,1	34,0%	66,0%	110,6	34,1%	65,9%	111,2	33,8%	66,2%
Teknisk personal	106,9	37,8%	62,2%	107,7	36,8%	63,2%	108,0	37,7%	62,3%
Arvodister	24,6	58,9%	41,1%	21,4	57,3%	42,7%	23,6	58,4%	41,6%
Totalt	1 365,6	57,6%	42,4%	1 411,8	57,7%	42,3%	1 356,9	57,5%	42,5%

Noterna i tabell T3:1 gäller även för denna tabell.

Uppgifterna har beräknats i enlighet med ESV:s handledning om personalkostnader, ESV 2015:1.

Årsarbetstiden för en heltidsanställd person som arbetat hela året har schablonmässigt antagits vara 1 920 timmar.

Tabell 3:3 Andel disputerade/konstnärligt meriterade lärare i undervisning

Källa: Primula

	2022	2021	2020
Totalt	76 %	73 %	77 %
Kvinnor	68 %	65 %	70 %
Män	84 %	82 %	84 %

brevet framgår att rekryteringsmålet för Örebro universitet är 54 procent.

Vid årsskiftet var antalet professorer vid Örebro universitet 122, varav 38 kvinnor och 84 män, en minskning med 12 professorer jämfört med föregående år. Av anställda professorer 2021 var 44 kvinnor och 90 män. Under 2022 påbörjade tio professorer sina anställningar vid Örebro universitet, varav två är kvinnor. Dessa rekryteringar hade 79 sökande, 27 kvinnor och 52 män. Under periodens två inledande år utgjorde kvinnor totalt 23 procent av de nyrekryterade professorerna, vilket innebär att målet om 54 procent inte nåtts. Det råder således fortsatt en obalans mellan antalet kvinnor och män som verkar som professorer vid Örebro universitet.

För att lyckas med uppdraget om 54 procent behöver lärosätet särskilt fokusera på att identifiera möjliga kvinnliga kandidater till utlysta professorsanställningar och uppmuntra dem att söka. Universitetet bör dessutom öka andelen kvinnliga gästprofessorer eftersom en sådan anställning kan vara insteget till lärosätet som senare leder till en professorsanställning. En varaktig förändring av könsfördelningen förutsätter därutöver ett långsiktigt, proaktivt arbete för att bredda rekryteringsbasen.

Könsfördelningen för läraranställningar ändras från att först vara kvinnodominerad (doktorander) till att bli mansdominerad (professorer). Denna förändring sker i samband med utmärkelsen till docent och förstärks för professorerna. Vid årets slut utgjorde andelen kvinnliga docenter drygt 48 procent, vilket kan jämföras med lektorer där 51 procent var kvinnor. För att få fram mer kunskap om denna förändring kompletterades medarbetarundersökningen med en ny del om jämställdhet. Av resultatet framgår att enbart 72 procent upplever att män och kvinnor har samma utvecklingsmöjligheter. Vid respektive institution

har analyser av resultatet genomförts och åtgärdsplaner tagits fram.

Mål för biträdande lektorer

I syfte att stärka karriärvägarna för unga forskare har regeringen satt lärosätesspecifika mål för andelen biträdande lektorer. Under 2021–2024 har Örebro universitet som mål att fyra procent av samtlig forskande och undervisande personal (årsarbetskrafter) ska vara biträdande lektorer. Under 2022 fanns vid universitetet biträdande lektorer motsvarande 22,8 årsarbetskrafter. Dessa utgjorde 3,5 procent av den undervisande och forskande personalen, att jämföras med 3,8 procent 2021. En anledning till den minskning som skett från föregående år är att ett flertal av de biträdande lektorer som ingick i den större satsning som inleddes 2018/2019 ansökt om befordran under året. För perioden 2021–2022 utgjorde biträdande lektorer 3,6 procent av undervisande och forskande personal. Under hösten 2022 utlyste universitetet 16 anställningar som biträdande lektor, vilka är tänkta att påbörjas under 2023.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron uppgick 2022 till 3,1 procent av ordinarie arbetstid, vilket ska jämföras med 2,4 procent under 2021. För männen var sjukfrånvaron 2,4 procent och för kvinnorna 3,7 procent. Både kvinnornas och männens sjukfrånvaro ökade jämfört med föregående år.

Den högsta sjukfrånvaron har åldersgruppen 50 år eller äldre, 3,4 procent, och den lägsta har åldersgruppen 29 år eller yngre, 1,9 procent. Av den sammanlagda sjukfrånvaron vid universitetet bestod 47 procent av frånvaro som var längre än 90 dagar. Det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Total sjukfrånvaro vid institutionerna var 2,8 procent och på avdelningarna 3,8 procent, vilket är 0,6 procent respektive 0,8 procent högre än för 2021.

Den ökade sjukfrånvaron bedöms bero på återgången till campus som skedde under våren 2022. Ökningen av sjukfrånvaron är generell och syns även i total sjukfrånvaro för staten. Den totala sjukfrånvaron på 3,1 procent är lägre än total sjukfrånvaro för staten (3,6 procent), men marginellt högre för område utbildning (3 procent), där lärosätena ingår. En markant skillnad finns avseende total sjukfrånvaro mellan de olika institutionerna, från 2 procent till 4 procent, vilket behöver utredas under

2023. Nyckeltal för sjukfrånvaro och antal rehabiliteringsärenden per fakultet och institution har månatligen följts upp under 2022. Syftet med uppföljningen har varit att snabbt kunna sätta in åtgärder vid en negativ utveckling av nyckeltalen. Under 2022 har även en ny rehabiliteringsprocess implementerats där roller och aktiviteter tydliggjorts.

Pensionsavgångar

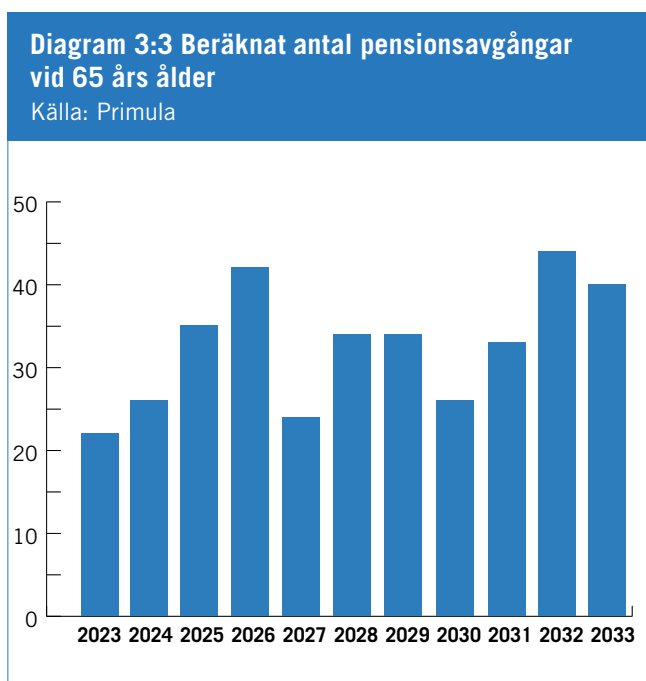
Pensionsavgångarna för universitetet ligger i snitt på 30 personer per år fram till 2030 för att sedan öka något. Pensionsavgångarna ställer krav på verksamheten att planera för eventuella ersättningsrekryteringar i tid. Detta kan kompliceras av att tidpunkten för när medarbetarna väljer att gå i pension kan variera med två år.

Hållbart ledarskap

Under 2022 fanns vid universitetet 86 verksamhetsansvariga chefer; universitetsledning, vicerektor, dekaner, prodekaner, prefekter, proprefekter, enhetschefer och avdelningschefer inom det gemensamma verksamhetsstödet. Trots att universitetet strävar efter en jämn könsfördelning bland verksamhetens chefer gick andelen kvinnor i denna grupp upp till 64 procent under 2022, en liten ökning jämfört med föregående år. Fyra kvinnor och två män hade uppdrag som dekan och prodekan. Uppdragen som prefekt och proprefekt innehades av nio kvinnor och sex män. Av universitetets 61 enhetschefer och biträdande enhetschefer var 39 kvinnor och 22 män. Inom gruppen avdelningschefer fanns sex kvinnor och fyra män.

Att rekrytera chefer och ledare är fortsatt en utmaning, framför allt till de akademiska uppdragen som prefekt och enhetschef på universitetets institutioner. Många chefer inom akademien vittnar om en fortsatt hög arbetsbelastning och svårigheter att kombinera ett chefs- och ledaransvar med egen forskning och utbildning. Rollen som enhetschef vid institutionerna varierar mycket avseende tid för uppdraget, antalet medarbetare samt hur innehållet i rollen tydliggjorts. Under året har en granskning av enhetschefsrollen inom akademien gjorts av internrevisionen. Den ger nio rekommendationer utifrån sex iakttagelser. Universitetsledningen har utifrån rapporten tagit fram förslag till åtgärder. Därefter har Universitetsstyrelsen beslutat i linje med dessa förslag. Ledarroller som är tydligt förknippade med forskning, exempelvis ämnesansvarig, har tidigare dominerats av män. Här har en förändring skett. Ämnesansvariga utses av fakultetsnämnderna för att övergripande ansvara för vetenskapliga frågor inom ämnets alla delar, med särskilt fokus på utbildningen på forskarnivå, i nära samverkan med prefekt. Vid universitetet fanns i slutet av året 25 ämnesansvariga, varav 11 är kvinnor. Ytterligare en verksamhetskritisk ledarfunktion inom universitetet är den som programansvarig. Rollen innehas av 57 personer, varav 24 kvinnor och 33 män. Inom den akademiska linjeorganisationen är fördelningen mellan män och kvinnor relativt jämn, förutom på enhetschefs nivå där kvinnorna är i majoritet.

Processen att levandegöra chefs- och medarbetarpolicyn har fortgått under 2022. Under coronapandemin styrdes mycket av arbetet med att stödja chefer och ledare över till digital form. Under året har verksamheten och stödet till chefer och ledare återgått till campusbaserad verksamhet. Nya frågor om hur återgången till en campusbaserad verksamhet ska hanteras har aktualiserats och behövt hanteras av chefer. Gruppen enhetschefer har under året erbjudits regelbundna träffar, digitala och på campus, för stöd och information. Som stöd i chefs- och ledarskapet har det under året också erbjudits bland annat seminarier, processledning, grupputveckling, utbildning, konflikthantering samt handledning och konsultationer. De chefs- och ledarutvecklingsprogram som bedrivs vid universitetet har fortsatt erbjudits. Detta gäller till exempel Ledarutvecklingsprogrammet, Utvecklande Ledarskap samt Ledarskapsprogram för erfarna chefer inom Lärosäten Öst. Universitetet deltar också regelbundet med

deltagare till SUHF:s högre akademiska ledarskapsprogram (HeLP).

Ett arbete med att utveckla och integrera universitetets olika utbildningar för chefer och ledare har genomförts. Universitetet har tillsammans med företagshälsovården erbjudit arbetsmiljöutbildning i tre delar, där 40 chefer deltagit vid samtliga delar. Som en förberedelse inför lönerrevisionen genomfördes en intern utbildning i lönesättning och lönesamtal med 40 deltagande chefer.

Hållbar utveckling

I enlighet med Örebro universitets vision 2018–2022 ska universitetet vara en efterfrågad och engagerad samhällsaktör som tillsammans med andra driver på arbetet med de globala målen för hållbar utveckling. Arbetet har under året utgått från universitetets strategi och handlingsplan för hållbar utveckling som innehåller målområden för utbildning, forskning, miljö och klimat samt lika villkor och jämställdhet. Samtliga svarar mot målområdena i Agenda 2030 och följs upp genom Naturvårdsverkets årliga rapportering.

I samband med att universitetets strategi och handlingsplan för hållbar utveckling reviderats under 2022 har även processerna för att främja en hållbar utveckling setts över och justerats. I arbetet med målområdena för hållbar resurshandling och lika villkor har ökad förankring i verksamheten utgjort en central aspekt. För att säkerställa att hållbarhetsperspektiven genomsyrar alla delar av verksamheten kommer rutiner och ansvarsfördelning att ses över och förtydligas samt systematiken förbättras.

Det har skett mycket kring hållbar utveckling på lärosätet under året, något som framkommer i avsnitten Framstående forskning och Utbildning med hög kvalitet. Temat för universitetets höstmöte var hållbar utveckling, där representanter från företag, myndigheter och akademi träffas för kunskapsutbyte och utforskande samtal. Universitetet är även representerat i flera externa regionala och nationella samverkansforum med miljöfokus, bland annat Miljöledning i universitet och högskolor (MLUH) och Lärosätenas Klimatnätverk, där Örebro universitet även är del av värdkonstellationen. Inom Klimatnätverket hölls en workshop på temat "Den hållbara forskaren", där bland annat intressekonflikter som kan uppstå i den hållbara omställningen adresserades. Workshopen riktade sig till alla som har en roll i klimatomställningen av den svenska högskolesektorn och det är av stor vikt

att Örebro universitet även framöver deltar i och bidrar till liknande arrangemang.

Pandemin har gett erfarenheter gällande minskade utsläpp av tjänsteresor. Dessa erfarenheter utgör tillsammans med resultatet av en enkätundersökning med efterföljande dialoger, genomförda av forskare i statskunskap vintern 2020/2021, grunden för det fortsatta arbetet med att utveckla arbetssätt som innebär alternativ till fysiska möten och en mindre miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som verksamhetens behov, lärosätets geografiska läge och andra förutsättningar beaktas. I årets rapportering till Naturvårdsverket är det trots detta tydligt att tjänsteresorna via flyg har ökat markant under 2022 jämfört med pandemiårens låga nivåer, dock inte till samma höga nivå som 2019.

Vidare har en enkät om konsekvenserna av ett flexibelt arbetssätt för teknisk administrativ personal genomförts i syfte att samla in viktiga erfarenheter och fungera som underlag för framtida förbättringar. Ett aktivt deltagande i REMM-nätverket Resfria möten i myndigheter är också en viktig del i att föra arbetet framåt i samklang med övriga deltagande myndigheter. Nya mål för tjänsteresor har tagits fram, vilka siktar på att klimatpåverkan från tjänsteresor (flyg, buss, bil) ska halveras mellan åren 2019 och 2030 räknat per årsarbetskraft. Det motsvarar en årlig minskning med knappt 5 procentenheter per år. År 2025 ska klimatpåverkan från tjänsteresor ha minskat med minst 25 procent jämfört med 2019.

I början av maj genomfördes en uppskattad cykel-dag som ett samarbete mellan Örebro universitet, fastighetsägaren Akademiska Hus och Örebro studentkår för att främja hållbara resor till och från campus. Vidare deltar lärosätet i Region Örebro läns EU-projekt "Fossilfritt 2030 – Rena resan" och har där drivit ett delprojekt där medarbetare och studenter som vanligtvis tar bilen till campus får chansen att testa elcykel. Under läsåret 2021–2022 erbjöd Örebro universitet anställda och studenter att låna en elcykel gratis i två veckor, med goda resultat. Av 81 deltagare var 97 procent nöjda med upplevelsen och 72 procent angav att de framöver fortsatt ska välja cykeln som huvudsakligt transportmedel till och från arbetet. Även under 2023 kommer arbete att bedrivas vid universitetet i syfte att minska klimatpåverkan från tjänsteresor. Från att framför allt ha varit inriktat på resor till och från universitet kommer arbetet

framöver att kompletteras med tjänsteresor, som är en stor miljöaspekt för universitetet.

En samverkansgrupp med representanter från Örebro universitet och fastighetsägaren Akademiska hus har under året arbetat med att utveckla utemiljöer och cykelinfrastruktur på campus, ett arbete som kommer att fortlöpa även under 2023. Akademiska hus har ökat antalet solceller på Campus Almy genom att installera sådana även på Kårhuset. Solcellerna, som nu täcker taken på de större husen på campus Almy, beräknas producera runt 800 000 kWh el per år.

Universitetet har på uppdrag av regeringen under hösten 2022 påbörjat ett arbete med att vidta lämpliga energibesparingsåtgärder. En arbetsgrupp har skapats för att tillsammans med Akademiska hus och all personal se över universitetets energiförbrukning. En tipslåda för ”energitjuvar” har satts upp och många förslag på åtgärder har kommit in från personalen. Andra områden som ses över är exempelvis belysning, ventilation, dragskåp och skärmar.

Miljöledningssystemet

I strävan att säkerställa systematiken med miljöarbetet och lagefterlevnad inom Örebro universitet har en rutin för intern miljörevision tagits fram och beslutats av rektor under 2022. I enlighet med den nya rutinen har en intern miljörevision genomförts. En hanteringsplan innehållande avvikelser och förbättringsförslag som framkommit håller på att tas fram, vilken ska följas upp under 2023 för att säkerställa att utvecklingsmöjligheterna tas tillvara. Erfarenheter från genomförandet av miljörevisionen kommer att samlas in som utvärderingsunderlag inför nästa års interna miljörevision. Örebro universitet fortsätter arbetet med att systematisera sitt miljöarbete med att bland annat förtydliga uppdragsdirektiv och rutiner. Uppföljning av miljöledningsarbetet sker bland annat genom den årliga rapporteringen till Naturvårdsverket som tillsammans med årsredovisningen skickas till Utbildningsdepartementet.

Lika villkor

I egenskap av arbetsgivare och utbildningsanordnare ska Örebro universitet med utgångspunkt i diskrimineringslagen kontinuerligt och systematiskt undersöka om det i verksamheten finns risker för diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier gentemot anställda, jobbsökande, studenter och sökande till utbildningar. Eventuella risker

ska bedömas, åtgärdas och följas upp. Arbetet, som går under benämningen aktiva åtgärder, ska genomföras årligen i samverkan med såväl personal som studenter. En modell för att utföra arbetet med aktiva åtgärder för utbildningsanordnaren introducerades under 2022. Samtliga institutionsledningar har erbjudits stöd. Arbetet inkluderades i det systematiska arbetsmiljöarbetet och kompletterades med checklistor och utbildningar för att introducera och systematisera arbetsmetoden. Med utgångspunkt i arbetsmodellen för aktiva åtgärder eftersträvar universitetet att skapa perspektivtrivsel. Detta sker genom samordning av relaterade uppdrag så att perspektiven inte konkurrerar med varandra (perspektivträngsel).

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har stark koppling till arbetet med lika villkor. För studenterna sker arbetet med studiemiljö främst inom ramen för arbetet med aktiva åtgärder på institutions- och enhetsnivå. Universitetsövergripande arbete, för både medarbetare och studenter, sker via en gemensam skyddskommitté. Tillgänglighet följs dessutom upp vid fysiska skyddsronder. Flertalet uppdrag samordnas, som nämnts ovan, inom arbetet med aktiva åtgärder. Uppdraget utifrån breddad rekrytering, breddat deltagande och genomströmning för studenter behandlas under de olika fokusområdena i aktiva åtgärder. Därtill integreras även tillgänglighetsarbetet i arbetsmetoden.

I oktober blev Örebro universitet en av vinnarna i 2022 års Inkluderingsbarometer, den nationella rankningen som granskar webbplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Endast ett fåtal webbplatser godkändes, Örebro universitet var en av dessa.

Jämställdhetsintegrering, åtgärder och resultat

I regleringsbrevet för 2022 fick Örebro universitet, i likhet med övriga svenska lärosäten, ett fortsatt regeringsuppdrag om att arbeta med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Även inom arbetet med jämställdhetsintegrering har universitetets strategi och handlingsplan för hållbar utveckling varit styrande. Under 2022 har aspekter som synliggjorts i samband med den kartläggning av jämställdhetsutmaningar som utförts då handlingsplanen uppdaterades inför perioden 2023–2025 varit vägledande. Kartläggningen visade bland annat att det råder en könssegregation som resulterar i ojämställdhet

utifrån andelen kvinnliga professorer, samt en könsobalans i olika ämnen där män eller kvinnor är underrepresenterade. Kartläggningen visade vidare att det förekommer upplevelser av ojämställdhet i beslutsprocesser så som fördelningen av forskningsmedel, rekrytering och i tillsättning av medarbetare till projekt/arbetsgrupper, i synnerhet för kvinnor. Det förekommer även upplevelser av orättvisor och kränkande behandling, sexuella trakasserier och ojämställdhet, i synnerhet för kvinnor och doktorander. Kunskapen om lika villkor och jämställdhet behöver spridas systematiskt på samtliga nivåer inom universitetet och universitetets arbete med breddad rekrytering behöver främjas ytterligare utifrån lokala och verksamhetsspecifika utmaningar och behov. Dessutom behöver arbetet med att säkra tillgänglighet systematiseras och ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För att påverka de identifierade jämställdhetsutmaningarna har ett antal målsättningar och aktiviteter tagits fram. Fokus har legat på att ta fram genomförbara obligatoriska aktiviteter som förväntas bidra till de jämställdhetspolitiska målen och som passar in i universitetets kvalitetsarbete. Aktiviteterna planeras och erbjuds av universitetets stödfunktioner, som också följer upp resultaten på övergripande nivå. För att arbetet med jämställdhetsintegrering ska spridas innefattar aktiviteterna praktiskt arbete, utbildningar och information som berör forskning och utbildning inom samtliga fakulteter.

Arbetsmiljö

Pandemin påverkade i stort sett all verksamhet vid Örebro universitet och gav upphov till utmaningar avseende undervisning, examination, studentkontakt, arbetsmiljö, ledarskap och omställningar till digitala lösningar. Även gränsdragningen mellan privatliv och arbete har i vissa fall varit problematisk. Mycket fungerade dock väl och har bland annat lett till att nya arbetsätt uppstått och att klimatavtrycket minskat. Att ta tillvara och nyttja goda erfarenheter från perioden och samtidigt lära av, och tydligare kunna värdera, utmaningarna med nya arbetsätt är viktigt. Efter återgången till universitetets olika campusområden påbörjades därför en provoperiod med ett mer flexibelt förhållningssätt till tillfälligt hemarbete för universitetets TA-personal. Detta pågick fram till den sista december 2022. En utvärdering i syfte att få fram mer kunskap kring hur det gemensamma arbetet

ska organiseras och utformas i framtiden har genomförts och resultatet analyseras för närvarande.

Medarbetarundersökningen, som genomfördes i början av 2022, visar att Örebro universitet upplevs som en arbetsplats med stimulerande arbetsuppgifter, hög trivsel och stort engagemang. Medarbetarna menar att arbetsplatsen kännetecknas av god fysisk arbetsmiljö, bra forskning, hög kvalitet i undervisningen, god tillgång till information och gott ledarskap. Synen på Örebro universitet som helhet präglas av att medarbetarna känner stolthet över sin arbetsplats. Det finns dock förbättringspotential när det gäller arbetsbelastningen, som generellt upplevs som hög, särskilt för universitetslektorer och chefer. Vidare framkommer att planerings- och utvecklingssamtal inte genomförs i tillräckligt hög utsträckning, att vissa ovälkomna beteenden och bristande jämställdhet förekommer, samt att det finns en del frågetecken kring effektivitet, tydlighet och mål. Resultatet presenterades och diskuterades enhetsvis under våren. Därefter har chefer och medarbetare tillsammans identifierat styrkor och utvecklingsområden samt tagit fram aktiviteter till handlingsplaner. Under hösten har handlingsplanerna följts upp i samband med enheternas arbetsplatsträffar. En övergripande och gemensam handlingsplan för hela universitetet har tagits fram, med följande aktiviteter:

- Göra en översyn av planerings- och utvecklingssamtalsprocessen i syfte att öka dialogen mellan chef och medarbetare.
- Förbättra systematiken i såväl arbetsmiljöarbetet som med aktiva åtgärder genom att införa ett årshjul.
- Utveckla nya obligatoriska arbetsmiljöutbildningar för chefer.
- Tydliggöra vilka arbetsuppgifter (krav) som ingår i chefsrollen.
- Informera medarbetarna efter genomförd lönekartläggning och tydliggöra vilka löneskillnader som är sakliga.
- Utveckla medarbetarskapet genom att bland annat genomföra olika dilemmadiskussioner i arbetsgrupper.

Mittnoden inom AI Sweden, som drivs av samverkansplattformen AI Impact Lab vid Örebro universitet och av Mälardalens universitet, anordnade möte för partners till AI Sweden i ORU Innovation Arena. Under partnerdagen fick besökarna bland annat se det nya visualiseringslabbet. Foto: Örebro universitet.

4. POSITIONERING OCH RELATIONER

Örebro universitets övergripande vision är att vara ett framstående universitet för en kunskapsbaserad samhällsutveckling. Tillsammans med våra samverkanspartner inom näringsliv, offentlig sektor och det civila samhället bidrar vi till utvecklingen av Sverige som kunskapsnation och driver på arbetet mot de globala målen för en hållbar utveckling.

Inom ramen för Örebro universitets vision Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling utgör Positionering och relationer ett av fem utvecklingsområden. Fyra strategiska mål är kopplade till detta utvecklingsområde:

- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Vi utvecklar kunskapsbaserade samarbeten och strategisk samverkan för ömsesidig nytta.
- Vi har en ökad närvaro i nationella och europeiska forskningspolitiska organ.
- Våra utbildningar är ett förstahandsval för nya studenter och vi har en långsiktig relation med våra alumner.

Samverkan med det omgivande samhället är en integrerad del av universitetets utbildning och forskning och hållbarhetsperspektiven genomsyrar all verksamhet. Merparten av de utmaningar som samhället står inför är resultatet av mänskliga handlingar och kan endast hanteras i samhällliga processer. Örebro universitet är ett ungt bredduniversitet, med korta beslutsvägar och närhet mellan vetenskapliga discipliner. Detta är en stor fördel för universitetet, inte minst inom samverkansområdet.

Örebro universitets ambition är att bedriva en samverkan där alla parter har en ömsesidig förståelse för varandras verksamheter, intressen och mål. Samverkan och innovation driver kvaliteten i såväl utbildning som forskning och leder till att forskningsresultat direkt kan tillämpas och skapa mervärden, samtidigt som helt nya grundforskningsfrågor kan identifieras.

För att säkra och utveckla samverkan som ett strategiskt område utgår universitetet från fyra samverkansmönster, se figur 4.1 med exempel. Genom att bedriva forskningssamverkan, utbild-

ningssamverkan samt stimulera innovation och nyttiggörande bidrar universitetet till en kunskapsbaserad samhällsutveckling. Arbetet med samverkan är integrerat i flera av våra grundutbildningar genom samverkansavtal med exempelvis regioner och kommuner. Studenternas kontakt med arbetsmarknaden och engagemang i samhällsutmaningar och Agenda 2030 är av hög prioritet inom universitetets program. Samverkan är också en central del i många av universitetets forskningsprojekt.

Bland universitetets samverkansaktiviteter kan särskilt nämnas arbetet med innovationsarenan och utvecklingen av strategiska samverkansplattformar.

ORU Innovation Arena

Örebro universitet har under de senaste åren tagit viktiga steg mot att etablera samverkan och nyttiggörande som en naturlig del av kärnverksamheterna utbildning och forskning. Med utgångspunkt i universitetets vision och dess betoning på att utveckla kunskap i nära samspel med studenter, vetenskapssamhälle och omvärld etablerades under 2020 Örebro universitets Innovationsarena till en mötesplats för akademi, näringsliv, offentlig sektor och det civila samhället. Studenternas medverkan är särskilt prioriterad. Arenan har en tydlig förankring i det regionala innovationsstödsystemet och utgör en miljö som stimulerar kunskapsbaserade innovationer och bidrar till sänkta trösklar för nyttiggörande och kommersialisering. Efter en haltande start under pandemin har verksamheten inom Innovationsarenan kommit i gång ordentligt under 2022 och blivit en naturlig mötesplats mellan universitetets verksamheter och omvärlden. Arenan ger goda förutsättningar i arbetet med att bygga så kallade samverkansplattformar, där den första – AI Impact Lab - har varit igång under ett antal år och arbetet med den andra – Mat och hälsa – har startats upp under hösten.

Satsning på samverkansplattformar

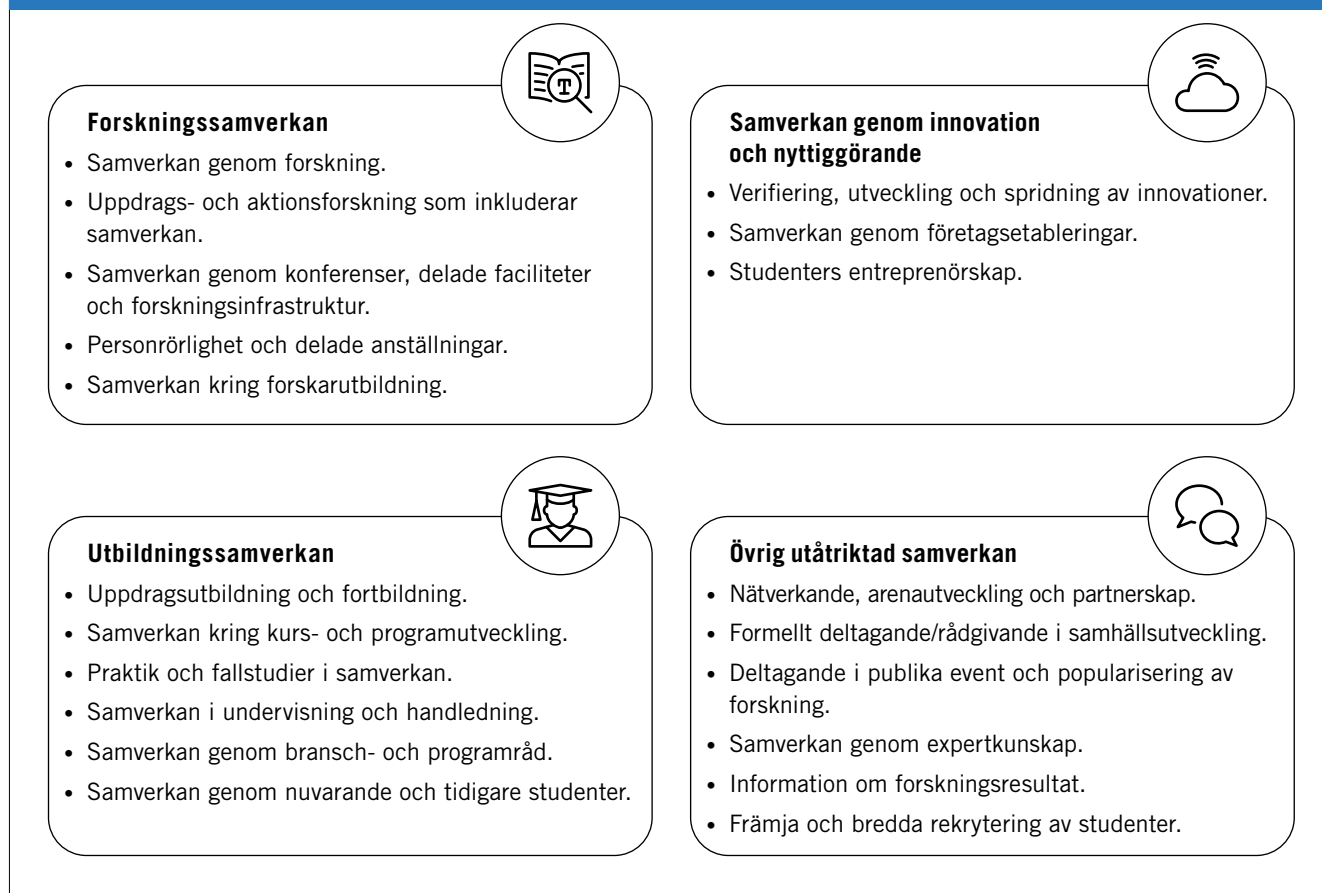
I forsknings- och innovationspropositionen har den tidigare regeringen föreslagit att den nuvarande kvalitetsbaserade resursfördelningen av anslaget ska ersättas med en nationell satsning på profilområden. Målsättningen var att införa denna modell 2023, men i nuläget ser detta ut att förskjutas längre in i framtiden. Örebro universitets interna process för att identifiera och formera potentiella profilområden har dock startat och det finns ett förslag på tre möjliga profilområden. Till att börja med AI och robotik och Mat och hälsa som universitetet gjort stora investeringar i under de senaste åren. Därtill är ett tredje mångvetenskapligt område med arbetsnamnet Föreningar och samhälle under utveckling. En viktig faktor i lärosätets identifiering av dessa områden är forskning med hög kvalitet som möter viktiga samhällsutmaningar.

Som ett led i att systematisera samverkansarbetet utvecklar universitetet samverkansplattformar med tydlig förankring i forskning och utbildning. Samverkansplattformen AI Impact Lab drivs i samarbete mellan Örebro universitet och Region

Örebro län. Plattformen stärker regionens utveckling inom AI genom att fungera som en mötesplats där företag och offentlig sektor får tillgång till den senaste kunskapen inom AI. Samtidigt ingår AI Impact Lab i den nationella innovationssatsningen AI Sweden. AI-noden i Örebro fokuserar på hälsofrågor, smarta lösningar för den hållbara staden, gruvindustri och smart industri. På Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens topp-100-lista för ”teknik i mänsklighetens tjänst”, finns forskning från Örebro universitet representerad genom två innovationer: Den digitala läskompisen och QT-PIE, båda kombinerar AI och digitalisering för att hjälpa människor.

Nästa steg i arbetet med samverkansplattformar är en satsning på det tvärvetenskapliga området Mat och hälsa. Syftet är att utveckla ny kunskap och kompetens som kan möta stora samhällsutmaningar relaterade till mat och hälsa samt bidra till en kunskapsbaserad utveckling av företag inom livsmedel och kosttillskott samt restaurang- och besöksnäring. Örebro universitet koordinerar forskningscentret PAN Sweden (Plant-based proteins for health and well-being)

Figur 4:1 Mönster för samverkan mellan akademi och samhälle

som är ett av fyra centrumbildningar för hållbarhet och konkurrenskraft i livsmedelssystemet. PAN Sweden är ett samarbete mellan flera svenska universitet och partners från både offentlig och privat sektor. Samarbetet gör det möjligt att följa hela kedjan från livsmedelsproduktion till människors välmående vid konsumtion av protein från växtriket. Precision Nutrition Innovation Arena (PNI), leds av Örebro universitet och involverar ett samarbete med Chalmers tekniska högskola, Region Örebro län och ett antal företag. PNI är ytterligare ett resultat av de strategiska prioriteringar som universitetet har gjort på forskning och innovation inom Mat och hälsa och AI-området. I och med ansvaret för PAN Sweden och PNI, befäster universitetet sin nationella roll inom områden som prioriteras i forsknings- och innovationspropositionen.

I syfte att möta dagens komplexa samhällsutmaningar och bidra till nödvändiga förändringar har forskare vid Örebro universitet utvecklat en Plattform för en hållbar framtid/ Platform for a sustainable future (PSF@ORU). Plattformen initierar, koordinerar och faciliterar mångvetenskaplig forskning och utbildning i nära samverkan med det omgivande samhället. För att möta framtida samhällsutmaningar krävs förmåga att utifrån djup inomvetenskaplig kunskap integrera aspekter på hållbarhet i forskning om miljö, ekonomi och social välfärd. Tvärvetenskapliga projekt har beviljats externa medel och flera projekt är under utformning för kommande ansökningsmöjligheter. Örebro universitet har mycket goda förutsättningar och höga ambitioner att bidra till en hållbar framtid.

Forskningskommunikation

Forskningskommunikation är en integrerad del av samhällsuppdraget och det finns en förväntan på lärosätena och dess forskare om att vara aktiva och delta i samhällsdebatten. Det är en central del i lärosätenas samhällsbärande funktion och bidrar dessutom till att behålla det höga förtroende som sektorn åtnjuter hos allmänheten. Pandemin och kriget i Ukraina har bland annat bidragit till att sätta forskare och forskning i fokus. Lärosätena spelar en viktig roll i det offentliga samtalet genom reflektion och nyansering och genom kommunikation av faktabaserad kunskap och forskning. Även de traditionella medierna är nu en del av den digitala medielogiken och publicerar

nyheter i ett mycket högt tempo. Detta riskerar att begränsa mediernas traditionella kontrollfunktioner och i takt med att bild- och videomaterial har blivit enklare att manipulera har det blivit svårare för medborgare att skilja sant från falskt.

Utöver arbetet med nyheter och pressmeddelanden skrev forskare debattartiklar om miljö, adhd och vård för att nämna några ämnen och varit experter i TV, radio och tidningar – inte minst i samband med årets val. Några exempel där forskning från Örebro universitet har fått stort nationellt eller internationellt genomslag under 2022 är: Adhd hos vuxna förknippat med ökad risk för hjärt-kärlsjukdomar, Så kan robotar vinna människors tillit, Kemikalier försvagar vårt immunförsvar – och gör bakterier starkare, Språkpoliser vaktar överallt – även bland yngre, Ett välfärdsystem som inkluderar alla kan motverka hedersförtryck, Bukfett kan kopplas till inflammation hos äldre kvinnor.

Under 2022 har samarbetet med vetenskapskrönikor ihop med Bonnier News Local och Neriikes Allehanda (NA) kommit i gång. Varje vecka skriver en forskare en krönika, som publiceras i flera av koncernens tidningar. I NA publiceras de i papperstidningen, e-tidningen och på na.se. Efter två veckor låser NA upp krönikorna och universitetet och forskarna kan sprida innehållet fritt. Krönikorna har spridits till många tidningar och är vällästa och uppskattade av läsarna.

I samband med den akademiska högtiden arrangerar universitetet populärvetenskapliga föreläsningar. Efter ett par års uppehåll på grund av pandemin bjöds allmänheten återigen in till en förmiddag av föreläsningar med nya hedersdoktorer, doktorer och professorer. Under hela 2022 har det fortsatt funnits möjlighet att ta del av forskning i universitetets Youtube-kanal i serien ORU Talks.

Under 2022 omnämndes Örebro universitet i 2 380 artiklar i svensk redaktionell onlinemedias samt i 313 TV- och radioinslag. Medieexponeringen i global onlinemedias ökade från 1 036 artiklar 2021 till 2460 artiklar 2022. Nyheterna som har fått spridning internationellt handlade bland annat om modellen som visar mer exakt om USA:s ekonomi ligger på plus eller minus, i bland annat New York Times, och kopplingen mellan adhd och hjärt-kärlsjukdomar, i bland annat Healthline. Den totala medieexponeringen för Örebro universitet i redak-

tionell onlinemedier i Sverige och globalt, inklusive inslag i svensk etermedia, var 5 153 träffar. En tydlig ökning jämfört med 3 737 träffar föregående år.

Örebro universitet har arbetat aktivt för att höja kompetensen inom vetenskaplig publicering och kommunikation. Biblioteket erbjuder sedan flera år en kurs i vetenskaplig publicering och fortbildningskurser ges löpande till medarbetare inom forskningskommunikation. Förra året inledde universitetet ett samarbete med Vetenskapsrådet i syfte att skapa bättre förutsättningar för forskare att nå ut i samhällsdebatten. Arbetet utmynnade i en kurs på doktorandnivå i forskningskommunikation som gavs hösten 2021. Under 2022 har den första omgången av kursen utvärderats och reviderats inför att den ska genomföras nästa gång våren 2023. Samtidigt fortsätter arbetet med att justera och uppdatera samtliga kurser i forskningskommunikation som universitetet anordnar för doktorander och forskare på alla nivåer – bland annat kurser i populärvetenskapligt skrivande, intervjuteknik och kommunikationsplanering. Under hösten genomfördes också en kurs för forskare i samarbete med Vetenskap och Allmänhet med inbjudna föreläsare, journalister, kommunikationsspecialister och författare.

Forskarsamverkan och nyttiggörande

Örebro universitet driver tillsammans med Mittuniversitetet, Karlstads universitet och Linnéuniversitetet ett av landets innovationskontor, med namnet Fyrklövern. Innovationskontoret ger ett kvalificerat stöd samt initierar och stimulerar nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap vid de fyra lärosätena. Innovationskontoret Fyrklövern har genom de innovationsfrämjande funktionerna vid respektive lärosäte en tydlig lokal förankring men drar även nytta av det samarbete som sker över lärosätesgränserna.

Under 2022 har innovationskontoret höjt sin kompetens kring de globala hållbarhetsmålen samt varit med och utvecklat en utbildning i intresseorganisationen SNITTS regi om Innovation för ett hållbart samhälle som flera medarbetare sedan har gått.

Den gemensamma doktorandkursen Att nyttiggöra forskning och vetenskap, 4,5 högskolepoäng genomfördes i en uppdaterad version för tolfte gången där 21 doktorander, varav 10 kvinnor och 11 män, examinerades från kursen. Doktoranderna

representerade precis som tidigare en bredd av ämnesdiscipliner och nationaliteter från samtliga lärosäten.

Det lokala innovationskontoret (i Örebro organiserat inom Örebro universitet Holding AB) stödjer processen kring de idéer som kommer från det egna lärosätet med samverkan, samråd och verifieringsråd kring de ovan beskrivna strukturerna. Innovationskontoret arbetar i nära samarbete med bland andra Örebro universitets Grants Office och samverkansplattformen AI Impact Lab. Ett nära samarbete finns också med den innovationsstödjande verksamheten i Region Örebro län för att stödja idéer inom hälso- och sjukvård, medicinsk teknik och tandvård, till exempel i projektet Project Support Office med inriktning AI, som finansierats av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Innovationskontoret har under 2022 testat ett antal nya arbetssätt för att stärka inflödet och genomflödet av idéer i innovationsstödsystemet. Under en testperiod om tre månader har en innovationsscout anställts på 20 procent, vars uppgift varit att röra sig ute i forskningsmiljöerna och identifiera forskningsidéer med potential till nyttiggörande. Vidare har idéer matchats med ett team av studenter för att växla upp arbetet med verifiering av idéerna. Ett annat exempel är samarbetet med kurser inom Informatik och Strategisk kommunikation kring innovationscase, där studenterna får möjlighet att i sin utbildning arbeta med riktiga case. Aktiviteterna visar lovande resultat och en utvärdering av insatserna kommer att ske under 2023.

Innovationer nyttiggörs under långa, ofta fleråriga processer och det minskade inflödet under pandemiåren inverkar fortfarande på måluppfyllelsen, särskilt när det kommer till verifieringar och överlämningar.

En idé definieras och avgränsas av innovationskontoret främst utifrån två kriterier, att den är kunskapsbaserad, det vill säga har ursprung i den akademiska miljön, samt att den utgör en potentiell innovation. Verifiering definieras och avgränsas av innovationskontoret utifrån att de antaganden som gjorts om idén om behov, lösning, marknad med mera testas och bekräftas.

Under 2022 har 50 idéer utvärderats (29 idéer från anställda och 21 idéer från studenter). Av

dessas har 20, varav fyra från studenter, gått vidare till innovationsrådgivning och verifiering. Under året har 19 idéer (varav två från studenter) erhållit verifieringsmedel. Två idéer har lämnats vidare till holdingbolag/inkubering. Noteras bör att dessa inte nödvändigtvis har inkommit för utvärdering under 2022, då arbetet med rådgivning och verifiering är en process som pågår under flera år.

Innovationskontoret erbjuder sedan 2017 ett särskilt program för att stimulera utvecklingen av sociala innovationer, Social Impact Lab (SoIL). Ambitionen är att utveckla konkreta tillämpningar genom att omvandla kunskap och forskning till praktiska metoder, processer, tjänster eller produkter i samarbete med praktiker samt skapa nya värden för användare och målgrupp. SoIL har ett löpande samarbete med Region Örebro län genom idéägare som deltar med case i verksamheten och har även en representant som tidigare gått utvecklingsprogrammet som rådgivare. Under 2022 deltog sex idéer i SoILs utvecklingsprogram (fyra drivna av kvinnor, en driven av en man samt en driven av ett team bestående av två män och en kvinna). I slutet av året beslutades att Örebro universitet kommer att fortsätta arbetet med Mötesplats Social Innovation (MSI), en nationell kunskapsnod i samarbete med fyra andra lärosäten (Jönköping University, Luleå tekniska universitet, Umeå universitet och Malmö universitet).

Örebro universitet Holding AB

Örebro universitet Holding AB ägs av staten och förvaltas av universitetet. Bolagets syfte är att kommersialisera och nyttiggöra idéer och innovationer som kommer ur forskning och utbildning vid Örebro universitet. Verksamheten har en kommersiell grund men hanterar alla typer av nyttiggörande av forskning, inte enbart kommersialisering.

Holdingbolaget investerar på affärsmässiga grunder i tidiga forskar- och studentbolag. Holdingbolaget bedriver också innovationskontorsverksamhet på uppdrag av Örebro universitet i dotterbolaget Örebro universitet Enterprise AB. Enterprise bedriver även uppdragsverksamhet genom kortare och längre konsultuppdrag, exempelvis Studentuppdrag där arbetsgivare hyr in en student för ett meriterande och kvalificerat uppdrag samt Forskaruppdrag i form av föreläsningar, workshops, utvärderingar, evidens- eller metodstöd.

Dotterbolaget Inkubera är Örebroregionens företagsinkubator för innovativa företagsinsatser och en del av det regionala innovationsekosystemet. Innovationskontoret, investeringsverksamheten och Inkubera arbetar tillsammans för att säkerställa ett smidigt flöde från idé till bolagsstart och tillväxt. Inkuberas uppgift är att hjälpa de mest innovativa tillväxtbolagen i Örebroregionen att växa ännu snabbare genom att bland annat erbjuda företagsanpassad affärscoachning, expertcoachning och hjälp att hitta finansiering.

Tabell 4:2 Innovationsmått

Källa: ORU Innovation inom Örebro universitet Holding AB

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt ¹⁾	Kvinnor	Män
Antal utvärderade idéer, anställda	29	74,2 %	25,8 %	22	46,7 %	53,3 %	28	26,7 %	73,3 %
Antal utvärderade idéer, studenter	21	54,5 %	45,5 %	19	32,6 %	67,4 %	10	5,9 %	94,1 %
Antal case som gått vidare till verifiering, anställda	16	77,8 %	22,2 %	18	21,4 %	78,6 %	12	11,8 %	88,2 %
Antal case som gått vidare till verifiering, studenter	4	60,0 %	40,0 %	8	12,5 %	87,5 %	7	7,7 %	92,3 %
Antal case som erhållit verifieringsmedel, anställda ²⁾	17	13,8 %	86,2 %	15	25,0 %	75,0 %	8	15,4 %	84,6 %
Antal case som erhållit verifieringsmedel, studenter ²⁾	2	50,0 %	50,0 %	7	-	100,0 %	5	12,5 %	87,5 %
Antal case överlämnade till inkubatorer/holdingbolag	2	50,0 %	50,0 %	9	20,0 %	80,0 %	5	14,3 %	85,7 %

1) Några idéer ägs av både kvinnor och män.

2) Idéer som beviljats verifieringsmedel i år kan ha inkommit tidigare.

Under 2022 har Inkubera stöttat bolag inom programmen Prepare (15), Startup (21) och Scaleup (6). Inkubera har arrangerat den regionala delen av Sveriges största innovationstävling, Skapa, och har där utsett sex finalister och två vinnare i lika många klasser där vinnarna fick delta på riksfinalen. Vinnarna i länsfinalen, QT-PIE och Skolado har båda sitt ursprung på lärosätet.

Holdingbolagets portfölj består, vid sidan av dotterbolagen Inkubera och ORU Enterprise, för närvarande av 14 bolag. Två förvärv har gjorts under året och i två bolag har ägarandelen sålts av eller minskat. Under 2022 beslutade de tre ägarna till Alfred Nobel Science Park – Örebro kommun, Region Örebro län och Örebro universitet – att avveckla verksamheten och driva innovationsarbetet på ett annat sätt.

En fullständig återrapportering av holdingbolagets verksamhet skickas årligen till regeringen i en separat årsredovisning.

Adjungerade lärare, personrörlighet och forskaruppdrag

Örebro universitet har höga ambitioner med sin samverkan med näringslivet och samhället i övrigt. Ett sätt är att engagera adjungerade lärare på olika nivåer och därigenom få tillgång till extern specialistkompetens och erfarenhet inom näringsliv eller offentlig verksamhet. Antalet adjungerade lärare har dock minskat vid universitetet jämfört med 2021, se tabell 4:3. Vid Institutionen för medicinska vetenskaper samt vid Institutionen för hälsovetenskaper finns ett etablerat samarbete kring adjungeringar med Region Örebro län. Inom lärarutbildningen upprättas allt fler avtal om adjungering mellan universitetet och skolor i framför allt Örebroregionen.

Personrörligheten mellan universitetet och samhällets övriga sektorer är viktig. En väg för detta är adjungeringar, men det finns också andra former, till exempel de samverkanslektorer som Örebro universitet tidigare valt att tillsätta. En annan beprövad och framgångsrik väg är att skapa möjlighet för forskare och lärare att under en kortare period vistas del av sin tid i företag och organisationer, dels för att stärka utbildning och forskning, dels för att bidra till överföring av kunskap till det omgivande samhället. Under 2022 har satsningen på personrörlighet fortsatt genom ett samarbete med Region Örebro län genom projek-

tet Ökad samverkan mellan Örebroregionen och Örebro universitet. Inom projektet erbjuds forskare möjlighet att ansöka om en plats för ett utbyte med ett företag eller en organisation i regionen. Syftet med utbytet är att initiera och stärka samverkan med det omgivande samhället genom att en forskare tillbringar delar av sin arbetstid hos en värdorganisation. En viktig grundsten i utbytet är att det skall mynna ut i ett värdeskapande hos både akademien och värdorganisationen i form av ny kunskap, utvecklade arbetssätt och/eller initiativ till forskningssamarbeten. Under 2022 har sju forskare deltagit i personrörlighetsprogrammet.

Forskaruppdrag, som organiseras inom Örebro universitet Holding AB, sprider kunskap från forskning och utbildning för att skapa goda förutsättningar för tillväxt och utveckling i samhället. Uppdragsverksamheten fungerar som brobyggare mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor genom att på affärsmässiga grunder matcha och förmedla längre eller kortare uppdrag där akademiska kunskaper kommer direkt till nytta hos olika aktörer i samhället. Uppdragen ger ofta upphov till nya data, idéer eller insikter till nytta för forskningen på Örebro universitet. Efterfrågan på forskaruppdrag minskade under pandemin, och har inte återhämtat sig. Under året har forskaruppdrag engagerat 31 forskare (19 kvinnor och 12 män).

Utbildningssamverkan

I synen på det attraktiva lärosätet ingår förväntningar på en utbildningsmiljö som befinner sig nära studenternas framtida arbetsliv och där kontakter med arbetsgivare känns naturliga under studietiden. Arbetet med utbildningssamverkan är därför en integrerad del av Örebro universitetets verksamhet och mål.

Örebro universitets utbildningsutbud präglas av professionsinriktade program med utbildning till exempelvis lärare, sjuksköterska, läkare, psykolog, socionom, ingenjör eller ekonom. Alla dessa har en naturlig koppling till arbetsmarknaden och gör samverkansarbetet till en viktig del av utbildningarna. Vid universitetets institutioner finns program- och branschråd med representanter från olika arbetsgivare, vars uppgift är att bidra till vidareutveckling av utbildningar och ämnen. Samverkan sker nära och i direkt anslutning till utbildningarna, exempelvis inom arbetet med verksamhetsförlagd utbildning, examensarbeten, projektarbeten, gästföreläsningar med mera.

Universitetet driver också gemensamma fakultetsövergripande insatser för att skapa möjligheter för studenter att möta arbetsgivare och pröva praktiskt entreprenörskap under sin studietid. Med stöd från funktionen Studentsamverkan ges studenterna möjlighet att utveckla sina färdigheter och få meriter för ökad anställningsbarhet, dels genom universitetsgemensamma verktyg och aktiviteter, dels genom stöd till utbildningsspecifika aktiviteter. Nedan följer en redogörelse för ett urval av dessa.

Under året har ett utvecklingsarbete bedrivits för att underlätta studenternas övergång till arbete efter avslutade studier. Resultatet blev en ny sida för Karriär och framtid på universitetets hemsida. Förutom att ge studenterna information, inspiration och verktyg som stöd på vägen mot yrkeslivet har även en platsbank byggts upp och publicerats på karriärsidan. Målet med platsbanken är att underlätta studenternas övergång till arbete och skapa möjlighet för arbetsgivare att synliggöra jobb-möjligheter som ett led i kompetensförsörjningsarbetet. Att kunna bemanna tjänster med rätt kompetens är ett viktigt led i att öka tillväxten hos företag och organisationer. I platsbanken kan arbetsgivare kostnadsfritt annonsera arvodrade heltids-, deltids-, extra- och sommarjobb samt traineeplatser. Även om platsbanken är öppen nationellt ser vi att närvaron i form av jobbannonser av regionala företag och aktörer är hög.

Studentuppdrag, som drivs inom ramen för Örebro universitet Holding AB, är en del av universitetets palett av erbjudanden när det kommer till samverkan mellan studenter och potentiella arbetsgivare. Inom Studentuppdrag erbjuds studenter vid Örebro universitet meriterande och arvoderade extrajobb vid sidan av studierna. Verksamheten bidrar till ökad kompetensutveckling genom ökade arbetslivserfarenheter hos studenter och kompetensförsörjning och kompetensutveckling hos företagen i regionen. Studentuppdrag bidrar också till att behålla kompetensen i regionen, då kontakter skapas mellan studenter och potentiella arbetsgivare i Örebroregionen.

Tillväxten i Studentuppdrag är god med nya uppdragsgivare och studenter och vi ser en stor potential till fortsatt tillväxt de närmsta åren. Under året har Studentuppdrag engagerat 63 studentkonsulter (34 kvinnor och 29 män).

För att stärka kompetensförsörjningen för företag och organisationer i Örebroregionen har matchningseventet Smart Move Matchmaking – Ingenjörer och systemvetare genomförts under våren i samarbete med Business Region Örebro och Essentiq. Cirka tio arbetsgivare, med konkreta erbjudanden i form av tjänster och examensarbeten, fick möjlighet att via digitala event presentera sina verksamheter och erbjudanden till cirka 125 studenter. Eventen har gett goda resultat och lett

Tabell 4.3 Adjungerade lärare vid Örebro universitet

Källa: Primula

Antal	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Professor	8	12,5 %	87,5 %	10	20,0 %	80,0 %	11	18,2 %	81,8 %
Universitetslektor	32	56,3 %	43,8 %	38	52,6 %	47,4 %	40	52,5 %	47,5 %
Universitetsadjunkt	80	75,0 %	25,0 %	91	75,8 %	24,2 %	74	77,0 %	23,0 %
Totalt	120	65,8 %	34,2 %	139	65,5 %	34,5 %	125	64,0 %	36,0 %
Årsarbetskrafter	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Professor	1,9	18,4 %	81,6 %	2,0	21,1 %	78,9 %	2,1	22,4 %	77,6 %
Universitetslektor	6,0	57,9 %	42,1 %	6,6	62,2 %	37,8 %	6,9	61,6 %	38,4 %
Universitetsadjunkt	25,6	81,1 %	18,9 %	26,1	81,8 %	18,2 %	23,8	82,2 %	17,8 %
Totalt	33,5	73,4 %	26,6 %	34,7	74,6 %	25,4 %	32,8	74,1 %	25,9 %

Årsarbetskrafter

Uppgifterna har beräknats i enlighet med ESV:s handledning om personalkostnader, ESV 2015:1.

Årsarbetstiden för en heltidsanställd person som arbetat hela året har schablonmässigt antagits vara 1 920 timmar.

till anställningar och studenter som mottagits för examensarbeten.

Under hösten 2022 har också ett samarbete med nätverket FemTek inletts. FemTek är ett nätverk för kvinnliga studenter som läser data/IT och teknik och samarbetet ligger väl i linje med att uppmuntra fler kvinnor till att välja teknik och att utveckla sina entreprenöriella förmågor.

Ett nytt sätt att stimulera studenters entreprenörskap var att efterlysa samhällsnyttiga initiativ med koppling till FN:s hållbarhetsmål. Projektet, som drivs tillsammans med Region Örebro län, syftar till att stimulera ett högt genomförande genom tilldelning av stipendier. Återrapporteringen av på vilket sätt stipendierna har används sker löpande genom intervjuer och rörligt bildmaterial från den verksamhet som projektet stimulerat till och på så vis visa upp och sprida entreprenörernas initiativ. Under 2022 har sju initiativ tilldelats stipendiet.

Alumnverksamhet

Studenternas relation till universitetet sträcker sig bortom studietiden. Örebro universitets alumnverksamhet fokuserar på att utveckla och stärka denna relation till mervärde för alla parter. Ett exempel på det arbete som bedrivs är program-

met Mentor Match där universitetets nuvarande studenter möter tidigare studenter som mentorer. Mentorerna förbereder studenterna på tiden efter universitetsstudierna och kan ge stöd och kloka råd inför ett framgångsrikt yrkesliv. Utvärderingarna av Mentor Match visar att en stor majoritet av studenterna/mentorerna rekommenderar Mentor Match till andra studenter eller mentorer.

Att granska kvaliteten i nuvarande utbildning är en viktig del av universitetets kvalitetssäkringsarbete. Samtidigt sker det verkliga provet av utbildningens kvalitet när studenten slutfört utbildningen och övergår till arbetslivet. Av den anledningen har en universitetsgemensam alumnundersökning genomförts för att utifrån ett flertal ansatser och perspektiv ta reda på hur tidigare studenter uppfattat och haft användning av den utbildning de fullföljt vid Örebro universitet. Undersökningen genomfördes under våren och resulterade i svar från cirka 2200 alumner, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 20 procent. Resultatet synliggjorde bland annat att 85 procent av respondenterna är nöjda eller mycket nöjda med sin utbildning och att utbildningen i hög utsträckning uppfyllt deras förväntningar. Se vidare under rubriken Alumnundersökning i avsnittet Utbildning med hög kvalitet.

Foto: Terése Classon Sundh.

Under året har pilotprojektet Campus.AI pågått, där en digital tvilling samlat in data med hjälp av sensorer på campus. Med hjälp av artificiell intelligens har forskaren Hadi Banaee analyserat datan för att hjälpa fastighetsägaren dra slutsatser om hur lokalerna används. Foto: Örebro universitet.

5. EFFEKTIVA OCH SMARTA ARBETSSÄTT

För Örebro universitet är det viktigt att ständigt utveckla och använda smarta arbetssätt, både som grund för att använda resurserna för utbildning och forskning väl och för att ständigt förbättra det administrativa stödet.

Området Effektiva och smarta arbetssätt utgör ett av fem utvecklingsområden inom ramen för Örebro universitets vision Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling. Fyra strategiska mål är kopplade till detta utvecklingsområde:

- Varje medarbetares kompetens och tid används effektivt och respektfullt.
- Vi bedriver en digitaliserad verksamhetsutveckling.
- Vi lär över organisatoriska och professionella gränser.
- Stödfunktionen har hög kvalitet, är effektiv och skapar värde för kärnverksamheten.

Medarbetares tid och kompetens

Inom alla medarbetares roller och uppdrag inryms olika arbetsuppgifter som tar mer eller mindre tid i anspråk. För att använda arbetstiden på bästa sätt behövs en ständig bedömning av arbetsfördelning och på vilket sätt arbetet ska utföras. Ett viktigt område är att minska den administrativa bördan för lärare och forskare inom Örebro universitet för att frigöra tid till utbildning och forskning. Det pågår ett antal utvecklingsprojekt, varav flera sträcker sig över flera år och det finns sedan tidigare olika mötesformer mellan central och lokal nivå där gemensamma frågor, exempelvis vad gäller prioritering och gemensamma uppdrag, diskuteras.

Personalavdelningen har under 2022 fortsatt sitt arbete med översyn och förbättring av sidor på Inforum kopplade till personalområdet. Vidare har merparten av dessa sidor översatts till engelska för att förbättra stödet till icke svenskspråkiga medarbetare. Webbsidorna för universitetets chefer har under 2022 kompletterats med en arbetsmiljö-

handbok, med ambitionen att förenkla och tydliggöra universitetets arbetsmiljö- och studiemiljöarbete. Enklare vägar till relevant information sparar tid för både medarbetare och chefer, varför arbetet med hemsidan varit prioriterat.

En gemensam funktion för schema- och lokalbokning har inrättats under året. Under höstterminen har schemabokningen från fem institutioner övergått till den gemensamma funktionen. Återstående institutioner kommer under 2023 att gå över till campusavdelningens nya servicefunktion. Servicefunktionen ska med expertkompetens om undervisningslokaler matcha pedagogiska behov med rätt typ av lokal.

Fakulteten för medicin och hälsa har tagit fram ett utbildningsmaterial för undervisande personal gällande regelverk. Utgångspunkten i utbildningen är att ge en grundläggande introduktion till rollen som verksam inom en statlig myndighet, en översikt av regelverken för högre utbildning, rollen som examinator samt genomförande av utbildning. Utbildningen Din roll som lärare vid Örebro universitet genomförs digitalt och består av skrivet material, kompletterat med ett antal korta animerade filmer. Genom ökade insikter i lärarrollens formella delar minskar problem med till exempel disciplin- och överklagandearnden. Detta utbildningsmaterial kommer även att komma övriga fakulteter till del.

Under senare delen av året har ett projekt startat med målet att förenkla beställningar av exempelvis dator, behörighet i system och nycklar i samband med nyrekrytering av personal. Rekryterande chef ska genom förbättrade rutiner ägna mindre tid åt förberedelser, då stödfunktionerna agerar mer proaktivt i ett tidigare skede.

Digitaliserad verksamhetsutveckling

De särskilda förutsättningar som gällt under de senaste åren på grund av pandemin har lett till ett högt tryck på utveckling av befintliga rutiner och processer kring digitalisering. Detta har krävt förändrade arbetssätt och tydliga prioriteringar. Som ett stöd i att tydliggöra och förenkla den fortsatta digitaliseringen har det vid universitetet under 2022 beslutats om ett ramverk för digitalisering. Ramverket förordar ”digitalt först” och beskriver förhållningssätt, strategier och förutsättningar där digitalisering bidrar till att verksamheter når universitetets mål.

Information är en grundläggande byggsten i universitetets organisation, på samma sätt som medarbetare, lokaler och utrustning. Arbetet med informationssäkerhet omfattar att införa och förvalta administrativa regelverk så som policys och riktlinjer, tekniskt skydd med bland annat brandväggar och kryptering samt fysiskt skydd med till exempel skal- och brandskydd. Det handlar om att ta ett helhetsgrepp och skapa ett fungerande långsiktigt arbetssätt, för att ge informationen det skydd den behöver.

Med beaktande av den ökade digitaliseringen inom universitetet och för att säkerställa informationssäkerheten vid forskning, undervisning och examination på distans har arbetet med informationsklassificering och tillhörande regelverk som styr och vägleder för hur data får hanteras, lagras och delas fortsatt under året. Systeminventering och systemklassificering har genomförts och tekniska funktioner för sårbarhetsidentifiering och aktiva beslut för att begränsa exponerade tjänster och data till behörig och legitim åtkomst har införts. Vidare har en grundläggande omstrukturering av hantering och verifiering av identiteter genomförts för att säkerställa att alla användare som får tillgång till system och data är autentiserade och verifierade användare. Universitetet har kommit mycket långt i införandet av multifaktorautentisering. För att informationssäkerhetsaspekterna ska vara i linje med reglerna för gallring, arkivering och personuppgiftsbehandling samverkar universitetets olika delar inom området informationshantering mer än tidigare. Under 2023 ska insatserna inom området fokuseras på en omstrukturering och förenkling av ledningssystemet för informationssäkerhet (LIS) för att bättre passa universitetets organisation och ledning. Införandet av multifaktorautentisering

för all anställd och anlita personal ska slutföras och autentiseringsmöjligheter med standardiserade e-identiteter såsom Bank-ID, Freja eID och eIDAS-kompatibla tjänster ska införas. Dessutom ska utbildningsinsatser genomföras inom informationshanteringsområdet.

Sedan tidigare har det funnits behov av att få en samlad bild över initiativ, projekt och planerad verksamhetsutveckling. Detta behov har blivit ännu tydligare när trycket på förändring genom digitalisering ökat. Avdelningen för digitalisering och IT bedriver, via en digital portfölj och ett dialogbaserat arbetssätt, ett strukturerat och processorienterat utvecklingsarbete, inom vilket olika typer av initiativ gällande nyutveckling, vidareutveckling och vidmakthållande samlas och prioriteras. De samlade aktiviteterna är på såväl övergripande nivå som på institutions- och avdelningsnivå. Prioritering av portföljens innehåll sker utifrån universitetets strategiska mål samt utifrån lagkrav.

Under 2022 har en stor del av Universitetsbibliotekets service och undervisning återgått till att vara campusförlagd. Universitetsbiblioteket har dock valt att behålla flera av de digitala tjänster och inslag som togs fram under pandemin för att kunna erbjuda studenter och forskare ett mer flexibelt och, för vissa, mer effektivt arbetssätt. För studenter erbjuds tjänster så som drop-in-stöd i studieverkstaden Lyktan, individuell bokad handledning i vetenskaplig informationssökning och akademiskt skrivande, både online och via fysiska träffar. Även föreläsningsserien “Lär när du är här” och delar av undervisningen i informationskompetens har fortsatt i flexibla lärmiljöer. Universitetsbiblioteket har även valt att behålla den digitala chatttjänst som utvecklades under pandemin med syftet att skapa en mer flexibel service till användare. Under senhösten 2022 startades ett arbete i syfte att utvärdera alla universitetsbibliotekets servicekanaler så som informationsdiskar, e-post, telefon, chatt och webb.

De bibehållna digitala tjänsterna har även medfört ökade servicemöjligheter och samverkan med universitetets och regionens forskare och kliniker. Vid det medicinska biblioteket har till exempel den utökade serviceflexibiliteten lett till ett mer synligt och tillgängligt stöd för tjänstgörande kliniker och medicinska forskare. Detta har bland annat resulterat i en ökning av universitetsaffilierade Systematic Reviews (systematiska översikter) med bibliotekarie involverade som sök- och metodexperter.

Som ett led i att jobba mer effektivt och smartare har det under 2022 påbörjats ett pilotprojekt för att titta på hur universitetet med hjälp av Robotic Process Automation (RPA) kan hitta repetitiva rutiner och processer som man med hjälp av en programmerbar robot kan automatisera och på så sätt avlasta visst administrativt arbete. Några exempel på processer som ska testas är: skapande av ärendenummer i ärendehanteringssystem, fakturering av avgifter för utlämnande av allmänna handlingar, utskrift av försättsblad till analoga tentor, sammanställning av rapporter för besöks-historik och kursboksinköp. Fler processer är i startgroparna.

Nya arbetssätt – Postpandemi

Örebro universitet är ett campusbaserat universitet, där campus är basen för såväl utbildning som forskning. Universitetet ser fördelarna med fysiska möten mellan forskare, lärare och studenter. Diskussionen mellan lärare och student, inom en forskargrupp eller stödfunktion, stärks av fysisk närvaro. Fysisk närvaro har positiv inverkan på kvaliteten i universitetets verksamhet, i utvecklingsarbete och samarbete, samt för arbetsmiljöarbetet. Men under pandemin drogs också viktiga lärdomar om nya arbetssätt som kan komplettera de traditionella och bidra positivt till verksamhetens utveckling.

Under hösten har en provperiod med ett mer flexibelt arbetssätt för teknisk och administrativ personal genomförts. Universitetet har valt att, i stället för att direkt övergå till att avtala om distansarbete, följa hur nya arbetssätt påverkar såväl verksamhet som medarbetares och chefers arbetsmiljö. I synnerhet har påverkan på utvecklingsarbete och samarbete inom, och mellan, enheter varit i fokus. Under senare delen av året har en enkätundersökning genomförts. Resultatet från denna undersökning kommer att ligga till grund för beslut om framtida förhållningssätt rörande campusnärvaro. Olika verksamheter har olika förutsättningar och olika behov av att vistas på campus, nära den kärnverksamhet som stöds och nära kollegor i den egna, eller angränsande, arbetsgruppen.

Övrig digitaliserad verksamhetsutveckling

Under 2022 har arbetet med att använda sensordata avseende lokalanvändning fortsatt och följeforskning har bedrivits i forskningsprojektet Campus.AI. Data har analyserats och kvalitetssä-

rats för att i nästa steg kunna användas som grund för bedömningar om verksamhetens lokalbehov: Har universitetet tillgång till rätt sorts lokaler och i tillräcklig utsträckning? Arbetet i Campus.AI, som bedrevs i nära samarbete mellan universitetets forskare inom datavetenskap, Campusavdelningen och Akademiska Hus, är nu avslutat. Slutrapport har avlämnats och sensordata kan börja analyseras mer ingående. Universitetet och Akademiska Hus har under året tecknat ett samverkansavtal för att jobba fördjupat med hållbar lokalanvändning i syfte att identifiera lokaler som inte nyttjas effektivt och ta fram en handlingsplan för hur dessa lokaler framgent ska utvecklas.

Arbetet med att se över pappersblanketter inom ekonomiområdet, med ambitionen att införa digitala flöden, fortsatte under året. Genom att gå ifrån en manuell hantering till en digital process, där ansökan, godkännande och utbetalning sker digitalt, har processen blivit både enklare, snabbare och säkrare, vilket har effektiviserat alla led i processen.

Tidigare påbörjat arbete med att integrera fastighetssystemet med ekonomisystemet har fortgått under året. Syftet är att automatisera fakturering till universitetets hyresgäster för att minska administration samtidigt som faktureringen kvalitetssäkras. Även arbetet med att implementera en städmodul som finns i fastighetssystemet har fortgått under 2022. Modulen är ett verktyg för att kunna beräkna städtider, frekvenser och städ-områden i syfte att effektivisera städningen.

Arbetet med att fortsätta att digitalisera inom arkiv och registratur och hanteringen av allmänna handlingar har fortsatt under året. Ett enhetligt arbetssätt för registrering av allmänna handlingar, som möjliggör digitalisering och automatisering, har implementerats i stora delar av verksamheten och arbetet kommer att slutföras under 2023.

I många fall av ärendehantering efterfrågas digitala underskrifter eller godkännandestämpling. Användningen av godkännandestämpling, som slagit igenom på bred front, har gjort att de yttranden som skrivs från lärosätet i exempelvis överklagandeprocesser går snabbare att ta fram än tidigare. Andra åtgärder som vidtagits är att disciplinnämnden numera genomför sina möten digitalt. Information som delges anmälda studenter digitalt har uppdaterats.

Lärande över organisatoriska och professionella gränser

För att förbättra och effektivisera stödet till utbildning och forskning har flera samarbeten inletts och synkronisering av arbetet skett mellan avdelningarna inom det gemensamma verksamhetsstödet. Dialoger och samarbeten med fakulteter och institutioner utvecklas också för att underlätta prioritering och stöd. Under det gångna året har flera avdelningar fortsatt att arbeta i team, i syfte att minska sårbarheten, men också för att bli mer effektiva och verka över organisatoriska gränser och i en större kontext.

Hösten 2022 genomfördes en enkätundersökning bland lärare och forskare vid en av universitetets fakulteter för att få kännedom om områden där effektivisering av administrativa processer efterfrågas. Utifrån resultatet från denna enkät har ett antal olika områden som skulle kunna förbättras, och därmed frigöra tid för utbildning och forskning, identifierats. Av dessa kan nämnas delprojektet ”Översyn av systemstöd för lärare” och ”Administrativt stöd i kontakten mellan lärare och student”, vilka drivits vidare som pilotprojekt under året och avlämnat slutrapporter som ger

både bättre insikt i utmaningarna samt förslag till förbättringar. Fortsatt arbete bedrivs för att ta om hand förslagen. Nya delprojekt kommer att drivas under 2023. En viktig del av arbetet är att projekten bedrivs gemensamt mellan stödfunktioner och institutioner med avsikten att tillsammans se lösningar och ta fram förslag på förbättringar. Arbetssättet har visat sig väldigt lyckosamt på så sätt att det gett en gemensam förståelse för problem och gemensamma förslag på lösningar.

I syfte att vara mer träffsäker i samarbeten med gymnasieskolor har Avdelningen för kommunikation och samverkan kontaktat de gymnasieskolor som har flest sökande till universitetet. En referensgrupp har även skapats med studievägledare från gymnasieskolor och Örebro universitet. I samråd med gymnasieskolorna har ytterligare en besöksdag på campus startats.

Stödfunktion med värde för kärnverksamheten

Den kontinuerliga utvecklingen av stödverksamheten har under året fortsatt genom ett tydligt målarbete och ett nära samarbete mellan avdelningarna inom det centrala verksamhetsstödet. Ett samlat stöd är viktigt för att undvika både

Örebro universitets studentambassadörer gör ett viktigt arbete för att bidra till att öka lärosätets attraktivitet. Det här gänget skötte Prata med en student och Summercollege sommaren 2022. Foto: Örebro universitet.

dubbelarbete och att frågor hamnar mellan olika enheter och därför inte tas omhand.

Inom ramen för arbetet med öppen vetenskap görs flera aktiviteter som underlättar för forskare. Bland annat håller en ny samarbetsform mellan universitetets Data Access Unit (DAU) och den nyinrättade funktionen forskningsdatarådgivare att ta form i syfte att utveckla stöd och infrastruktur runt forskningsdatahantering och tillgängliggörande. Forskares möjligheter att publicera med öppen tillgång har underlättats tack vare att biblioteket har tecknat ytterligare förlagsavtal där förbetalda eller rabatterade artikelavgifter ingår. Utöver avtalen har forskare kunnat ansöka om publiceringsfinansiering via en Open Access-fond.

Sedan tidigare har den administrativa ledningsgruppen haft särskilt fokus på att utveckla stödverksamheternas arbetssätt, med användaren i fokus och med utgångspunkt i tjänstedesign. Arbetet har under 2022 fortsatt med fortbildning och förnyade försök att tydligare formulera hur tjänstedesign kan användas som arbetssätt inom stödverksamheten.

Ett exempel på ett effektivt och smart arbetssätt är programmet för koordinerat forskningsstöd för höga vetenskapliga mål, KoVe-programmet. Programmet genomförs i samarbete mellan universitetets stödfunktioner för forskning. Det syftar till att ytterligare stärka forskningen vid Örebro universitet genom att stötta forskargrupper och enskilda forskare som är redo att ta steget att etablera sig på den nationella och internationella arenan inom sitt forskningsområde. Dessa erbjuds ett skräddarsytt stöd och ges möjlighet att rita upp en tydlig färdplan, inklusive en strategi för både stödinsatser och aktiviteter för de högst prioriterade vetenskapliga målen. Innehållet baseras på de deltagandes vetenskapliga intressen och mål med sin forskning.

Att ge ett adekvat stöd som ökar forskares möjligheter att attrahera och förvalta externa forskningsmedel är en komplex uppgift. En framgångsfaktor för att lyckas med uppgiften är hur de olika stödfunktionerna kan samarbeta kring konkreta case. En effekt av KoVe-programmet är att planeringen och genomförandet av programmet har ökat närheten och kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan universitetets olika stödfunktioner, vilket har genererat tydligare roller för respektive avdelning samt ett gemensamt ansvar för stödet

till forskarnas framgång vad gäller att attrahera och förvalta externa forskningsmedel. En ytterligare effekt är att samarbetet kring KoVe-programmet också har resulterat i nya stödformer, i interna samarbeten och insatser (spin-off) utanför KoVe-programmets regi. För forskare vid Örebro universitet har programmet inneburit ett mer effektivt och smart arbetssätt för att utveckla forskningen genom att programmet erbjuder tillgång till hela verksamhetsstödet via en gemensam ingång i stället för att, som i normalfallet, söka sig till varje avdelning separat.

Avdelningen Grants Office erbjuder ett behovsanpassat stöd genom ”Start-up-möten”, vilka erbjuds forskare som erhållit externa forskningsmedel. Syftet med mötena är att visa vilket stöd och vilka administrativa resurser som universitetet tillhandahåller och som är relevanta när man driver ett forskningsprojekt. Mötet handlar också om att påtala de skyldigheter universitetet måste uppfylla i samband med projektet.

Vid Grants Office har en verksamhet startat i syfte att kunna identifiera avslagna ansökningar som av finansiären bedömts som starka. Under 2022 har fokus varit på Formas, Forte och VR eftersom utvärdering och betygsättning finns tillgängligt för Grants Office i ansökningssystemet Prisma. Forskare som fått sin ansökan avslagen men som erhållit ett högt betyg erbjuds att delta i ett seminarium tillsammans med forskarkolleger i samma sats, där forskarna läser varandras ansökningar i syfte att stärka dem inför nästa utlysning. Dessa seminarier genomförs fakultetsvis.

Under 2022 har ett arbete med att systematiskt kartlägga universitetets leverantörs- och inköpsmönster införts genom en så kallad spendanalys. Spendanalysen ger en indikation på vilka områden som bör prioriteras i inköpsarbetet. Med ökade insikter om inköpsmönster har områden kunnat prioriterats för förbättringsaktiviteter, som utbildning, kommunikation samt vilka leverantörer som ska prioriteras för anslutning till universitetets e-handelssystem. Under 2022 följs samtliga fakturor över 100 000 kronor upp för att kontrollera om dessa är hanterade enligt gällande regler och rutiner.

Tentamensverksamheten vid Örebro universitet har fått nya, mer ändamåls-
enliga lokaler för examination. Dels är det nu enklare att genomföra digital
salstentamen, dels underlättas examen för studenter med särskilda behov.
Foto: Terése Classon Sundh.

6. TABELLER SOM STÖD FÖR RESULTATREDOVISNINGEN

Tabell 6:1 Nybörjare, helårsstudenter (Hst), helårsprestationer (Hpr) och avlagda examina i anslagsfinansierad utbildning

Källa: Ladok

År	Nybörjare i program			Hst			Hpr			Examina		
	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män	
2017	3 315	61,1 %	38,9 %	9 491	60,6 %	39,4 %	8 127	62,1 %	37,9 %	2 351	68,1 %	31,9 %
2018	3 240	60,0 %	40,0 %	9 158	60,9 %	39,1 %	8 111	62,3 %	37,7 %	2 287	68,6 %	31,4 %
2019	3 224	59,3 %	40,7 %	9 350	60,8 %	39,2 %	8 290	62,2 %	37,8 %	2 604	66,1 %	33,9 %
2020	3 465	61,4 %	38,6 %	9 725	60,6 %	39,4 %	8 693	62,0 %	38,0 %	2 601	65,7 %	34,3 %
2021	3 352	62,6 %	37,4 %	9 853	62,0 %	38,0 %	8 818	63,3 %	36,7 %	2 524	66,3 %	33,7 %
2022	3 274	62,2 %	37,8 %	9 436	62,8 %	37,2 %	8 335	64,0 %	36,0 %	2 705	68,2 %	31,8 %

Tabell 6:2 Antal utfärdade examina i utbildning på grund- och avancerad nivå

Källa: Ladok

Examen	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Arbetsterapeutexamen	54	75,9 %	24,1 %	53	86,8 %	13,2 %	72	87,5 %	12,5 %
Audionomexamen	9	88,9 %	11,1 %	14	71,4 %	28,6 %	14	92,9 %	7,1 %
Barn- och ungdomspedagogisk examen	2	100,0 %	-	1	100,0 %	-	-	-	-
Biomedicinsk analytikerexamen	30	80,0 %	20,0 %	42	76,2 %	23,8 %	26	76,9 %	23,1 %
Civilekonomexamen	75	49,3 %	50,7 %	64	59,4 %	40,6 %	55	43,6 %	56,4 %
Civilingenjörsexamen	48	37,5 %	62,5 %	32	31,3 %	68,7 %	-	-	-
Förskolläraryrkesexamen	76	96,1 %	3,9 %	62	98,4 %	1,6 %	60	96,7 %	3,3 %
Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	7	85,7 %	14,3 %	-	-	-	-	-	-
Högskoleexamen	22	59,1 %	40,9 %	18	55,6 %	44,4 %	17	70,6 %	29,4 %
Högskoleingenjörsexamen	104	21,2 %	78,8 %	87	24,1 %	75,9 %	141	21,3 %	78,7 %
Juristexamen	96	62,5 %	37,5 %	98	67,3 %	32,7 %	106	65,1 %	34,9 %
Kandidatexamen	1 037	64,1 %	35,9 %	937	61,3 %	38,7 %	1 081	63,6 %	36,4 %
Konstnärlig högskoleexamen	1	100,0 %	-	-	-	-	21	42,9 %	57,1 %
Konstnärlig kandidatexamen	29	24,1 %	75,9 %	24	25,0 %	75,0 %	-	-	-
Läkarexamen	122	72,1 %	27,9 %	100	60,0 %	40,0 %	93	69,9 %	30,1 %
Lärarexamen ¹⁾	161	64,6 %	35,4 %	167	68,3 %	31,7 %	164	64,0 %	36,0 %
Magisterexamen	93	78,5 %	21,5 %	111	64,9 %	35,1 %	86	70,9 %	29,1 %
Masterexamen	159	62,3 %	37,7 %	174	60,3 %	39,7 %	123	52,8 %	47,2 %
Psykologexamen	60	70,0 %	30,0 %	56	50,0 %	50,0 %	62	61,3 %	38,7 %
Röntgensjuksköterskeexamen	-	-	-	18	94,4 %	5,6 %	17	88,2 %	11,8 %
Sjuksköterskeexamen	171	86,0 %	14,0 %	161	88,8 %	11,2 %	154	81,8 %	18,2 %
Socionomexamen	176	89,2 %	10,8 %	182	84,1 %	15,9 %	184	77,7 %	22,3 %
Specialistsjuksköterskeexamen	128	89,8 %	10,2 %	81	87,7 %	12,3 %	80	76,3 %	23,8 %
Speciallärarexamen	-	-	-	1	100,0 %	-	-	-	-
Specialpedagogexamen	45	93,3 %	6,7 %	40	85,0 %	15,0 %	45	100,0 %	-
Yrkehögskoleexamen	-	-	-	1	-	100,0 %	-	-	-
Totalt	2 705	68,2 %	31,8 %	2 524	66,3 %	33,7 %	2 601	65,7 %	34,3 %

1) Under 2022 utfärdades 22 lärarexamina inom ULV, 68 grundlärarexamina och 64 ämneslärarexamina. Utöver detta togs sju lärarexamina av äldre examenstyper ut.

Tabell 6:3 Förstahandssökande till höstterminen, per program

Källa: Universitets- och högskolerådets antagningsstatistik

PROGRAM PÅ GRUNDNIVÅ	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Analysvetenskapligt program i kemi med inriktning mot forensik	45	69 %	31 %	47	65 %	35 %	34	91 %	9 %
Arbets terapeutprogrammet *	72	83 %	17 %	90	70 %	30 %	94	80 %	20 %
Audionomprogrammet	22	77 %	23 %	32	81 %	19 %	32	63 %	38 %
Biologiprogrammet	18	78 %	22 %	18	78 %	22 %	12	58 %	42 %
Biomedicinska analytikerprogrammet, Inriktning Fysiologi	23	74 %	26 %	31	87 %	13 %	27	81 %	19 %
Biomedicinska analytikerprogrammet, Inriktning Laboratoriemedicin	42	81 %	19 %	50	76 %	24 %	40	90 %	10 %
Ekonomiprogrammet *	170	39 %	61 %	177	39 %	61 %	249	42 %	58 %
Filmprogrammet	76	46 %	54 %	95	46 %	54 %	93	39 %	61 %
Förskollära programmet	139	96 %	4 %	141	92 %	8 %	163	93 %	7 %
Högskoleingenjör, Byggt teknik	77	30 %	70 %	86	32 %	68 %	89	25 %	75 %
Högskoleingenjör, Datateknik	65	15 %	85 %	84	14 %	86 %	78	12 %	88 %
Högskoleingenjör, Industriell design och produktutveckling	25	52 %	48 %	20	45 %	55 %	19	47 %	53 %
Högskoleingenjör, Industriell ekonomi	40	23 %	78 %	44	23 %	77 %	48	21 %	79 %
Högskoleingenjör, Maskinteknik	30	10 %	90 %	39	3 %	97 %	35	9 %	91 %
Kandidatprogram i samhällsanalys *	38	74 %	26 %	46	70 %	30 %	70	83 %	17 %
Kompletterande pedagogisk utbildning, Ämneslärare, grundskolans årskurs 7–9	15	67 %	33 %	27	52 %	48 %	-	-	-
Kompletterande pedagogisk utbildning, Ämneslärare, gymnasieskolan	16	50 %	50 %	27	56 %	44 %	-	-	-
Konstnärligt kandidatprogram i musikalisk gestaltning, Inriktning Jazz och pop	32	53 %	47 %	40	38 %	63 %	35	31 %	69 %
Konstnärligt kandidatprogram i musikalisk gestaltning, Inriktning Kammarmusik	14	50 %	50 %	7	86 %	14 %	5	40 %	60 %
Konstnärligt kandidatprogram i musikalisk gestaltning, Inriktning Komposition	8	38 %	63 %	3	33 %	67 %	3	-	100 %
Konstnärligt kandidatprogram i musikalisk gestaltning, Inriktning Musikproduktion och songwriting	61	36 %	64 %	55	40 %	60 %	62	21 %	79 %
Kriminologiprogrammet	505	82 %	18 %	790	85 %	15 %	836	82 %	18 %
Kulinarisk kock och måltidskreatör	91	33 %	67 %	118	38 %	62 %	108	43 %	57 %
Matematikerprogrammet	12	50 %	50 %	12	42 %	58 %	10	10 %	90 %
Medier, kommunikation och PR	159	78 %	22 %	190	78 %	22 %	209	75 %	25 %
Musik, kultur och medier	11	45 %	55 %	21	50 %	50 %	11	64 %	36 %
Måltidsekologiprogrammet	-	-	-	26	65 %	35 %	31	83 %	17 %
Offentlig förvaltning och ledning	96	59 %	41 %	105	58 %	42 %	122	63 %	37 %
Personalvetarprogrammet *	267	75 %	25 %	259	78 %	22 %	305	79 %	21 %
Rättsvetarprogrammet med internationell och digital inriktning	98	77 %	23 %	101	86 %	14 %	110	79 %	21 %
Röntgensjuksköterskeprogrammet	112	78 %	22 %	117	68 %	32 %	93	76 %	24 %
Samhällsplanerarprogrammet	74	47 %	53 %	69	48 %	52 %	97	49 %	51 %
Sjuksköterskeprogrammet *	460	84 %	16 %	486	86 %	14 %	397	82 %	18 %
Socionomprogrammet *	440	84 %	16 %	473	85 %	15 %	428	86 %	14 %
Sommelier och måltidskreatör	36	50 %	50 %	48	52 %	48 %	45	51 %	49 %
Sport management	102	17 %	83 %	88	20 %	80 %	62	28 %	72 %
Språk, retorik och kommunikativt ledarskap	26	81 %	19 %	25	76 %	24 %	42	60 %	40 %
Statistikerprogrammet, Dataanalys och Business Intelligence *	34	15 %	85 %	38	21 %	79 %	23	36 %	64 %
Systemvetenskapliga programmet *	292	22 %	78 %	253	20 %	80 %	268	25 %	75 %
Teaterpedagogprogrammet	22	73 %	27 %	29	76 %	24 %	29	76 %	24 %
Tränarprogrammet	33	36 %	64 %	29	41 %	59 %	28	29 %	71 %

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell 6:3 Förstahandssökande till höstterminen, per program (fortsättning)

Källa: Universitets- och högskolerådets antagningsstatistik

PROGRAM PÅ AVANCERAD NIVÅ	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Civilekonomprogrammet *	295	43 %	57 %	370	43 %	57 %	347	40 %	60 %
Civilingenjör, Datateknik	65	17 %	83 %	62	13 %	87 %	53	14 %	86 %
Civilingenjör, Industriell ekonomi	44	25 %	75 %	59	24 %	76 %	74	20 %	80 %
Grundlära­r­pro­gram­met, in­rik­tn­ing mot ar­bete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3	96	94 %	6 %	94	85 %	15 %	109	90 %	10 %
Grundlära­r­pro­gram­met, in­rik­tn­ing mot ar­bete i grundskolans årskurs 4–6	62	73 %	27 %	69	64 %	36 %	80	62 %	38 %
Hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet	96	88 %	13 %	160	90 %	10 %	-	-	-
Masterprogram i idrott med inriktning fysiologi och medicin	85	34 %	66 %	13	38 %	62 %	14	54 %	46 %
Juristprogrammet	484	63 %	37 %	614	71 %	29 %	586	66 %	34 %
Läkarprogrammet *	392	66 %	34 %	431	69 %	31 %	632	60 %	40 %
Magisterprogram i arbetsterapi alternativt hörselvetenskap/audiologi	-	-	-	60	84 %	16 %	-	-	-
Magisterprogram i offentlig planering för hållbar utveckling	127	43 %	57 %	26	58 %	42 %	21	75 %	25 %
Magisterprogram i samhällsanalys	58	67 %	33 %	9	50 %	50 %	9	44 %	56 %
Magisterprogram i strategisk kommunikation	79	58 %	42 %	19	68 %	32 %	24	65 %	35 %
Masterprogram i AI och robotik	98	14 %	86 %	-	-	-	-	-	-
Masterprogram i experimentell medicin	53	60 %	40 %	12	75 %	25 %	6	60 %	40 %
Masterprogram i finansiell ekonomi	13	38 %	62 %	13	23 %	77 %	14	21 %	79 %
Masterprogram i företagsekonomi	48	56 %	44 %	73	47 %	53 %	78	56 %	44 %
Masterprogram i informatik – ledning och styrning av informationssäkerhet	128	30 %	70 %	18	33 %	67 %	10	20 %	80 %
Masterprogram i kemi med inriktning miljöforensik	58	48 %	52 %	9	100 %	-	4	100 %	-
Masterprogram i metoder inom medicinsk diagnostik, Bild- och funktionsdiagnostik	26	77 %	23 %	16	81 %	19 %	14	86 %	14 %
Masterprogram i metoder inom medicinsk diagnostik, Klinisk laboratoriemedicin	11	82 %	18 %	13	92 %	8 %	15	85 %	15 %
Masterprogram i musikvetenskap – Musiken och människan	18	61 %	39 %	8	86 %	14 %	5	20 %	80 %
Masterprogram i nationalekonomi och ekonometri	7	29 %	71 %	2	50 %	50 %	6	20 %	80 %
Masterprogram i statistik	1	100 %	-	3	-	100 %	5	60 %	40 %
Masterprogram i statskunskap med inriktning mot policy och offentligt ledarskap	21	57 %	43 %	-	-	-	-	-	-
Nordiskt masterprogram i kemi med inriktning arktisk miljöforensik	13	69 %	31 %	-	-	-	-	-	-
Psykologprogrammet *	331	74 %	26 %	410	69 %	31 %	401	68 %	32 %
Specialistsjuksköterskeprogrammet – akutsjukvård	34	79 %	21 %	22	86 %	14 %	20	85 %	15 %
Specialistsjuksköterskeprogrammet – ambulans-sjukvård	22	73 %	27 %	14	86 %	14 %	18	72 %	28 %
Specialistsjuksköterskeprogrammet – anesthesi-sjukvård	60	68 %	32 %	55	73 %	27 %	47	72 %	28 %
Specialistsjuksköterskeprogrammet – distrikts-sköterska	58	93 %	7 %	56	91 %	9 %	49	100 %	-
Specialistsjuksköterskeprogrammet – företags-sjuksköterska	-	-	-	45	89 %	11 %	62	95 %	5 %
Specialistsjuksköterskeprogrammet – hälso- och sjukvård för barn och ungdom	21	100 %	-	20	100 %	-	19	100 %	-
Specialpedagogiskt program	301	95 %	5 %	271	95 %	5 %	245	94 %	6 %
Ämneslära­r­pro­gram­met, in­rik­tn­ing mot ar­bete i gymnasieskolan	161	48 %	52 %	177	41 %	59 %	165	37 %	63 %
Ämneslära­r­pro­gram­met, in­rik­tn­ing mot ar­bete i gymnasieskolan – Musik	27	56 %	44 %	40	35 %	65 %	30	50 %	50 %

Fördelningen av kvinnor och män avser förstahandssökande med svenskt personnummer.

* Antagning både höst och vår.

Tabell 6:4 Antal personer i utbildning på forskarnivå vid kalenderårets slut ^{1), 2)}

Källa: Ladok

Vetenskapsområde Ämne	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Humanistiskt-samhällsvetenskapligt									
Företagsekonomi	8	62,5 %	37,5 %	13	61,5 %	38,5 %	14	64,3 %	35,7 %
Genusvetenskap	4	100,0 %	-	5	80,0 %	20,0 %	4	75,0 %	25,0 %
Humanistiska studier, engelska	1	100,0 %	-	1	100,0 %	-	1	100,0 %	-
Humanistiska studier, historia	2	-	100,0 %	2	-	100,0 %	2	-	100,0 %
Humanistiska studier, litteraturvetenskap	2	50,0 %	50,0 %	1	100,0 %	-	-	-	-
Humanistiska studier, retorik	1	100,0 %	-	-	-	-	-	-	-
Humanistiska studier, svenska språket	2	50,0 %	50,0 %	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %
Idrott	2	50,0 %	50,0 %	2	50,0 %	50,0 %	2	50,0 %	50,0 %
Informatik	10	50,0 %	50,0 %	10	50,0 %	50,0 %	10	50,0 %	50,0 %
Kriminologi	7	85,7 %	14,3 %	2	100,0 %	-	-	-	-
Kulturgeografi	5	80,0 %	20,0 %	3	66,7 %	33,3 %	3	66,7 %	33,3 %
Medie- och kommunikationsvetenskap	5	40,0 %	60,0 %	6	66,7 %	33,3 %	6	66,7 %	33,3 %
Musikvetenskap	6	50,0 %	50,0 %	8	50,0 %	50,0 %	9	55,6 %	44,4 %
Måltidskunskap	4	75,0 %	25,0 %	5	60,0 %	40,0 %	8	37,5 %	62,5 %
Nationalekonomi	6	33,3 %	66,7 %	7	28,6 %	71,4 %	8	25,0 %	75,0 %
Pedagogik	18	61,1 %	38,9 %	17	64,7 %	35,3 %	18	72,2 %	27,8 %
Psykologi	14	78,6 %	21,4 %	16	75,0 %	25,0 %	15	80,0 %	20,0 %
Retorik	1	100,0 %	-	1	100,0 %	-	1	100,0 %	-
Rättsvetenskap	13	38,5 %	61,5 %	11	54,5 %	45,5 %	11	54,5 %	45,5 %
Socialt arbete	11	72,7 %	27,3 %	10	50,0 %	50,0 %	10	60,0 %	40,0 %
Sociologi	6	66,7 %	33,3 %	7	57,1 %	42,9 %	7	42,9 %	57,1 %
Språkstudier, engelska	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %
Språkstudier, litteraturvetenskap	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %
Språkstudier, retorik	-	-	-	1	-	100,0 %	1	-	100,0 %
Språkstudier, svenska språket	-	-	-	3	100,0 %	-	3	100,0 %	-
Statskunskap	12	50,0 %	50,0 %	11	54,5 %	45,5 %	13	53,8 %	46,2 %
Totalt	142	59,9 %	40,1 %	157	55,4 %	44,6 %	161	55,3 %	44,7 %
Medicinskt									
Funktionsnedsättning och samhälle	3	66,7 %	33,3 %	-	-	-	-	-	-
Handikappvetenskap	6	83,3 %	16,7 %	9	88,9 %	11,1 %	10	80,0 %	20,0 %
Idrottsvetenskap ³⁾	11	27,3 %	72,7 %	12	16,7 %	83,3 %	12	25,0 %	75,0 %
Medicinsk vetenskap, biomedicin	20	80,0 %	20,0 %	19	73,7 %	26,3 %	25	72,0 %	28,0 %
Medicinsk vetenskap, hälso- och vårdvetenskap	48	91,7 %	8,3 %	46	82,6 %	17,4 %	44	77,3 %	22,7 %
Medicinsk vetenskap, kirurgi	73	38,4 %	61,6 %	71	36,6 %	63,4 %	72	38,9 %	61,1 %
Medicinsk vetenskap, medicin	109	63,3 %	36,7 %	111	62,2 %	37,8 %	111	61,3 %	38,7 %
Totalt	270	61,9 %	38,1 %	256	60,5 %	39,5 %	262	59,5 %	40,5 %
Naturvetenskapligt									
Biologi	6	66,7 %	33,3 %	7	57,1 %	42,9 %	8	50,0 %	50,0 %
Datavetenskap	46	15,2 %	84,8 %	43	14,0 %	86,0 %	30	13,3 %	86,7 %
Kemi	16	68,8 %	31,3 %	13	61,5 %	38,5 %	12	75,0 %	25,0 %
Matematik	2	100,0 %	-	4	75,0 %	25,0 %	3	66,7 %	33,3 %
Statistik	3	66,7 %	33,3 %	3	66,7 %	33,3 %	4	50,0 %	50,0 %
Totalt	73	35,6 %	64,4 %	70	32,9 %	67,1 %	57	36,8 %	63,2 %
Tekniskt									
Maskinteknik	3	-	100,0 %	4	-	100,0 %	2	-	100,0 %
Reglerteknik	-	-	-	-	-	-	1	-	100,0 %
Totalt	3	0,0 %	100,0 %	4	-	100,0 %	3	-	100,0 %
TOTALT	488	57,0 %	43,0 %	487	54,4 %	45,6 %	483	55,1 %	44,9 %

1) Inget beaktande av aktivitetsgrad har gjorts.

2) Av utrymmesskäl har prefixet "med inriktning mot [...]" tagits bort framför inriktningen i de fall ämnet ges med en särskild inriktning.

3) Ämnet Idrottsvetenskap har tidigare räknats som humanistiskt-samhällsvetenskapligt.

Tabell 6:5 Nybörjare, examina och inskrivna i utbildning på forskarnivå

Källa: Ladok

År	Nybörjare			Doktorsexamen			Licentiatexamen			Inskrivna		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2013	65	58,5 %	41,5 %	67	61,2 %	38,8 %	15	43,7 %	56,3 %	483	55,1 %	44,9 %
2014	54	61,1 %	38,9 %	63	52,4 %	47,6 %	13	61,5 %	38,5 %	439	58,3 %	41,7 %
2015	54	50,0 %	50,0 %	49	59,2 %	40,8 %	9	77,8 %	22,2 %	422	57,3 %	42,7 %
2016	101	57,4 %	42,6 %	66	59,1 %	40,9 %	8	62,5 %	37,5 %	438	57,8 %	42,2 %
2017	68	52,9 %	47,1 %	49	69,4 %	30,6 %	8	62,5 %	37,5 %	434	55,5 %	44,5 %
2018	60	56,7 %	43,3 %	47	74,5 %	25,5 %	2	100,0 %	-	490	56,1 %	43,9 %
2019	65	55,4 %	44,6 %	45	42,2 %	57,8 %	3	66,7 %	33,3 %	488	53,9 %	46,1 %
2020	86	57,0 %	43,0 %	48	58,3 %	41,7 %	2	100,0 %	-	522	55,2 %	44,8 %
2021	62	41,9 %	58,1 %	55	49,1 %	50,9 %	-	-	-	524	54,0 %	46,0 %
2022	74	68,9 %	31,1 %	59	52,5 %	47,5 %	4	50,0 %	50,0 %	529	56,5 %	43,5 %

Tabell 6:6 Antalet forskarexamina

Källa: Ladok

Examen	Vetenskapsområde	2022			2021			2020		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Doktors-examen	Humanistiskt-samhällsvetenskapligt	25	60,0 %	40,0 %	16	50,0 %	50,0 %	17	58,8 %	41,2 %
	Medicinskt	31	51,6 %	48,4 %	29	58,6 %	41,4 %	23	60,9 %	39,1 %
	Naturvetenskapligt	3	-	100,0 %	9	22,2 %	77,8 %	5	60,0 %	40,0 %
	Tekniskt	-	-	-	1	-	100,0 %	3	33,3 %	66,7 %
	Totalt	59	52,5 %	47,5 %	55	49,1 %	50,9 %	48	58,3 %	41,7 %
Licentiat-examen	Humanistiskt-samhällsvetenskapligt	1	100,0 %	-	-	-	-	1	100,0 %	-
	Medicinskt	2	-	100,0 %	-	-	-	1	100,0 %	-
	Naturvetenskapligt	1	100,0 %	-	-	-	-	-	-	-
	Tekniskt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	50,0 %	-	-	-	-	2	100,0 %	-
TOTALT		63	52,4 %	44,4 %	55	49,1 %	50,9 %	50	60,0 %	40,0 %

Tabell 6:7 Brutto- och nettostudietid för licentiat- och doktorsexamina

Källa: Ladok

Examen		Bruttostudietid (år) ¹⁾			Nettostudietid (år) ²⁾			Avlagda examina		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Doktorsexamen	Fakultetsnämnden för ekonomi-, natur- och teknikvetenskap	6,5	6,5	6,8	4,6	4,1	5,7	7	3	4
	Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap	6,0	6,3	6,0	4,1	4,1	4,1	21	12	9
	Fakultetsnämnden för medicin och hälsa	6,5	7,8	5,5	3,9	3,9	3,7	31	16	15
	Totalt	6,5	6,5	6,0	4,0	4,1	4,0	59	31	28
Licentiatexamen	Fakultetsnämnden för ekonomi-, natur- och teknikvetenskap	--	--	-	--	--	-	2	2	-
	Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Fakultetsnämnden för medicin och hälsa	--	-	--	--	-	--	2	-	2
	Totalt	4,3	4,3	4,5	2,6	2,2	2,6	4	2	2

Medianantal studieår. Doktorander som saknar studietid ingår ej i tabellen. -- Anges om antalet examina understiger tre.

1) Bruttostudietid beräknas från och med första aktiva kalenderhalvår t.o.m. examenshalvåret.

2) Nettostudietid beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet. Den totala studietiden för samtliga ämnen räknas med t.o.m. examenshalvåret.

Tabell 6:8 Sammanställning av väsentliga uppgifter					
	2022	2021	2020	2019	2018
Utbildning på grundnivå och forskarnivå ^{A)}					
Totalt antal helårsstudenter ¹⁾	9 436	9 853	9 725	9 350	9 158
– andel kvinnor (%)	62,8 %	62,0 %	60,5 %	60,8 %	60,9 %
– andel män (%)	37,2 %	38,0 %	39,5 %	39,2 %	39,1 %
Kostnad per helårsstudent	108 253	104 760	105 368	103 884	96 157
Totalt antal helårsprestationer ¹⁾	8 335	8 818	8 693	8 290	8 111
– andel kvinnor (%)	64,0 %	63,3 %	61,9 %	62,2 %	62,3 %
– andel män (%)	36,0 %	36,7 %	38,1 %	37,8 %	37,7 %
Kostnad per helårsprestation	122 558	117 055	117 884	117 167	108 560
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	28	37	40	46	30
– andel kvinnor (%)	37,8 %	45,1 %	53,5 %	45,6 %	52,0 %
– andel män (%)	62,2 %	54,9 %	46,5 %	54,4 %	48,0 %
Totalt antal nyantagna doktorander	74	62	86	65	60
– andel kvinnor (%)	68,9 %	41,9 %	57,0 %	55,4 %	56,7 %
– andel män (%)	31,1 %	58,1 %	43,0 %	44,6 %	43,3 %
Totalt antal doktorander med aktivitet ²⁾	451	452	443	419	405
– andel kvinnor (%)	57,9 %	55,1 %	56,7 %	55,4 %	55,6 %
– andel män (%)	42,1 %	44,9 %	43,3 %	44,6 %	44,4 %
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.) ³⁾	136,4	136,6	137,7	138,3	125,9
– andel kvinnor (%)	55,0 %	53,3 %	54,8 %	56,9 %	51,4 %
– andel män (%)	45,0 %	46,7 %	45,2 %	43,1 %	48,6 %
Genomsnittlig nettostudietid för licentiatexamen ⁴⁾	2,4	-	--	--	--
Genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen ⁴⁾	4,2	3,9	3,9	4,2	4,0
– kvinnor	4,1	3,9	4,0	4,0	4,0
– män	4,2	3,9	3,6	4,3	4,2
Totalt antal doktorsexamina	59	55	48	45	47
– andel kvinnor (%)	52,5 %	49,1 %	58,3 %	42,2 %	74,5 %
– andel män (%)	47,5 %	50,9 %	41,7 %	57,8 %	25,5 %
Totalt antal licentiatexamina	4	-	2	3	2
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁵⁾	1 173	1 138	993	925	768
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ⁵⁾	551	527	579	644	701
Personal ^{B)}					
Totala antalet årsarbetskrafter ³⁾	1 365,6	1 411,8	1 356,9	1 313,3	1 208,0
– andel kvinnor (%)	57,6 %	57,7 %	57,5 %	57,0 %	56,3 %
– andel män (%)	42,4 %	42,3 %	42,5 %	43,0 %	43,7 %
Medelantal anställda	1 564	1 645	1 601	1 549	1 392
– andel kvinnor (%)	58,0 %	57,9 %	57,7 %	57,5 %	57,1 %
– andel män (%)	42,0 %	42,1 %	42,3 %	42,5 %	42,9 %
Totalt antal lärare (årsarb.) ³⁾	654,6	679,6	656,7	636,2	585,0
– andel kvinnor (%)	50,7 %	51,2 %	50,4 %	50,8 %	49,8 %
– andel män (%)	49,3 %	48,8 %	49,6 %	49,2 %	50,2 %
Antal disputerade lärare (årsarb.) ³⁾	496,7	497,8	505,3	476,4	439,6
– andel kvinnor (%)	45,5 %	45,3 %	45,9 %	46,2 %	47,1 %
– andel män (%)	54,5 %	54,7 %	54,1 %	53,8 %	52,9 %
Antal professorer (årsarb.) ³⁾	105,1	110,6	111,2	108,5	108,9
– andel kvinnor (%)	34,0 %	34,1 %	33,8 %	33,8 %	33,6 %
– andel män (%)	66,0 %	65,9 %	66,2 %	66,2 %	66,4 %

Fortsättning →

Tabell 6:8 Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2022	2021	2020	2019	2018
Ekonomi ^{C)}					
Intäkter totalt (mnkr), varav	1 631	1 620	1 515	1 467	1 408
utb. på grund- och avancerad nivå (mnkr)	963	988	950,8	925	890
– andel anslag (%)	93,0%	93,7%	91,2%	90,5%	92,7%
– andel externa intäkter (%)	6,7%	6,3%	8,8%	9,5%	7,3%
forskning och utb. på forskarnivå (mnkr)	668	633	565	543	518
– andel anslag (%)	58,7%	61,4%	62,9%	62,7%	60,5%
– andel externa intäkter (%)	40,9%	38,6%	37,1%	37,3%	39,5%
Kostnader totalt (mnkr)	1 679	1 644	1 609	1 584	1 434
– andel personal	64,9%	67,1%	65,5%	64,2%	63,6%
– andel lokaler	13,1%	17,2%	13,1%	12,6%	13,6%
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁶⁾	1 847	1 779	1 749	1 715	1 712
Balansomslutning (mnkr), varav	980	1 012	985	1 030	1 175
– oförbrukade bidrag	293	248	206	208	221
– årets kapitalförändring ⁷⁾	-48,2	-23,9	-93,7	-116,2	-25,9
– myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ⁷⁾	253,1	301,1	324,7	417,6	536,4

A) Källa = Ladok, Primula och Unit4 ERP, där inte annat anges.

B) Källa = Primula.

C) Källa = Unit4 ERP.

1) Ordinarie anslagsfinansiering och ej betalande studenter.

2) Uppgifterna visar antalet per 12-31.

3) Uppgifterna beräknas i enlighet med ESV:s handledning om personalkostnader, ESV 2015:1.

Årsarbetstiden för en heltidsanställd person som arbetat hela året antas schablonmässigt vara 1 920 timmar.

4) När antalet examina understiger tre anges "--".

5) Källa: Poster i DiVA som finns i Web of Science med kontrollerad koppling till Örebro universitet. Dokumenttyper: Artikel, Artikel i tidskrift, forskningsöversikt samt Konferensbidrag med publicerat paper. Uppgifterna är ofullständiga. Tidigare års siffror har uppdaterats.

6) Enligt resultaträkningen.

7) Resultatandelar i hel- och delägda bolag ska inte redovisas från 2020. 2019 års belopp är justerat med anledning av denna ändrade redovisningsprincip.

Tabeller som stöd för resultatredovisningen fortsätter på nästa sida →

Tabell 6:9 Resultaträkning fördelad på verksamhetsgrenar (tkr)

	2022		2021		2020	
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå
Verksamhetens intäkter						
Intäkter av anslag	895 677	392 574	924 995	388 423	866 625	355 154
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	43 513	32 829	39 982	28 635	38 578	24 888
Intäkter av bidrag	20 655	240 700	22 558	215 739	45 477	184 616
Finansiella intäkter	3 042	2 164	67	-	147	2
Summa	962 887	668 267	987 602	632 797	950 827	564 660
Verksamhetens kostnader						
Kostnader för personal	-654 824	-434 498	-674 015	-428 787	-655 283	-398 324
Kostnader för lokaler	-170 610	-49 552	-171 117	-40 774	-166 922	-42 816
Övriga driftkostnader	-179 641	-141 957	-172 694	-109 491	-186 225	-115 435
Finansiella kostnader	-1 353	-457	-268	-73	-250	-54
Avskrivningar och nedskrivningar	-26 325	-20 142	-26 525	-20 524	-25 383	-18 461
Summa	-1 032 753	-646 606	-1 044 619	-599 649	-1 034 063	-575 090
Verksamhetsutfall	-69 866	21 661	-57 017	33 148	-83 236	-10 430
Transfereringar						
Erhållna medel	6 393	31 293	4 715	35 222	4 468	26 343
Lämnade medel	-6 393	-31 293	-4 715	-35 222	-4 468	-26 343
Saldo	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-69 866	21 661	-57 017	33 148	-83 236	-10 430

Kommentarer till utvecklingen 2020–2022

Relationen mellan grundutbildning och forskning är förändrad vad gäller totala intäkter och kostnader vilket till stor del beror på ökade bidragsmedel inom forskningen. Grundutbildningens andel av intäkterna är 59 %.

Intäkter

Grundutbildningens del av det totala anslaget är 70 % under 2022 (70 % år 2021 och 71 % år 2020).

Andelen intäkter av avgifter i grundutbildningen är 57 % under 2022 (58 % år 2021 och 61 % år 2020).

Kostnader

Andelen personalkostnader i grundutbildningen är lägre än föregående år 60 % (61 % år 2021 och 62 % år 2020).

Grundutbildningens andel av lokalkostnader är lägre än föregående år 77 % (81 % år 2021 och 80 % år 2020).

Grundutbildningens andel av driftkostnader är lägre än föregående år 56 % (61 % år 2021 och 62 % år 2020).

7. EKONOMI

Örebro universitet redovisar ett underskott på 48,2 miljoner kronor för verksamhetsåret 2022. En del av det negativa resultatet är planerat och beror på strategiska satsningar inom utbildningen, en annan del består av en underproduktion av studentvolymen inom grundutbildningen.

Universitetet redovisade ett underskott på 48,2 miljoner kronor, vilket kan jämföras med föregående års negativa utfall på 23,9 miljoner kronor. Underskottet motsvarar 3,0 procent av omsättningen. För verksamhetsgren utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev det ett negativt resultat på 69,9 miljoner kronor, att jämföra med föregående års underskott på 57,0 miljoner kronor. För verksamhetsgren forskning och utbildning på forskarnivå blev resultatet positivt med 21,7 miljoner kronor, vilket kan jämföras med det positiva resultatet på 33,1 miljoner kronor 2021.

Det negativa resultatet inom utbildningen var till viss del planerat och beror på strategiska satsningar, där den största har gjorts inom fokusområdet Framtidens lärarutbildning, vilken nu håller på att fasas ut. En stor del av underskottet beror även på en underproduktion av studentvolymen. Färre studenter än vanligt fullföljde påbörjad utbildning, vilket är ett förändrat beteende jämfört med åren innan pandemin.

Överskottet inom universitetets forskning beror bland annat på att anslaget inte har nyttjats fullt ut. Framför allt är det vissa planerade rekryteringar som blivit försenade. Även inom forskningen har satsningar genomförts, bland annat på fokusområdet Mat och hälsa samt på biträdande lektorer och

doktorander. Se avsnittet Tabeller som stöd för resultatredovisningen, tabell 6:9 samt tabell 7:1 nedan.

Intäkter

Universitetets finansiering kan huvudsakligen delas in i tre inkomstslag: anslag (från regering och riksdag), bidrag (främst från forskningsråd och forskningsstiftelser) och avgifter (uppdragsutbildning, uppdragsforskning och intäkter för hyror och dylikt). Under 2022 var fördelningen 79 procent anslag och 21 procent externa bidrag och avgifter.

De totala intäkterna uppgick till 1 631,2 miljoner kronor, vilket är en ökning med 0,7 procent jämfört med föregående år. Vid en fördelning av intäkterna på verksamhetsgrenar svarar utbildning för 59 procent och forskning för 41 procent.

Anslagsintäkterna inom forskning och forskarutbildning ökade med 4,2 miljoner kronor, varav en ökning av ALF-medel ingår med 0,7 miljoner kronor. Totalt motsvarar ökningen inom forskningsanslaget en kompensation för pris- och löneomräkning (PLO) på 1,06 procent.

De totala anslagsintäkterna för utbildning minskade med 29,3 miljoner kronor, eller 3,2 procent, jämfört med 2021. Inom utbildning baseras

Tabell 7:1 Intäkter, kostnader och resultat (miljoner kronor)

Källa: Unit4 ERP

	Intäkter			Kostnader			Resultat		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Grundutbildning	962,9	987,6	950,8	1 032,8	1 044,6	1 034,1	-69,9	-57,0	-83,3
Forskning	668,3	632,8	564,7	646,6	599,7	575,1	21,7	33,1	-10,4
Verksamhetsutfall	1 631,2	1 620,4	1 515,5	1 679,4	1 644,3	1 609,2	-48,2	-23,9	-93,7
Årets kapitalförändring	1 631,2	1 620,4	1 515,5	1 679,4	1 644,3	1 609,2	-48,2	-23,9	-93,7

anslagsintäkterna på antalet helårsstudenter och helårsprestationer och erhålls genom ett så kallat takbelopp som är fastställt i regleringsbrevet. För 2022 var universitetet tilldelade takbelopp 897,2 miljoner kronor, varav 23,3 miljoner kronor avser medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). I universitetets takbelopp för 2022 ryms ersättning för cirka 9 750 helårsstudenter med en prestationsgrad om 89 procent. Takbeloppet ökade med 3,7 miljoner kronor mot 2021, vilket berodde på en kompensation för PLO på 9,5 miljoner kronor (1,06 procent), en ökning för utbyggnad av läkarutbildningen på 0,9 miljoner kronor, men påverkades också av minskade tidsbegränsade uppdrag för behörighetsgivande utbildningar och sommarkurser på 6,6 miljoner kronor. Sett i antal helårsstudenter är det en minskning jämfört med föregående år, där 2021 års takbelopp motsvarade cirka 9 950 helårsstudenter.

Efter avräkningen för året summeras antalet helårsstudenter till 9 436 med en prestationsgrad av 88,3 procent, det vill säga antalet helårsstudenter understiger takbeloppet med cirka 314 helårsstudenter och prestationsgraden är cirka 0,7 procentenheter lägre än förväntat. Takbeloppet hamnade därför 35,7 miljoner kronor under det tilldelade takbeloppet. Örebro universitet har under 2022, som en effekt av pandemin och likt andra universitet och högskolor i landet, upplevt fler avbrott och studieuppehåll än normalt, vilket gjort att både utbildningsvolym och prestationsgrad blivit lägre än beräknat. Årets underskott, inklusive förra årets underskott, innebär att totalt 38,2 miljoner kronor överförs som ett anslagssparande till kommande år.

De externa bidragsintäkterna ökade totalt från 238,3 miljoner kronor år 2021 till 261,4 miljoner kronor år 2022. I de externa bidragsintäkterna ingår gamla medel från tidigare år med 2,9 miljoner kronor. För 2021 var detta belopp 16,8 miljoner kronor. De externa bidragsintäkterna för forskningen har ökat med 25,0 miljoner kronor. Ökningen är till viss del beroende av en återhämtning av forskningsaktiviteter som inte har kunnat genomföras under pandemin, men också en ökning av externa forskningsprojekt.

Den avgiftsfinansierade verksamheten ökade med 7,7 miljoner kronor jämfört med 2021 och

hamnade totalt på 76,3 miljoner kronor år 2022. Ökningen beror både på ett ökat antal uppdragsutbildningar och på högre hyresavgifter från utländska studenter. Avgiftsintäkterna ligger på ungefär samma nivå som innan pandemin.

Kostnader

Universitetets totala kostnader ökade under året med 35,1 miljoner kronor och uppgick till 1 679,4 miljoner kronor år 2022. Det motsvarar en ökning med 2,1 procent jämfört med föregående år.

Personalkostnaderna minskade dock med 1,2 procent eller 13,5 miljoner kronor. Minskningen beror på färre antal anställda, då några av de stora satsningarna som startades 2018, såsom Framtidens lärarutbildning, Mat och hälsa, Successful Ageing, är i slutfasen. Samtidigt har den externa forskningen ökat, med fler anställda som följd, vilket har vägt upp satsningarnas utfasning. Personalkostnaderna utgör 64,9 procent av de totala kostnaderna, vilket innebär en andelsminskning med 2,2 procentenheter jämfört med 2021.

Lokalkostnaderna blev 8,3 miljoner kronor högre än föregående år och uppgick till 220,2 miljoner kronor. Ökningen består till största delen av hyresökningar med 5,0 miljoner kronor samt av ökade kostnader för el, värme, vatten etc. på 2,5 miljoner kronor. Inga större förändringar av lokalytan har skett under året.

Driftkostnaderna ökade 2022 med 39,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 14,0 procent jämfört med föregående år, och uppgick till 321,6 miljoner kronor. Att driftkostnaderna ökar beror på att nivån för 2021 var låg tack vare pandemin. Bland annat har kostnaderna för resor ökat med 12,2 miljoner kronor och interna kurser och konferenser med 4,7 miljoner kronor. Även konsultkostnaderna är 10,7 miljoner högre än 2021. Detta beror på ökade inköpta personalresurser inom de externfinansierade bidragsprojekten, framför allt inom den medicinska institutionen. Trots de ökade driftkostnaderna är nivån totalt sett ändå lite lägre än före pandemin.

Avskrivningskostnaderna uppgick till 46,5 miljoner kronor, en minskning med 1,2 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror att fler anläggningar är färdigavskrivna jämfört med de nyinvesteringar som har gjorts.

Finansiella intäkter och kostnader

För 2022 redovisas ett positivt finansnetto på 3,4 miljoner kronor, vilket är 3,7 miljoner kronor bättre än 2021 års netto. Räntan var 0 procent i Riksgälden fram till maj, då den blev positiv för första gången på många år. Då universitetets behållning på räntekontot i Riksgälden (687,8 miljoner kronor) är större än de lån som är upptagna i Riksgälden (174,3 miljoner kronor) har ett positivt netto uppstått.

Anläggningstillgångar

Det bokförda värdet på materiella anläggningstillgångar minskade med 20,1 miljoner kronor och uppgick vid utgången av 2022 till 179,3 miljoner kronor. Värdet av de finansiella anläggningstillgångarna har ökat med 0,3 miljoner kronor och ligger i slutet av 2022 på 2,9 miljoner kronor. Posten är hänförlig till de andelar i Örebro universitet Holding AB som universitetet förvaltar.

ALF-medel

Örebro universitet och Region Örebro län samarbetar för att med stöd av ALF-medel utveckla den kliniska forskningen, säkerställa läkarutbildningens kvalitet samt utveckla hälso- och sjukvården. Parterna har gemensamt tagit fram en budget för medlens användning, fördelat dem och följt upp dess användning. ALF-medel delfinansierar bland annat en klinisk professor och ett antal kliniska lektors forskningstid. Medlen har ökat med 1,5 miljoner kronor mot föregående år. Under 2022 har Region Örebro län använt 1,0 miljoner kronor av de sparade medlen från pandemiåren, se tabell 7:2.

Myndighetskapital och oförbrukade bidrag

Det totala myndighetskapitalet, inklusive årets resultat, uppgår till 253,1 miljoner kronor, varav 249,1 miljoner avser den ackumulerade kapitalförändringen (den balanserade kapitalförändringen och årets kapitalförändring).

Av den ackumulerade kapitalförändringen på 249,1 miljoner kronor kan 68 procent hänföras till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 32 procent till forskning och utbildning på forskarnivå. Andelen hänförd till utbildning har minskat med 12 procentenheter sedan 2021 och andelen hänförd till forskning har ökat lika mycket. Minskningen av myndighetskapitalet inom utbildning är större än planerat beroende på underproduktion av studentvolymen.

Oförbrukade bidrag är medel som erhålls i förskott för finansiering av kommande verksamhet. De forskningsmedel som var inbetalade 2022 uppgick till 308,2 miljoner kronor, vilket var en ökning med 23,7 miljoner kronor mot 2021. Mellan åren 2021 och 2022 har de oförbrukade bidragen ökat med 45,2 miljoner kronor för att vid årets slut omfatta 292,9 miljoner kronor, se tabell 7:3. Orsaken till de stora ökningarna är både att verksamheten beviljats ökade externa forskningsbidrag under året och att pandemin fördröjt viss användning av dem. Av posten oförbrukade bidrag har även gamla oförbrukade medel planerligt använts med 2,9 miljoner kronor.

Samfinansiering

För att möta behovet av samfinansiering i samband med ansökningar från forskningsfinansiärer avsattes 17,3 miljoner kronor av centrala medel för detta ändamål enligt styrelsens beslut i budgeten för 2022. Dessa fördelas efter behov tertialvis till institutionerna och följs upp regelbundet på institutionsnivå för att säkerställa att medlen används för avsedda ändamål. Av tabell 7:4 framgår hur mycket av dessa anslagsmedel som använts under åren 2020–2022. Totalt har 19,5 miljoner kronor använts för 2022, varav 2,2 miljoner kronor är samfinansiering från rektors strategiska forskningsmedel.

Från och med 2022 sker även samfinansiering i samband med bidragsprojekt inom utbildningen. Utfallet för 2022 låg på 1,0 miljoner kronor, varav 0,2 miljoner var avsatta i beslutad budget. Resterande 0,8 miljoner är samfinansiering från rektors strategiska utbildningsmedel.

Tabeller, se nästa sida

Tabell 7:2 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning, ALF-medel (tusen kronor)

Källa: Unit4 ERP

	2022	2021	2020
Lön	89 371	88 417	78 744
Lokalkostnader	2 216	111	925
Övrigt	8 608	6 912	6 936
Sparande enligt avtal 2023*	-986	2 255	8 966
Summa	99 209	97 695	95 571

*I enlighet med ett tilläggsavtal till "Avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården" får regionerna föra över medel till 2023. Gäller även medlen för 2021 och 2022. Totalt sparande för region Örebro län är 10 235 tkr.

Tabell 7:4 Samfinansiering per verksamhetsgren (miljoner kronor)

Källa: Unit4 ERP

Verksamhetsgren utbildning på grund- och avancerad nivå	2022	2021	2020
Reserverade medel enligt styrelsebeslut	1,0 ¹⁾	-	-
- använda samfinansieringsmedel	1,0	-	-
Verksamhetsgren forskning och utbildning på forskarnivå	2022	2021	2020
Reserverade medel enligt styrelsebeslut	19,5 ²⁾	20,6	20,1
- använda samfinansieringsmedel	19,5	17,7	15,5

1) Styrelsen reserverade 0,2 mnkr. *

2) Styrelsen reserverade 17,3 mnkr. *

*Resterande är samfinansiering från rektors strategiska medel.

Tabell 7:3 Oförbrukade bidrag (miljoner kronor)

Källa: Unit4 ERP

	2022	2021	2020
Oförbrukade bidrag	292,9	247,7	206,4
Inbetalade forskningsbidrag	308,2	284,5	211,0

ÅRSBOKSLUT

Resultaträkning (tkr)

	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	1 288 251	1 313 418
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	76 342	68 617
Intäkter av bidrag	3	261 355	238 297
Finansiella intäkter	4	5 206	67
Summa		1 631 154	1 620 399
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-1 089 322	-1 102 802
Kostnader för lokaler	6	-220 162	-211 891
Övriga driftkostnader	7	-321 598	-282 185
Finansiella kostnader	8	-1 810	-341
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-46 467	-47 049
Summa		-1 679 359	-1 644 268
Verksamhetsutfall		-48 205	-23 869
Transfereringar			
Transfereringar	10		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		32 407	30 727
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		5 279	9 210
Lämnade bidrag		-37 686	-39 937
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	23	-48 205	-23 869

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2022-12-31	2021-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	2 664	4 411
		2 664	4 411
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	61 520	72 695
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	114 628	122 738
Pågående nyanläggningar	14	3 155	3 930
		179 303	199 363
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	15	2 875	2 625
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	16	10 602	10 358
Fordringar hos andra myndigheter	17	28 925	20 531
Övriga kortfristiga fordringar	18	325	182
		39 852	31 071
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	69 918	60 280
Upplupna bidragsintäkter		31 979	28 509
Övriga upplupna intäkter		4 147	4 044
		106 044	92 833
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	20	-38 198	-4 254
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	21	687 825	685 622
Kassa och bank	22	16	0
		687 841	685 622
SUMMA TILLGÅNGAR		980 381	1 011 671
KAPITAL OCH SKULDER			
2022-12-31			
2021-12-31			
Myndighetskapital			
Statskapital	23	4 024	3 774
Balanserad kapitalförändring		297 316	321 185
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-48 205	-23 869
		253 135	301 090
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	845	867
Övriga avsättningar		7 044	8 229
		7 889	9 096
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	25	174 311	195 816
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	26	35 816	36 171
Leverantörsskulder	27	70 626	73 207
Övriga kortfristiga skulder	28	17 217	17 794
		297 970	322 988
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	29	101 305	107 827
Oförbrukade bidrag	30	292 900	247 750
Övriga förutbetalda intäkter	31	27 182	22 920
		421 387	378 497
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		980 381	1 011 671
Ansvarsförbindelser			
		Inga	Inga

Anslagsredovisning 2022-12-31

Utbildning och universitetsforskning							
Anslag, tkr Ramanslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
16 02 025 Utbildning på grund- nivå och avancerad nivå	2 484	897 172	-	-	899 656	-861 462	38 194
001 Takbelopp (ram)	2 484	897 172	-	-	899 656	-861 462	38 194
001 Takbelopp (ram)	2 484	873 919	-	-	876 403	-838 209	38 194
002 Takbelopp RRF (ram)	0	23 253	-	-	23 253	-23 253	0
16 02 026 Forskning och utbildning på forskarnivå	0	322 304	-	-	322 304	-322 304	0
003 Basresurs (ram)	0	322 304	-	-	322 304	-322 304	0
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor	4	5 526	1 766	-1 766	5 530	-5 526	4
023 Lokalisering av verksamhet till Grythyttan (ram)	0	4 139	-	-	4 139	-4 139	0
024 Nätverksadministration och utveckling av skolledar- utbildning (ram)	0	373	-	-	373	-373	0
046 Idébanksmedel (ram)	4	250	-	-	254	-250	4
100 Medel för studenthälsa (ram)	0	764	1 766	-1 766	764	-764	0
16 02 066 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	0	99 209	-	-	99 209	-99 209	0
010 Örebro universitet (ram)	0	99 209	-	-	99 209	-99 209	0
Summa	2 488	1 324 211	1 766	-1 766	1 326 699	-1 288 501	38 198
Avslutade anslag							
16 02 065 072 Korta kurser för yrkesverksamma (ram)	1 766	-	-1 766	-	-	-	0
Summa Totalt	4 254	1 324 211	0	-1 766	1 326 699	-1 288 501	38 198
Återbetalning av indraget anslag har skett under året.							
Villkor för anslag 2:65 ap.46 Idébanksmedel							
Örebro universitet bemyndigas att under 2022 utbetala ett kapitaltillskott på högst 250 000 kronor till holdingbolaget som är knutet till universitetet. Kapitaltillskottet ska finansiera kostnader för verksamhet som bedrivs i form av en idébank och får lämnas i enlighet med förordningen (2022:1390) om statligt stöd för idébanker inom holdingbolag vid universitet och högskolor.							
Villkor för anslag 2:66 ap.10 Örebro universitet							
Anslagsposten får användas för kostnader när det gäller regionens medverkan i utbildning av läkare (ALF-ersättning) i enlighet med det avtal som i september 2014 tecknats mellan staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF-avtalet).							

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2020	Över-/underskott 2021	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Över-/underskott 2022	Ack. över-/underskott utgående 2022
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Uppdragsutbildning	6 052	-192	10 489	11 242	-753	5 107
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-61	2	3 268	3 267	1	-58
Summa	5 991	-190	13 757	14 509	-752	5 049
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-7 027	187	10 884	10 623	261	-6 579
Summa	-7 027	187	10 884	10 623	261	-6 579
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-	-	898	2 357	-1 459	-
Upplåtande av bostadslägenhet – utbytesprogram och gästforskare	-	-	11 439	15 368	-3 929	-
Summa	-	-	12 337	17 725	-5 388	-

Redovisade intäkter för uppdragsutbildningen och uppdragsforskningen innehåller ränteintäkter för verksamheten. Det innebär att beloppen inte är samma som i not 2. Under 2022 har arbetet fortsatt för att komma tillrätta med över- och underskott inom den avgiftsfinansierade verksamheten.

Den avgiftsfinansierade verksamheten med krav på fullkostnadstäckning visar ett totalt ackumulerat underskott på 1 530 tkr, vilket motsvarar 6,2 procent av verksamhetens totala intäkter på 24 641 tkr.

Verksamheten avseende uppdragsutbildning visar ett ackumulerat överskott på 5 107 tkr, vilket motsvarar 48,7 procent av verksamhetens intäkter på 10 489 tkr. Detta kan jämföras med föregående år då motsvarande siffra var ett överskott på 5 860 tkr. Inom verksamheten för uppdragsutbildning redovisas 2022 ett underskott på 753 tkr. Det följer den upprättade planen för att minska överskottet inom verksamheten. Utifrån den upprättade planen kommer verksamheten för uppdragsutbildning att vara i balans år 2027.

Verksamheten avseende uppdragsforskning visar ett ackumulerat underskott på 6 579 tkr, vilket motsvarar 60,4 procent av verksamhetens intäkter på 10 884 tkr. Föregående år var motsvarande siffra ett underskott på 6 840 tkr. Inom verksamheten för uppdragsforskning redovisas 2022 ett överskott på 261 tkr. Detta motsvarar ungefär hälften av beloppet i den upprättade planen för att minska underskottet inom verksamheten. Planen för att komma i balans med underskottet inom uppdragsforskningen sträcker sig till år 2034. Enligt avgiftsförordningen 5 § ska fullkostnadstäckning uppnås på några års sikt. Eftersom den plan som Örebro universitet har upprättat är längre har universitetet via budgetunderlaget bett regeringen om ett godkännande av planen. Departementet har svarat muntligt, att eftersom det rör sig om ett ringa belopp kommer frågan inte att tas upp utan de anser frågan avslutad. Universitetet tolkar det som att frågan kan hanteras av myndigheten själv.

Det stora underskottet inom verksamheten upplåtande av bostadslägenhet för utbytesprogram och gästforskare beror delvis på uteblivna hyresintäkter på grund av pandemin samt ökade kostnader.

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentarer till noter

Belopp i tkr där inte annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Örebro universitet följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

För universitet och högskolor görs undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel i 12 § anslagsförordningen (2011:223). Anslagsavräkning sker i samband med de månatliga utbetalningarna till universitetets räntekonto i Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelserna i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter.

Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter enligt regleringsbrev för universitet och högskolor. Där framgår det vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheterna ska redovisa.

Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Universitetet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper anges i följande stycken.

Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för immateriella anläggningstillgångar som överstiger 100 tkr och som bedöms ha en nyttjandetid och ekonomisk livslängd överstigande tre, alternativt fem år, aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar med ett anskaffningsvärde på 25 tkr eller mer och en ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 25 tkr klassificeras även de som anläggningstillgångar. Undantag finns när det gäller konsten från Statens konstråd. De tillämpar en beloppsgräns på 20 tkr som universitetet måste följa på dessa anläggningar.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Reparations- och underhållskostnader på annans fastighet aktiveras om de uppgår till 100 tkr eller mer och den förväntade nyttjandeperioden är minst tre år. Åtgärder som syftar till att bevara eller återställa fastigheten till ursprungligt skick anses vara reparations-

och underhållskostnader. Utgifter för ny-, till- och ombyggnad av annans fastighet aktiveras när de vart och ett uppgår till 25 tkr eller mer.

För förbättringsutgifter på annans fastighet tillämpas olika avskrivningstider beroende på ombyggnationens karaktär och den kvarvarande hyresperiodens längd.

Tillämpade avskrivningstider:

Immateriella anläggningstillgångar	3, 5 år
Datorer och kringutrustning	3, 5 år
Bilar och andra transportmedel	5 år
Övriga inventarier och labbutrustning	3, 5, 7, 10, 15, 30 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3, 5, 7, 10, 15 år

Finansiella anläggningstillgångar

Örebro universitet förvaltar det statligt ägda bolaget Örebro Universitet Holding AB.

Redovisningen av aktier och andelar i hel- och del-ägda företag sker enligt anskaffningsvärdemetoden.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder

i utländsk valuta värderas till balansdagens valutakurs. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag eller när fordrings- eller skuldebelpet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Örebro universitet har fastställt en beloppsgräns för periodiseringar på 25 tkr.

Pågående projekt

För externfinansierade bidrag och uppdrag tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. I pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över-/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

Noterna börjar på nästa sida

Not 1: Intäkter av anslag (tkr)

	2022	2021
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		
Takbelopp (ram)	873 919	870 190
Takbelopp RRF (ram)	23 253	23 253
Årets överföring till anslagssparande	-35 710	-2 484
Utnyttjat anslagssparande	0	0
	861 462	890 959
Särskilda medel till universitet och högskolor		
Lokalisering av verksamhet till Grythyttan (ram)	4 139	4 095
Nätverksadministration och utveckling av skolledarutbildning (ram)	373	369
Korta kurser för yrkesverksamma (ram)	0	3 178
Årets överföring till anslagssparande korta kurser	0	-1 766
Medel för studenthälsa	764	0
	5 276	5 876
Forskning och utbildning på forskarnivå		
Basresurs (ram)	322 304	318 888
Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		
Örebro universitet (ram)	99 209	97 695
Summa intäkter av anslag	1 288 251	1 313 418

Not 2: Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

	2022	2021
Uppdragsutbildning	10 457	12 258
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	3 268	4 164
Uppdragsforskning	10 845	8 480
Högskoleprov	898	742
Summa intäkter av avgifter enl regleringsbrev	25 468	25 644
Lokaler	23 866	19 107
Konferenser och kurser	2 881	723
Rådgivning och annan liknande service	5 844	4 477
Resurssamordning	13 870	13 534
Tidskrifter och andra publikationer	311	311
Informations- och kursmaterial	792	567
Summa intäkter av avgifter enligt § 4 avgiftsförordningen	47 564	38 719
Kopior allmänna handlingar enligt § 15 avgiftsförordningen	158	134
Intäkter av andra ersättningar och fakturerade kostnader	3 152	4 112
Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0	8
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	76 342	68 617
Se även tabell Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras.		
I posten "resurssamordning" under intäkter av § 4 avgiftsförordningen ingår fakturering till Region Örebro län med 10 150 tkr (10 477 tkr).		
I intäkter av avgifter och andra ersättningar ingår:		
Tjänsteexport, intäkter	14 682	12 815
Tjänsteexporten ingår i den avgiftsbelagda verksamheten. Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter.		

Not 3: Intäkter av bidrag (tkr)

	2022	2021
Forskningsråd	94 033	72 568
Statliga myndigheter	29 121	39 002
Kommuner och regioner	10 740	23 012
Forskningsstiftelser	76 737	63 578
EU	25 186	19 775
Utländska företag och organisationer	5 156	5 072
Svenska företag och organisationer	20 382	15 290
Summa intäkter av bidrag	261 355	238 297

Not 4: Finansiella intäkter (tkr)

	2022	2021
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgälden	5 061	-
Övriga ränteintäkter	145	67
Summa finansiella intäkter	5 206	67

Från andra kvartalet 2020 har räntan varit noll, därmed redovisas inga ränteintäkter under 2021. Från och med andra kvartalet 2022 är räntan positiv igen.

Not 5: Kostnader för personal (tkr)

	2022	2021
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionpremier och andra avgifter enligt lag och avtal	692 238	705 123
– varav arvode till styrelse och ej anställd personal	20 514	20 456
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	377 079	380 331
Övriga personalkostnader	20 005	17 348
Summa kostnader för personal	1 089 322	1 102 802

Not 6: Kostnader för lokaler (tkr)

	2022	2021
Hyror exkl. driftkostnader	207 643	202 574
Driftkostnader (el, värme, kyla och vatten)	8 114	5 595
Övriga lokalkostnader inkl. extern lokalvård	4 405	3 722
Summa kostnader för lokaler	220 162	211 891

Not 7: Övriga driftkostnader (tkr)

	2022	2021
Reparationer och underhåll	7 742	6 019
Realisationförlust vid avyttring av anläggningstillgångar	74	40
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster etc.	125	-154
Resor, representation, information etc.	26 901	8 911
Inköp av varor	29 642	26 841
Köp av tjänster	257 114	240 528
Summa övriga driftkostnader	321 598	282 185

Den redovisade kreditposten under 2021 uppstod på grund av återföring befarade kundförluster 2020. Största delen avsåg en då obetald faktura på 131 tkr som sedan betalades under 2021.

Not 8: Finansiella kostnader (tkr)

	2022	2021
Räntekostnader på lån i Riksgälden	1 393	-
Övriga finansiella kostnader	417	341
Summa finansiella kostnader	1 810	341

Från andra kvartalet 2020 har räntan varit noll därmed redovisas inga ränteintäkter under 2021. Från och med andra kvartalet 2022 är räntan positiv igen.

Not 9: Avskrivningar och nedskrivningar (tkr)

	2022	2021
Balanserade utgifter för utveckling, rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	1 898	2 275
Förbättringsarbeten på annans fastighet	12 179	12 614
Maskiner och inventarier och övriga materiella anläggningstillgångar	24 454	23 810
Datorer och kringutrustning	7 897	8 312
Bilar och transportfordon	39	38
Summa avskrivningar	46 467	47 049

Av förbättringsarbeten på annans fastighet avser 176 tkr (137 tkr) avskrivningar på investeringar som skrivs av på tre år, 245 tkr (356 tkr) avser fem år och 976 tkr (1 377 tkr) avser investeringar som skrivs av på sju år, 10 782 tkr (10 744 tkr) är investeringar med en avskrivningsperiod på 10 år.

Not 10: Transfereringar (tkr)

	2022	2021
Medel som erhållits från myndigheter	32 407	30 727
Övriga erhållna medel från:		
Svenska stiftelser och fonder	4 014	5 069
Kommuner och landsting	573	312
EU	661	2 168
Övriga	31	1 661
	5 279	9 210
Lämnade bidrag till:		
Statliga myndigheter	-14 847	-26 232
Kommuner, landsting, företag och övriga organisationer	-18 209	-10 916
Stipendiater	-4 630	-2 789
	-37 686	-39 937
Saldo	0	0

Not 11: Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
IB anskaffningsvärde	15 387	15 872
IB anskaffningsvärde pågående nyanläggningar	0	0
Årets anskaffningar	151	0
Avgår anskaffningsvärde för utrangerade tillgångar	-1 244	-485
Anskaffningsvärde UB	14 294	15 387
IB ackumulerade avskrivningar	10 976	9 186
Årets avskrivningar	1 898	2 275
Avgår avskrivningar på utrangerade tillgångar	-1 244	-485
Ackumulerade avskrivningar UB	11 630	10 976
Bokfört värde	2 664	4 411

Not 12: Förbättringsutgifter på annans fastighet (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
IB anskaffningsvärde	118 351	100 559
IB anskaffningsvärde pågående förbättringsutgift	145	3 846
Årets anskaffningar	942	18 055
Årets anskaffningar pågående förbättringsutgifter	62	145
Avgår anskaffningsvärde för utrangerade tillgångar	-6 906	-4 109
Anskaffningsvärde UB	112 594	118 496
IB ackumulerade avskrivningar	45 801	37 296
Årets avskrivningar	12 179	12 614
Avgår avskrivningar på utrangerade tillgångar	-6 906	-4 109
Ackumulerade avskrivningar UB	51 074	45 801
Bokfört värde	61 520	72 695

I samband med översyn av förbättringsarbeten på annans fastighet har det, liksom föregående år, skett utrangeringar av ett antal aktiverade poster. Samtliga var helt avskrivna.

Not 13: Maskiner, inventarier, installationer m.m. (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
IB anskaffningsvärde	417 042	390 107
Årets anskaffningar	21 939	16 508
Överföringar från pågående nyanläggningar	2 647	20 595
Avgår anskaffningsvärde för sålda och utrangerade tillgångar	-8 239	-10 168
Anskaffningsvärde UB	433 389	417 042
IB ackumulerade avskrivningar	294 304	272 267
Årets avskrivningar	32 389	32 160
Avgår avskrivningar på sålda och utrangerade tillgångar	-7 932	-10 123
Ackumulerade avskrivningar UB	318 761	294 304
Bokfört värde	114 628	122 738

Not 14: Pågående nyanläggningar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
IB anskaffningsvärde	3 930	21 973
Årets anskaffningar UB	1 884	2 552
Årets överföringar från IB pågående nyanläggningar	-2 659	-20 595
Bokfört värde	3 155	3 930

I beloppet årets överföringar ingår 12 tkr som inte har överförts till anläggningar utan kostnadsförts. Inga ytterligare kostnader avseende denna post har upparbetats som pågående och kommer inte heller att göras. Beloppet är då under gränsen för aktivering av anläggning.

Not 15: Finansiella anläggningstillgångar (tkr)**Andelar i hel- och delägda företag**

2012 bildade Örebro universitet holdingbolag som förvaltas av Örebro universitet till 100 %. 1 000 st aktier finns i Örebro Universitet Holding AB (556897-5360) à nom värde 100 kr/styck. Örebro Universitet Holding AB innehar två helägda dotterföretag, Inkubera AB och Örebro Universitet Enterprise AB.

	2022-12-31	2021-12-31
IB anskaffningsvärde	2 625	2 375
Kapitaltillskott Idébanksmedel enligt regleringsbrev	250	250
Bokfört värde	2 875	2 625

Not 16: Kundfordringar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar på svenska kunder	10 204	10 344
Fordringar på utländskakunder	487	25
Osäkra fordringar	-89	-11
Summa kundfordringar	10 602	10 358

Not 17: Fordringar hos andra myndigheter (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar	5 882	1 665
Avräkning skatter och avgifter	453	1 859
Mervärdesskattfordran	22 590	17 007
Summa fordringar hos andra myndigheter	28 925	20 531

Not 18: Övriga kortfristiga fordringar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Reseförskott och löneskulder	317	181
Övriga fordringar	8	1
Summa övriga kortfristiga fordringar	325	182

Not 19: Periodavgränsningsposter – tillgångar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	55 858	44 646
Övriga förutbetalda kostnader, inomstatliga	865	752
Övriga förutbetalda kostnader, utomstatliga	13 195	14 882
	69 918	60 280
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga bidragsgivare	19 378	10 902
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga bidragsgivare	12 601	17 607
	31 979	28 509
Övriga upplupna intäkter, inomstatliga	625	677
Övriga upplupna intäkter, utomstatliga	3 522	3 367
	4 147	4 044
Summa periodavgränsningsposter – tillgångar	106 044	92 833

Not 20: Avräkning med statsverket (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-4 254	0
Redovisat mot anslag	1 288 501	1 313 668
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 324 211	-1 317 922
Återbetalning av anslag	1 766	-
Utgående balans skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-38 198	-4 254
Sammansättning utgående balans		
Ej avräknat anslag grundutbildning, upp till 10% av takbeloppet	-38 194	-2 484
Ej avräknat anslag avseende korta kurser	0	-1 766
Ej avräknat anslag avseende idébanksmedel	-4	-4
Summa avräkning med statsverket	-38 198	-4 254

Not 21: Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	687 825	685 622
Beviljad kredit på räntekontot uppgår till 0 kr (0 kr)		

Not 22: Kassa och bank (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Valutakonto Euro	16	-
Saldot 2022 avser erhållen ränta på valutakontot.		

Not 23a: Myndighetskapital (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Statskapital		
Medel till bildande av Örebro Universitet Holding AB, inklusive idébanksmedel	2 875	2 625
Konst från Statens Konstråd	1 149	1 149
Summa	4 024	3 774
Kapitalförändring		
Balanserad kapitalförändring	297 316	321 185
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-48 205	-23 869
Summa	249 111	297 316
Summa myndighetskapital	253 135	301 090

Not 23b: Kapitalförändring per område (tkr)

	Balanserad kapitalförändring	Årets kapitalförändring	Summa
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt uppdrag i regleringsbrev	236 502	-68 081	168 421
Bidragsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-2 373	-1 032	-3 405
Uppdragsverksamhet	5 860	-753	5 107
Summa	239 989	-69 866	170 123
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	76 460	21 615	98 075
Bidragsfinansierad forskning och utbildning på forskarnivå	-12 293	-215	-12 508
Uppdragsverksamhet	-6 840	261	-6 579
Summa	57 327	21 661	78 988
Total	297 316	-48 205	249 111

Sedan 2013 redovisar Örebro universitet den bidragsfinansierade verksamhetens påverkan på myndighetskapitalet per verksamhetsgren. De redovisade resultaten ovan avser resultatförda projekt i bidragsfinansierad verksamhet. I den bidragsfinansierade verksamheten har samfinansiering skett med 20,5 mkr under året (17,7 mkr). Den avgiftsbelagda verksamhetens (uppdragsutbildning och uppdragsforskning) kapitalförändring redovisas i ovanstående not under de båda rubrikerna samt i tabellen "Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras".

Not 23c: Förändring av myndighetskapitalet (tkr)

	Stats- kapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet från 2013	Kapitalförändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2021	3 774	335 168	-975	-13 008	-23 869	301 090
Ingående balans 2022	3 774	335 168	-975	-13 008	-23 869	301 090
Föregående års kapitalförändring		-22 206	-5	-1 658	23 869	0
Kapitaltillskott Idébanksmedel enligt regleringsbrev	250	-	-	-	-	250
Årets kapitalförändring	-	-	-	-	-48 205	-48 205
Summa årets förändring	250	-22 206	-5	-1 658	-24 336	-47 955
Utgående balans 2022	4 024	312 962	-980	-14 666	-48 205	253 135

Not 24: Avsättningar (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	867	1 431
Årets pensionskostnad	450	-168
Årets pensionsutbetalningar	-472	-396
Utgående avsättning	845	867
Avsättningen omfattar pensionsförpliktelser som universitetet svarar för.		
Övriga avsättningar		
Ingående avsättning	8 229	6 408
Årets avsättning	2 021	2 870
Ianspråktaget belopp	-3 206	-1 049
Utgående avsättning	7 044	8 229

Posten övriga avsättningar avser till största delen de 0,3 procent av bruttolönesumman som myndigheten enligt kollektivavtalet ska avsätta för omställningsarbete. Övrig del avser ej utbetald uppsägningslön för period som stäckte sig längre än 12 månader vid uppsägningen. Bedömningen är att ca 2 000 tkr av avsättningen kommer att ianspråktagas under 2023. Avsättningen för 2023 bedöms bli ca 2 000 tkr, vilket gör att avsättningen blir i princip oförändrad.

Not 25: Lån i Riksgäldskontoret (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Lån vid årets början	195 816	202 434
Nyupptagna lån	20 162	31 642
Årets amorteringar	-41 667	-38 260
Summa lån i Riksgäldskontoret	174 311	195 816
Beviljad låneram i Riksgälden	232 000	232 000

Not 26: Kortfristiga skulder till andra myndigheter (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	13 762	14 136
Skuld till Skatteverket avseende arbetsgivaravgifter m.m.	17 932	18 611
Skuld mervärdesskatt	4 122	3 424
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	35 816	36 171

Not 27: Leverantörsskulder (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder svenska	66 403	70 666
Leverantörsskulder utländska	4 223	2 541
Summa leverantörsskulder	70 626	73 207

Not 28: Övriga kortfristiga skulder (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	17 054	17 701
Övriga kortfristiga skulder	163	93
Summa övriga kortfristiga skulder	17 217	17 794

Not 29: Upplupna kostnader (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna lönekostnader inklusive sociala avgifter	12 055	16 661
Upplupen semesterlöneskuld inklusive sociala avgifter	71 787	75 970
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	556	586
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	16 907	14 610
Summa upplupna kostnader	101 305	107 827

Not 30: Oförbrukade bidrag (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
<u>Oförbrukade bidrag (per motpart)</u>		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	172 748	136 337
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	120 152	111 413
Summa oförbrukade bidrag	292 900	247 750
<u>Oförbrukade bidrag (per finansiär)</u>		
Forskningsråd	132 462	107 948
Statliga myndigheter	24 659	21 388
Kommuner och regioner	10 111	14 822
Forskningsstiftelser	65 407	53 013
EU	38 635	30 439
Utländska företag och organisationer	4 015	2 859
Svenska företag och organisationer	17 611	17 281
Summa oförbrukade bidrag	292 900	247 750
<u>Oförbrukade bidrag från statliga givare som förväntas tas i anspråk inom:</u>		
3 månader	3 016	1 753
mer än 3 månader till 1 år	46 431	38 298
mer än 1 år till 3 år	87 159	57 972
mer än 3 år	36 142	38 314
Summa oförbrukade bidrag	172 748	136 337
<u>Oförbrukade bidrag från icke statliga givare som förväntas tas i anspråk inom:</u>		
3 månader	6 074	4 763
mer än 3 månader till 1 år	39 205	35 503
mer än 1 år till 3 år	56 270	46 292
mer än 3 år	18 603	24 855
Summa oförbrukade bidrag	120 152	111 413

Not 31: Övriga förutbetalda intäkter (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda intäkter, inomstatliga uppdragsgivare	14 070	11 181
Förutbetalda intäkter, utomstatliga uppdragsgivare	13 112	11 739
Summa övriga förutbetalda intäkter	27 182	22 920

Resultaträkning (tkr) fördelad på anslags- och bidragsfinansierad verksamhet och avgiftsfinansierade uppdrag

Resultaträkning för verksamhetsgrenen utbildning på grund- och avancerad nivå exklusive uppdragsutbildning (tkr)			
Örebro universitet totalt			
	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	895 677	924 995	866 625
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	33 056	27 724	29 851
Intäkter av bidrag	20 655	22 558	45 477
Finansiella intäkter	3 010	67	147
Summa intäkter	952 398	975 344	942 100
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-647 111	-666 630	-649 512
Kostnader för lokaler	-169 933	-170 567	-166 528
Övriga driftkostnader	-176 870	-168 268	-183 087
Finansiella kostnader	-1 351	-268	-250
Avskrivningar	-26 246	-26 436	-25 328
Summa kostnader	-1 021 511	-1 032 169	-1 024 705
Verksamhetsutfall	-69 113	-56 825	-82 605
Transfereringar			
Erhållna medel	6 393	4 715	4 468
Lämnade medel	-6 393	-4 715	-4 468
KAPITALFÖRÄNDRING	-69 113	-56 825	-82 605

Resultaträkning för verksamhetsgrenen utbildning på grund- och avancerad nivå, uppdragsutbildning (tkr)			
Örebro universitet totalt			
	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	-	-	-
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	10 457	12 258	8 727
Intäkter av bidrag	-	-	-
Finansiella intäkter	32	-	-
Summa intäkter	10 489	12 258	8 727
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-7 713	-7 385	-5 771
Kostnader för lokaler	-677	-550	-394
Övriga driftkostnader	-2 771	-4 426	-3 138
Finansiella kostnader	-2	-	-
Avskrivningar	-79	-89	-55
Summa kostnader	-11 242	-12 450	-9 358
Verksamhetsutfall	-753	-192	-631
Transfereringar			
Erhållna medel	-	-	-
Lämnade medel	-	-	-
KAPITALFÖRÄNDRING	-753	-192	-631

Resultaträkning för verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå exklusive uppdragsforskning (tkr)			
Örebro universitet totalt			
	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	392 574	388 423	355 154
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	21 984	20 155	16 051
Intäkter av bidrag	240 700	215 739	184 616
Finansiella intäkter	2 125	-	2
Summa intäkter	657 383	624 317	555 823
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-427 360	-423 041	-392 510
Kostnader för lokaler	-49 086	-40 471	-42 478
Övriga driftkostnader	-139 081	-107 351	-112 975
Finansiella kostnader	-452	-73	-53
Avskrivningar	-20 004	-20 420	-18 356
Summa kostnader	-635 983	-591 356	-566 372
Verksamhetsutfall	21 400	32 961	-10 549
Transfereringar			
Erhållna medel	31 293	35 222	26 343
Lämnade medel	-31 293	-35 222	-26 343
KAPITALFÖRÄNDRING	21 400	32 961	-10 549

Resultaträkning för verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå uppdragsforskning, (tkr)			
Örebro universitet totalt			
	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	-	-	-
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	10 845	8 480	8 837
Intäkter av bidrag	-	-	-
Finansiella intäkter	39	-	-
Summa intäkter	10 884	8 480	8 837
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-7 138	-5 746	-5 814
Kostnader för lokaler	-466	-303	-338
Övriga driftkostnader	-2 876	-2 140	-2 460
Finansiella kostnader	-5	-	-1
Avskrivningar	-138	-104	-105
Summa kostnader	-10 623	-8 293	-8 718
Verksamhetsutfall	261	187	119
Transfereringar			
Erhållna medel	-	-	-
Lämnade medel	-	-	-
KAPITALFÖRÄNDRING	261	187	119

Redovisning av takbelopp

**Tabell 1: Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)
Utfall avseende perioden 2022-01-01–2022-12-31**

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende universitet och högskolor:
Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer med mera.
Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, det vill säga oberoende om den ryms inom tilldelade medel eller inte.
Utfall HST LLL avser den del av satsningen på Livslångt lärande som lärosätet väljer att endast avräkna mot HST.

Utbildningsområde	Utfall HST LLL	Utfall exkl. HST LLL	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	32	355	334	13 096	7 363	20 459
Teologi	-	-	-	-	-	-
Juridik	-	863	785	29 188	17 296	46 484
Samhällsvetenskap	9	2 517	2 175	85 391	47 923	133 313
Naturvetenskap	-	992	788	57 219	38 299	95 518
Teknik	14	1 009	901	58 969	43 820	102 789
Farmaci	-	-	-	-	-	-
Vård	18	1 042	1 003	64 972	53 241	118 213
Odontologi	-	-	-	-	-	-
Medicin	5	1 286	1 194	88 375	99 503	187 878
Undervisning	11	698	648	29 145	27 911	57 056
Verksamhetsförlagd utbildning	7	139	134	8 506	7 563	16 069
Övrigt	-	25	22	1 143	826	1 969
Design	-	15	15	2 451	1 493	3 944
Konst	-	-	-	-	-	-
Musik	-	180	161	25 370	14 355	39 725
Opera	-	-	-	-	-	-
Teater	-	-	-	-	-	-
Media	-	-	-	-	-	-
Dans	-	-	-	-	-	-
Idrott	-	220	190	26 217	10 465	36 682
Summa	95	9 341	8 350	490 042	370 058	860 099
Takbelopp (tkr)						897 172¹⁾
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)						-
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)						37 073

1) Varav LLL 8 200 tkr. Hela beloppet har använts under året.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 27 inom **design**. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 180 inom **musik**. Högst får 180 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Redovisning av takbelopp fortsätter på nästa sida

Tabell 2: Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)	
A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	897 172
+ Ev. ingående anslagssparande	2 484
Summa (A)	899 656
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	1 363
Utfall total ersättning enligt tabell 1	860 099
+ Ev. ingående överproduktion	-
Summa (B)	861 462
Summa (A-B) ¹⁾	38 194
1) Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.	
Tabell. Anslagssparande	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	38 194
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²⁾	-
Utgående anslagssparande	38 194
Tabell. Överproduktion	
Total utgående överproduktion	-
- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet ²⁾	-
Utgående överproduktion	0
2) Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.	

Styrelseledamöters och ledande befattningshavares övriga uppdrag och ersättningar

Namn	Period	Erhållen ersättning, kr	Ledamot i andra styrelser
Ordförande			
Lars Haikola ¹⁾	2022-01-01–2022-12-31	33 000	-
Rektor			
Johan Schnürer	2022-01-01–2022-12-31	1 568 463	Ultupharma AB, Micafun AB, Insynsrådet vid Länsstyrelsen i Örebro län.
Företrädare för allmänna intressen			
Cecilia Billgren Askwall ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	-
Hans Enocson ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	Aggrandir AB, Uppsala Innovation Centre AB, Dedalus Sweden AB.
Görgen Johansson ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 100	Amexci AB, Saab Bofors Test Center AB, Saab Barracuda AB, FFV Ordnance AB, Saab Bofors AB, Saab Defence & Security USA LCC, Saab Dynamics AB, Wikers AB.
Eva Malmström Jonsson ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	Kunskapsskolan Sverige AB, Polymer Factory Sweden AB.
Sari Ponzer ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	-
Andreas Svahn ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	Scantec AB, Insynsrådet vid länsstyrelsen i Örebro län, Region Örebro läns förvaltnings AB, Landstingsbolaget i Örebro län AB, Inera AB.
Louise Ungerth ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	Sigill Kvalitetssystem AB.
Företrädare för verksamheten			
Malin Hagström	2022-01-01–2022-12-31	557 114	-
Elin Vimefall	2022-01-01–2022-12-31	621 359	-
Joachim Åström ³⁾	2022-01-01–2022-12-31	479 432	-
Företrädare för studenterna			
William Ahlgren ²⁾	2022-07-01–2022-12-31	-	-
Linda Eriksson ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	369 710	-
Katarina Kristoffersson	2022-01-01–2022-06-30	146 849	-
Emilia Malm ²⁾	2022-01-01–2022-12-31	14 000	-
<p>1) Arvode 33 000 kr kommer utbetalas i januari 2023 för perioden 2022-07-01–2022-12-31.</p> <p>2) Arvode 14 000 kr kommer utbetalas i januari och februari 2023 för perioden 2022-07-01–2022-12-31.</p> <p>3) Joachim Åström avled 2022-12-24.</p>			
I ersättningarna ovan inkluderas alla skattepliktiga ersättningar och förmåner utbetalda av Örebro universitet under 2022.			

Regeringsbeslutet om att statliga myndigheter ska gå före och visa att det är möjligt att spara el har gjort den årliga kontrollen av säkerhet, belysning och ventilation än mera angelägen. Tillsammans med fastighetsägare har personal från universitetet sökt efter nya sätt att spara energi. Foto: Örebro universitet.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Ett systematiskt arbete bedrivs för att identifiera, hantera och löpande följa upp relevanta verksamhetsrisker. Under året har processer för universitetets styrning och ledning tydliggjorts. Därutöver har nya riktlinjer för arbetet med riskhantering fastställts.

Förordning om intern styrning och kontroll

I likhet med andra förvaltningsmyndigheter under regeringen som har skyldighet att följa internrevisionsförordningen (2006:1228) omfattas Örebro universitet av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Myndighetsledningen ansvarar enligt förordningen för att det finns en process för intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Processen ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Det vill säga att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt, samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Process för universitetets övergripande arbete med intern styrning och kontroll

Enligt regelverket om intern styrning och kontroll ska det vid universitetet finnas en god kontrollmiljö med, för medarbetarna, väl kända dokument som är styrande för verksamhetens inriktning och den myndighetsutövning som sker. Vidare ska arbetet med intern styrning och kontroll vara väl integrerat i myndighetens totala styrning, uppföljning och rapportering och utgå från lagar, förordningar, regleringsbrev och regeringsbeslut. Som en del i arbetet med intern styrning och kontroll ska en riskanalys göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör väsentliga risker för att Örebro universitet inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla verksamhetskraven.

Utgångspunkten för verksamhetsplaneringen är dels de mål och uppdrag som regeringen har

angett i regleringsbrev och andra beslut, dels den inriktning för verksamheten som anges i universitetets vision. Riskanalysen ingår som en integrerad del i universitetets verksamhetsplanering och -uppföljning. Tillsammans med budgetunderlaget för den kommande treårsperioden utgör planerings- och budgetförutsättningarna universitetets gemensamma verksamhetsplan. I planerings- och budgetförutsättningarna, som ska ge chefer och ledare ramar för den kommande planeringsperioden, redogör universitetsledningen, med utgångspunkt i en beskrivning av trender i högskolesektorn och nuläget vid Örebro universitet, för lärosätets inriktning i termer av bland annat strategiska satsningar, ekonomiska förutsättningar och lokalförsörjning. Här återfinns också instruktioner för framtagande av verksamhetsplan och verksamhetsberättelse för fakulteter, institutioner och avdelningar. Verksamhetsplaner och riskanalyser på alla nivåer följs upp, revideras och dokumenteras årligen via ett digitalt verktyg för planering och uppföljning.

Universitetet arbetar aktivt med att vidareutveckla en ändamålsenlig kontrollmiljö. Universitetets delegationsordning uppdateras regelbundet, som huvudregel en gång per termin, vilket bidrar till en förstärkt kontrollmiljö genom att universitetet definierar och klargör olika befattningshavares roller, mandat och skyldigheter. Även andra styrdokument, som har till syfte att reglera och styra olika verksamhetsområden på ett effektivt, rättssäkert och enhetligt sätt, ses över vid behov. Till kontrollmiljön hör även den löpande revision som utförs av externa och interna revisorer. Internrevisionen har en viktig roll i universitetets arbete med intern styrning och kontroll genom uppgiften att granska processer och komma med förslag till förbättringar. Internrevisionens rådgivande roll – som syftar till att tillföra värde och förbättra universitetets ledningsprocesser, riskhantering

samt styrnings- och kontrollprocesser – är av stort värde för verksamheten. Internrevisionen rapporterar direkt till styrelsen och har en fortlöpande diskussion med universitetets ledning och andra delar av organisationen.

Utgångspunkten för styrning och ledning vid Örebro universitet är lärosätets vision, värdegrund, grundsyn för styrning och ledning samt den statliga värdegrunden. Verksamheten är komplex och diversifierad, samtidigt som den hela tiden utgår ifrån grunduppgiften: utbildning och forskning. Under hösten påbörjades ett arbete med att uppdatera och förtydliga universitetets modell för styrning och ledning. I det dokument som tas fram beskrivs ramarna för styrning och uppföljning vid lärosätet, grundsynen för styrning och styrningen i praktiken (styrmodell), samt de universitetsövergripande organ som finns för att operationalisera styrningen. Beskrivningen gäller universitetets styrmodell på övergripande nivå och innebär inte en reglering av hur universitetets olika beslutande och beredande organ arbetar. Styrmodellen konkretiseras och beskrivs mer detaljerat i en rad olika dokument; arbets- och delegationsordningar, policys, regler, riktlinjer och arbetsrutiner.

Utöver de skriftliga styrdokumenterna är dialoger mellan universitetsledning och verksamhet en central del av den interna styrningen. Syftet med dessa verksamhetsdialoger är att löpande bidra till och följa upp verksamhetens utveckling i linje med universitetets vision och strategiska mål. Dialogerna ger möjlighet till förankring, synkronisering och strategiska vägval. Dialogerna mellan universitetets ledningsnivåer ger förutsättningar för inblick i varandras verksamheter och möjlighet att utforma ändamålsenliga åtgärder och stödsatser.

Verksamhetsdialogerna utgör också en komponent i lärosätets kvalitetssystem. Under året har universitetsövergripande verksamhetsdialoger genomförts mellan universitets- och fakultetsledning för planering och uppföljning av verksamheten. Vid vissa av verksamhetsdialogerna deltar även institutionsledningarna. Verksamhetsdialogerna är tematiserade, men berör på årsbasis fakultetens hela verksamhet. Fakulteterna förväntas redogöra för det verksamhetsområde som verksamhetsdialogen gäller, men även rapportera avvikelser och eventuella kvalitetsbrister i andra delar. Universitetets övergripande arbete

med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning diskuteras vid minst en av dessa dialoger. Andra teman som kan inkluderas är studenters förutsättningar, kompetensförsörjning, internationalisering och samverkan. Ekonomisk uppföljning är en stående punkt på agendan. På motsvarande sätt genomför fakultetsledningarna verksamhetsdialoger med institutionsledningarna och fora har funnits för dialog med, och förankring av, stödfunktionernas verksamhet.

Under 2022 har universitetets kvalitetssäkringsystem granskats inom ramen för Universitetskanslersämbetets lärosätessgranskning. Örebro universitet ingår i den sista omgången av granskningar som görs under pågående period 2017–2022. I tidigare omgångar har granskningen av lärosätets kvalitetssäkringsarbete omfattat endast utbildning, men i och med denna granskning omgång inkluderas även forskning. I linje med detta vidareutvecklades universitetets kvalitetssystem för utbildning till att även inkludera forskning. Efter bedömargruppens yttrande och UKÄs beslut, som kommer i början av 2023, kan såväl fakultetsspecifika som universitetsövergripande åtgärder behöva vidtas.

I arbetet med att kvalitetssäkra forskningen genomförs med stöd av externa granskare återkommande forskningsutvärderingar för att genomlysas all forskning och identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter. Den för lärosätet tredje universitetsövergripande forskningsutvärderingen, ORU2020, avslutades under 2021. Med utgångspunkt i de externa bedömarernas rapporter har handlingsplaner tagits fram vilka utgjort underlag för strategier och prioriteringar under de kommande åren. Under 2022 har arbete i enlighet med dessa planer fortgått, exempelvis vad gäller att attrahera extern forskningsfinansiering, öka antalet doktorander och att tydliggöra karriärvägar.

Under slutet av 2021 och början av 2022 pågick ett arbete med att se över styrdokument inför 2023–2026-års mandatperiod för dekaner och fakultetsnämnder. I september genomfördes fakultetsnämndsval i enlighet med det nya regelverket. Under året har mindre förändringar gjorts i universitetets delegationsordning. Som stöd i arbetet med riskhantering har riktlinjerna uppdaterats och tydliggjorts.

Universitetets riskanalys 2022

Ett systematiskt arbete bedrivs för att identifiera risker, säkerställa genomförande av åtgärder som är nödvändiga utifrån riskanalysen samt att dokumentera i den utsträckning som är nödvändig för myndighetens uppföljning och bedömning av huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Beslutade åtgärder följs upp. På samtliga organisatoriska nivåer inom universitetet upprättas riskanalyser, vilka tillsammans med mål och uppdrag ligger till grund för respektive enhets verksamhetsplan. I riskanalysen anges även de åtgärder som ska genomföras för att hantera aktuella risker. Dessa beskrivs mer utförligt i respektive enhets verksamhetsplan.

Vid Örebro universitet finns sedan 2019 en central riskanalysgrupp med uppdrag att årligen ta fram ett förslag till en universitetsövergripande riskanalys samt göra en uppföljning av innevarande års riskanalys. Riskanalysgruppen träffas normalt fyra gånger per år: två gånger för att inför styrelsens sammanträde i oktober diskutera uppföljningen av innevarande års risker och förbättringsåtgärder samt vilka risker som borde kvarstå inför den kommande perioden och två gånger för att ta fram ett förslag till riskanalys för Örebro universitet för kommande år. I detta arbete beaktas de riskanalyser som lämnats in av fakultetsnämnder, institutioner och avdelningar vid Örebro universitet, liksom riskanalyser vid andra lärosäten.

I december 2021 fastställde styrelsen en riskanalys för Örebro universitet för 2022. I enlighet med diskussionen vid styrelsemötet i oktober har risken Oförutsedda händelser strukits. Riskanalysen har kompletterats med risken:

- Bristande exportkontroll, som tidigare utgjort en delmängd av risken Antagonistiska hot.

Därutöver har två risker fått nya riskbenämningar och bedömningar:

- Otillräcklig extern forskningsfinansiering (tidigare Målet om dubblerad extern forskningsfinansiering nås inte). Samtidigt som sannolikheten för risken har höjts från 3 till 4, har konsekvensen sänkts från 3 till 2, vilket innebär att den sammanlagda riskbedömningen kvarstår som till hög.
- Styrningen av informationssäkerhet får inte avsedd effekt (tidigare Bristande informationssäkerhet). Sannolikheten för risken har höjts från 2 till 3, vilket leder till att den sammanlagda riskbedömningen går från medelhög till hög.

Sannolikheten för risken Bristande rättssäkerhet har sänkts så att den går från medelhög till låg, vilket får som konsekvens att den stryks från den riskanalys som styrelsen fattar beslut om och i stället ingår som en av de låga risker som rektor beslutar om. På motsvarande sätt har riskbedömningen för två av de låga risker som rektor beslutat om, Låg studentrepresentation och RHS utvecklas inte enligt plan, ändrats så att de går från låga till medelhöga risker, vilket får som konsekvens att de under 2022 ingått bland de av styrelsen beslutade riskerna. Vidare har sannolikheten för risken Bristande kvalitet i universitetets utbildningar sänkts då återgången till campusbaserad undervisning bidrar till en efterlängtd stabilitet i verksamheten och arbete med att tillvarata goda erfarenheter från nya undervisnings- och examinationsformer som utvecklades under pandemin fortgår. Avslutningsvis har risken Ansträngd psykosocial arbetsmiljö till följd av pandemin med risk för ökad ohälsa hos chefer och medarbetare fått en ny riskbenämning: Ansträngd psykosocial arbetsmiljö till följd av återgång från långvarigt hemarbete till campusförlagt arbete.

I enlighet med tidigare års hantering av risker beslutade universitetsstyrelsen om de risker som bedömts som medelhöga eller höga. Universitetsledningen beslutar om de risker som bedömts som låga, men har ett ansvar för att hantera samtliga risker.

Riskanalys 2022 – översikt

		SANNOLIKHET			
		1	2	3	4
		Osannolikt	Liten sannolikhet	Stor sannolikhet	Mycket stor sannolikhet
KONSEKVENSN	Mycket allvarligt	4			
	Allvarligt	3	2, 4, 11, 13	6, 8, 10	
	Lindrig	2	3, 9, 12	5, 7, 14	1
	Försumbar	1			

■ = Låg risk
 ■ = Medelrisk
 ■ = Hög risk
 ■ = Mycket hög risk

I universitetets riskanalys för 2022 fanns sammanlagt 14 risker identifierade. Som figuren Riskanalys 2022 visar har fyra av riskerna värderats som höga och sju som medelhöga. Motivet till att även låga risker finns med i den övergripande riskanalysen, trots att de inte beslutas av universitetsstyrelsen är att universitetet vill synliggöra dem utifrån bedömningen att ett fortsatt fokus och arbete är nödvändigt. De risker som bedömdes som höga eller medelhöga beskrivs i den följande texten.

Otillräcklig extern forskningsfinansiering (risk1)

Den långsiktiga målsättningen inom forskningen är en omfattande volymökning, något som kan åstadkommas genom såväl ett ökat anslag men framför allt via ökad extern finansiering. Det finns en stor medvetenhet i organisationen om ambitionen att fortsätta den starka utvecklingen inom forskningsområdet och att denna förutsätter stora insatser, både för att få in nya tankar och krafter genom att rekrytera nya medarbetare, men också för att skapa utrymme för befintliga medarbetare att utveckla sin verksamhet. Att skriva ansökningar om extern finansiering är en naturlig del i forskningsarbetet och seniora forskares kompetens bör tillvaratas för att stödja enskilda forskare och miljöer. Grants Office erbjuder kvalificerat stöd till arbetet med ansökningsstrategier, bland annat genom programmen Medel för mål och KoVe, stöd i ansökningsprocessen samt stöd under projektiden genom Post Contract Office. Om universitetet, trots detta, inte lyckas öka volymen externa forskningsmedel kan det bero på hård konkurrens, bristande kvalitet i ansökningar samt på sina håll svag intern ansökningskultur, något som också framkom i den senaste forskningsutvärderingen ORU2020. Konsekvensen av att universitetet inte är framgångsrikt när det gäller att attrahera extern forskningsfinansiering blir att forskningen utvecklas i långsammare takt och att forskningsmiljöer inte kan utvecklas enligt plan.

Slutsats (sannolikhet 4, konsekvens 2).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Utifrån ORU2020 vidareutvecklar fakulteter och institutioner sina forskningsstrategier, inklusive rekryterings- och ansökningsstrategier, med målet att öka antalet ansökningar av hög kvalitet.

- Närvaron av ORU-forskare i beredningsgrupper hos olika forskningsfinansiärer uppmuntras på olika sätt (premiering i lönesättning, meriterande vid befordran, tid avsätts för dessa aktiviteter)
- De forskare som erhåller interna forskningsmedel uppmanas söka externa medel, något som följs upp av fakultetsnämnderna och ligger till grund för fortsatt intern finansiering
- Processer för uppföljningar av ansökningar om externa medel vidareutvecklas med stöd av universitetets system för planering, uppföljning och budgetering, PUB

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Universitetet har under perioden utvecklats positivt vad gäller externa forskningsmedel. De förbättringsåtgärder och aktiviteter som genomförts genom forsknings- och publiceringsstrategier, fördjupat stöd i ansökningsprocessen, kollegiala workshops och bättre uppföljning har givit resultat, men för att nå målsättningen med en omfattande volymökning måste antalet framgångsrika ansökningar öka kraftigt. Fortsatt informeras de forskare som erhåller interna forskningsmedel i form av strategiska satsningar på fakultets- eller universitetsnivå om att de förväntas ansöka om externa medel, något som dessutom följs upp inför tilldelning av nya medel. Forskare informeras också i olika sammanhang om vikten av att delta i beredningsgrupper om och när tillfälle ges. Från en av fakultetsnämnderna erhåller forskare som innehar uppdrag som ledamot i beredningsgrupper hos vissa forskningsfinansiärer en premie. På institutionsnivå har processer för kollegiala granskningar växt fram och vid universitetet vidareutvecklas för närvarande processen för uppföljning av ansökningar om externa medel genom användandet av en ny arbetsytta i PUB.

Bristande forskningsetik (risk 2)

Bristande hantering av forskningsetiska frågeställningar kan bland annat leda till att missvisande forskningsresultat publiceras, att författarskap är vilseledande eller att deltagare eller föremål i forskningsstudier hanteras med bristande respekt och omsorg. Detta skulle potentiellt kunna få negativa konsekvenser för deltagare i forskningsstudier, resultera i personkonflikter i samband med författarskapsfrågor, skada universitetets rykte och leda till att förtroendet för lärosätet minskar från politiken, allmänheten och vetenskapssamhället. Universitetet har intensifierat sitt arbete med att främja god

forskningsssed, varför det temporärt kan blir fler ärenden om avvikelser från god forskningsssed.

Slutsats (sannolikhet 2, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Universitetet tillhandahåller, och vidareutvecklar efter behov, infrastruktur för hantering och skydd av data och forskningsmaterial oavsett form (som innefattar kvalitativa och kvantitativa data, protokoll, metodbeskrivningar, forskningsartefakter och relaterade metadata) som behövs för reproducerbarhet, spårbarhet och ansvar.
- Forskningsetiska rådet befäster sina former för samverkan, information och utbildning inom området.
- Universitetet säkerställer att regelverket kring etikprövning följs.
- Universitetet ger fakulteterna i uppdrag att implementera kvalitetskontroller.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Vid universitetet finns en koordinator för öppen vetenskap som utbildar och stödjer forskare i frågor kring datahantering, datahanteringsplaner, tillgängliggörande och långtidsbevarande av digitala forskningsmaterial. Samtliga fakulteter har under året anställt forskningsdatarådgivare som kommer att arbeta med att utveckla, samordna och kvalitetssäkra processer och rutiner kring forskningsdatahantering, samt ge råd om hantering och tillgängliggörande av forskningsdata. Seminarier för forskande personal, nya funktioner och policyer för säkerställande av god datahantering och god forskningsssed samt ett mer allmänt fokus på forskningsetik bidrar till en ökad medvetenhet och kunskap om forskningsetik. Forskningsetiska rådet träffar regelbundet dekanerna, något som ses som betydelsefullt för ett konstruktivt arbetssätt med en god balans mellan å ena sidan universitetets övergripande ansvar och å andra sidan forskarnas individuella ansvar. Arbeta med att säkerställa att regelverket kring etikprövning följs pågår löpande och följer den nationella utvecklingen. Uppdraget att implementera kvalitetskontroller har fakulteterna tagit sig an på olika sätt genom insatser som i första hand ska understödja en akademisk kultur, där främjandet av god forskningsssed är en integrerad del av verksamheten, och inte enbart ses som kvalitetskontroller.

Bristande kvalitet i universitetets utbildningar (risk 4)

Utbildningarna vid Örebro universitet är fortsatt eftertraktade. Lärosätets uttalade strategi är att huvuddelen av lärosätets utbildningar ska bedrivas i programform. Detta ökar lärosätets attraktivitet och gör utexaminerade studenter anställningsbara, samt bidrar till stabilitet i verksamheten. Det är viktigt att universitetet fortsatt håller hög kvalitet i utbildningen för att säkerställa samhällets behov av kompetent och välutbildad arbetskraft, liksom för egen rekrytering av studenter. Centrala kriterier för kvalitet är bland annat lärarnas kompetens, forskningsanknytning, pedagogiskt utvecklingsarbete, stimulerande lärmiljöer och internationella inslag. Där verksamhetsförlagd utbildning förekommer ska även den vara av hög kvalitet. En konsekvens av bristande kvalitet kan vara få sökande till universitetets utbildningar, låg genomströmning, avhopp, kunskapsbrister bland alumner, förlorat examenstillstånd och minskat förtroende för lärosätet. Coronapandemin och övergången till digital undervisning på distans innebar betydande risker vad gäller studiemiljö, genomförandet av examinerande moment och VFU. Framöver består utmaningen snarare i att via nya undervisningsmetoder bibehålla hög kvalitet och fokus på pedagogiska överväganden. Det finns en risk att nya relevanta arbetssätt inte tas om hand, vilket i förlängningen kan påverka utbildningarnas kvalitet och lärosätets anseende negativt. Sedan pandemins start har också arbetsbelastningen för lärare och personal i stödfunktioner varit hög, vilket på sikt ökar risken för bristande kvalitet i utbildningar. I november 2021 inleds Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätets kvalitetssäkring av utbildning och av forskning vilket kommer bidra till att synliggöra både de processer som fungerar ändamålsenligt och de processer där utvecklingspotential föreligger.

Slutsats (sannolikhet 2, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Universitetet åtgärdar brister som identifieras i samband med Universitetskanslersämbetets lärosätessgranskning.
- Åtgärder utifrån internrevisionens granskningsrapport Antal examinationer genomförs för att öka kvaliteten i examinationer och minska lärarnas administration.

- Goda erfarenheter från undervisnings- och examinationsformer under pandemin omhändertas för att bibehålla hög kvalitet och pedagogiskt fokus, bland annat genom att anordna kollegiala samtal om lärdomar från distansundervisning, arbeta tvärfunktionellt med digital tillgänglighet och analysera behov av, samt genomföra, eventuell upphandling av interaktiva digitala verktyg.
- Samverkar internt och externt för att testa, utveckla och utvärdera pedagogiska grepp inom ramen för Learning Lab.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Universitetskanslersämbetets lärosätessgranskning pågår under 2022. I de fall områden med utvecklingsbehov identifierats av universitetet inom ramen för den lärosätessgranskning som för närvarande genomförs av UKÄ har förbättringsåtgärder redan satts in. När resultatet av granskningen tillkännages kommer universitetet även att inleda ett arbete med att åtgärda brister som Universitetskanslersämbetet identifierat. Under läsåret 2021/2022 har ett arbete pågått för att med utgångspunkt i internrevisionens granskningsrapport Antal examinationer presentera förslag till åtgärder som svarar mot internrevisionens iakttagelser och rekommendationer avseende antalet examinationsförsök och detaljnivån i lärosätets kursplaner. Kursplanerna vid Örebro universitet rymmer idag mer information än nödvändigt, vilket många gånger bidrar till en ökad tydlighet, men samtidigt begränsar möjligheten till utveckling av kursen utan omfattande administrativa konsekvenser. Återgången till campusbaserad undervisning har bidragit till en efterlängtd stabilitet i verksamheten. Det finns en hög medvetenhet i organisationen om att den digitala pedagogiska kompetensen som utvecklas under pandemin behöver upprätthållas och utvecklas för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva konkurrenskraftig utbildning av hög kvalitet. I samarbete med Akademiska Hus har Örebro universitet lanserat ett Learning Lab där lärare kan experimentera med sin undervisning i olika typer av lärmiljöer med god tillgång till pedagogiskt och tekniskt stöd.

Låg studentrepresentation (risk 5)

Vid universitetet finns en policy för studentinflytande. Policyn är ett vägledande dokument för en universitetsgemensam syn på studentinflytande, med syfte att fungera som en central strategi för att höja kvaliteten på utbildningsverksamheten. Universitetet har riktlinjer och rutiner för att sä-

kerställa studentrepresentation på samtliga nivåer, men Studentkåren upplever att de har svårt att fylla sina platser i de organ där de inbjuds att vara representerade. Låg studentrepresentation kan i förlängningen leda till ett försvagat studentinflytande i kvalitetsutvecklingen av utbildningen.

Slutsats (sannolikhet 2, konsekvens 2).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- En översyn av lärosätets policy för studentinflytande genomförs för att säkerställa att den har avsedd verkan.
- Ett gemensamt stödmaterial till introduktionstillfällen för studentrepresentanter tas fram.
- En arbetsgrupp för kursvärderingar samordnar och koordinerar områden kring genomförande av kursvärderingar och återförande av resultat samt övriga frågor av principiell vikt.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

En kontaktperson på ledningsstaben har utsetts för att underlätta studentkårens kontakt med universitetet och ett samarbete har inletts med studentkåren för att skapa en gemensam årsplanering, med syfte att förbättra kommunikationen i universitetets kanaler kring studentkårens rekrytering till platser för studentrepresentation. Universitetet har, tillsammans med studentkåren, genomfört en översyn av lärosätets policy för studentinflytande och ett nytt avtal med Örebro studentkår har upprättats. Med utgångspunkt i de aktiviteter som genomförts under året för att förbättra studentrepresentationen gör universitetsledningen bedömningen att det finns förutsättningar för att Studentkåren på sikt ska kunna fylla sina platser i de organ där de inbjuds att vara representerade. Vidare har ett arbete med att ta fram ett stödmaterial för introduktion av nya studentrepresentanter i centrala organ inletts. Under våren 2022 tillsattes ett projekt med uppdrag att införa ett nytt system för kursvärderingar. Det nya systemet ska underlätta för såväl lärare som studenter, genom att integreras i Blackboard istället för att utgöra ett separat system.

Svårighet att rekrytera och behålla lärare, forskare samt chefer/ledare (risk 6)

Svårigheter att rekrytera och behålla lärare, forskare samt chefer/ledare med rätt kompetens medför risk för forskningens och utbildningens kvalitet och långsiktiga utveckling. Utmaningar finns bland annat i relation till den långsiktiga

planeringen av kompetens- och rekryteringsbehov av lärare samt att det inom vissa ämnen finns ett begränsat antal sökande till de lektors- och professorsanställningar som utlyses. Vidare kan otydliga karriärvägar öka risken att mista rekryterad kompetens. Inom vissa områden är det även svårt att rekrytera chefer/ledare till uppdrag inom forskning och utbildning.

Slutsats (sannolikhet 3, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Kompetensförsörjningsplaner fungerar som ett reellt verktyg för analys och planering.
- Ett proaktivt arbete bedrivs med rekrytering för strategisk utveckling.
- Strategier utvecklas för att universitetet fortsatt ska vara en attraktiv arbetsgivare.
- Karriär- och meriteringsvägar tydliggörs.
- Universitetet synliggör det stöd och de utbildningar som erbjuds chefer/ledare för att öka attraktiviteten för att ta sig an chefs-/ledaruppdrag inom forskning och utbildning.
- Uppdrag som enhetschef inom akademien och/eller akademiska ledaruppdrag (exempelvis programansvar) görs meriterande för den akademiska karriären vid universitetet.
- Det administrativa stödet stärks för att öka attraktiviteten för uppdrag som chef/ledare inom akademien.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Samtliga verksamheter i kärnverksamheten arbetar med kompetensförsörjningsplaner i någon form. Vid de verksamhetsdialoger som genomförts mellan universitetets- och fakultetsledning följs kompetens- och rekryteringsbehovet upp och diskuteras. Som ett resultat av strategisk och långsiktig kompetensförsörjning har såväl doktorander som biträdande lektorer knutits till lärosätet. Dessa bidrar nu till att öka universitetets vetenskapliga publikationer och att attrahera extern forskningsfinansiering. Sammantaget har Örebro universitet goda erfarenheter av att fokusera resurser till unga forskares karriärutveckling. Samlat på Inforum finns vägledningar och information om rekrytering, anställning och befordran. Här finns även information om universitetets karriär- och meriteringsvägar. De förbättringsåtgärder som lärosätet aktivt arbetat

med har fallit väl ut. Dock behöver det administrativa stödet gentemot såväl chefer- och ledare som lärare fortsatt utvecklas och strategier för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare för både medarbetare och chefer prioriteras.

Ansträngd psykosocial arbetsmiljö till följd av pandemin (risk 7)

Ett professionellt chef- och medarbetarskap är nödvändigt för att universitetets verksamhet ska fungera väl och utvecklas i rätt riktning. Universitetets grundsyn för ledning och styrning kännetecknas av ett delegerat och tillitsbaserat ledarskap och ett aktivt medarbetarskap, något som är extra utmanande under coronapandemin. Omställningen till distansarbete och digital undervisning på distans medförde ökad arbetsbelastning. Arbetsmiljösituationen har varit annorlunda både fysiskt och psykiskt, vilket påverkat oss alla, om än på olika sätt. Cheferna behöver stöd vad gäller risken för mental och fysisk ohälsa och en ökad, men annorlunda, chefsnärvaro och lyhördhet krävs. Under höstterminen 2022 börjar verksamheten återgå till campus igen, vilket kan innebära nya utmaningar med omställning. Nya vanor har hunnit etableras, privatlivet kan ha anpassats till hemarbetet och det kan finnas en oro för ökad smittspridning till följd av återgången. Detta kan återigen innebära påfrestningar för både medarbetare och chefer. Universitetet behöver ha beredskap för att pandemiläget snabbt kan förändras och att vi under kommande år kan få perioder av beordrat hemarbete följt av återgång till campus.

Slutsats (sannolikhet 3, konsekvens 2).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Återgången till campus följs för att kunna skapa en beredskap för att snabbt identifiera och hantera oroshärdar.
- En medarbetarundersökning ska genomföras där även aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen samt organisatorisk och social arbetsmiljö ska vidtas.
- Omprioriteringar av verksamhetsplaner och uppdrag görs löpande för att minska belastningen på chefer, ledare och medarbetare generellt.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Pandemin har påverkat i stort sett all verksamhet vid Örebro universitet och gett upphov till ett

flertal utmaningar. Det har exempelvis varit svårt att bedriva utvecklingsarbete, att leda och fördela arbetet och gränsdragningen mellan privatliv och arbete har i vissa fall varit problematisk. Mycket har dock fungerat väl och lett till att nya effektiva arbetssätt uppstått. Det behövs mer kunskap kring hur det framtida gemensamma arbetet vid universitetet ska organiseras. Risken avseende den psykosociala arbetsmiljön kvarstår, men det är andra dilemman nu än under pandemin. Världsläget och det ekonomiska läget påverkar medarbetare, om än i olika grad. Här behöver lärosätet på sikt hitta en väg framåt där en balans mellan arbetsbelastning, effektivitet och kreativitet fortsatt fungerar. Resultatet från medarbetarundersökningen påvisade inte några specifika negativa effekter på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Antal medarbetare som anser sig ha blivit utsatta för kränkande särbehandling och diskriminering har minskat betydligt jämfört med tidigare medarbetarundersökningar. Resultatet av medarbetsundersökningen visar dock att arbetsbelastning och möjligheter till återhämtning efter hög arbetsbelastning är områden som behöver förbättras generellt, men framför allt för gruppen chefer samt universitetslektorer. Under året har omprioriteringar i verksamhetsplaner och uppdrag gjorts för att minska belastningen på chefer, ledare och medarbetare.

Styrningen av informationssäkerhet får inte avsedd effekt (risk 8)

Informationssäkerhet är ett omfattande område som samlar flera aspekter av hantering av information, både digitalt och fysiskt. Området spänner över ett brett spektrum av discipliner, allt från processer och teknik till förvaltningsrätt och cybersäkerhet. Att styra det inom alla delar av ett lärosätes diversifierade verksamhet kräver goda organisatoriska förutsättningar och en dedikerad ledning för att få avsedd effekt. Brister i informationssäkerheten kan leda till att viktig information förloras, förvanskas eller kommer i orätta händer, vilket kan försvåra för universitetet att bedriva sin verksamhet. Med delad styrning i och med de olika områdena, försvåras också möjligheterna att följa riktlinjer och regelverk. Detta ger ett ineffektivt sätt att arbeta, och kan på sikt leda till anseendeförlust och ekonomiska konsekvenser.

Slutsats (sannolikhet 3 konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Organisatoriska förutsättningar för en samlad informationshantering skapas.
- En målbild och en långsiktig plan för området etableras.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Inom området informationssäkerhet har olika åtgärder vidtagits under året för att stärka universitetets förmåga att säkra informationstillgångar. Ansvar för informationssäkerhet är delat mellan flera organisatoriska enheter och även om strukturerade samarbeten pågår, finns en otydlighet i gränsdragningar och det saknas ett uttalat samordningsansvar. Detta gör att en överblick över styrkor och förbättringsområden saknas. Inför 2023 kommer ett uppdrag avseende samordning att tilldelas en avdelning. Inom ramen för detta uppdrag ingår även att ta fram och etablera en långsiktig plan för området.

Restaurang- och hotellhögskolan utvecklas inte enligt plan (risk 10)

Örebro universitet har ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet att bedriva restaurangutbildning i Grythyttan och erhåller också extra ersättning för detta. Trots detta har verksamheten vid Restaurang- och hotellhögskolan (RHS) genom åren haft betydande verksamhetsrelaterade och ekonomiska utmaningar. Vikande söktryck till utbildningarna 2015–2019 gjorde att universitetet tillsatte en utredning som konstaterade att verksamhetens litenhet och avlägsenhet utgjorde hinder för en fortsatt utveckling. Universitetet har vidtagit ett antal åtgärder för att långsiktigt säkerställa god akademisk kvalitet i verksamheten. Trots detta finns en risk att verksamheten inte utvecklas enligt plan vad gäller söktryck, ekonomi, rekryteringar, akademiskt samarbete och extern samverkan.

Slutsats (sannolikhet 3, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Fortsatt engagemang från Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap (ENT) säkerställs.
- Kommunikationsinsatser för studentrekrytering till RHS bibehålls.
- Dialogen med Region Örebro län och Hällefors kommun om regional utveckling fortsätter, där dessa aktörer tar huvudansvaret.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

ENT-fakulteten har fortsatt tät kontakt och dialog med institutionsledningen vid RHS och följer utvecklingen mycket nära. För att stärka forskningen inom måltidskunskap har fakultetsnämnden avsatt resurser för att stödja lektorsforskning vid RHS samt tillskjutit medel för en anställning som biträdande universitetslektor inom ämnet. Ett ökat samarbete mellan forskare från campus Grythyttan och campus Almby noteras, vilket är positivt för den akademiska kvaliteten. Avdelningen för kommunikation och samverkan stödjer RHS när det gäller kommunikationsinsatser. I syfte att locka fler förstahandssökande till institutionens utbildningar har marknadsföringskampanjer för såväl institutionen i stort som för de specifika programmen genomförts under året. Utmaningarna finns framför allt i den lilla miljöns ekonomiska sårbarhet och ett fortsatt lågt antal registrerade programstudenter på campus. Dialogen med Region Örebro län, Hälsjö kommun och Länsstyrelsen har fördjupats ytterligare under året.

Diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier (risk 11)

I egenskap av arbetsgivare och utbildningsanordnare ska Örebro universitet med utgångspunkt i diskrimineringslagen kontinuerligt och systematiskt undersöka om det i verksamheten finns risker för diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier gentemot anställda, jobbsökande, studenter och potentiella studenter. Eventuella risker ska bedömas, åtgärdas och följas upp. Detta arbete, som går under benämningen aktiva åtgärder, ska genomföras årligen i samverkan med såväl personal som studenter. Arbetet avseende rollen som utbildningsanordnare bedrivs ännu inte fullt ut, vilket kan få till följd att universitetet inte upptäcker om diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier förekommer och att potentiellt ogynnsamma normer, kriterier och beteenden inte åtgärdas. Detta kan ha en negativ påverkan på såväl studiemiljö som arbetsmiljö, skapa lidande hos utsatta och ta resurser från verksamheten.

Slutsats (sannolikhet 2, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Stödet till verksamheten i arbetet med aktiva åtgärder (stödorganisation, samlad och uppdaterad information på Inforum, utbildning,

mallar) fortsätter med ambitionen att det ska integreras i det systematiska arbetsmiljöarbetet för ett smart och effektivt arbetssätt. Arbetet leds av personalavdelningen i nära samarbete med medarbetare vid universitetskansliet.

- Ett riktat stöd till chefer ges, där uppstartsarbetet föreslås vara obligatoriskt.
- Ett ökat digitalt utbud av information om arbetsmiljö, diskrimineringslagen, lika villkor och rättigheter tas fram till studenter, medarbetare och chefer.
- I syfte att skapa jämställda förutsättningar vid fördelning av medel fortsätter det arbete som påbörjats mot förutfattade meningar och fördomar (bias) med fokus på att ta fram en digital utbildning till universitetets chefer.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Vid universitetet systematiseras nu arbetet med aktiva åtgärder riktade mot såväl arbets- som studiemiljön. Förbättringsåtgärderna har som syfte att leda till ett organiserat och uppföljningsbart arbetssätt. Inom ramen för detta ingår även att tydliggöra och integrera stödet till verksamheten i det systematiska arbetsmiljöarbetet. På universitetets interna webbplats finns information, verktyg och kortare introduktionsutbildningar som vänder sig till både chefer och medarbetare. Därtill har särskilda chefsidor utvecklats. Aktuella aktiviteter som nu implementeras är bland annat framtagande av en arbetsmiljöhandbok för chefer och ett helt nytt utbildningskoncept för chefer inom arbets- och studiemiljö och aktiva åtgärder.

Antagonistiska hot (risk 13)

De senaste årens snabba teknikutveckling och globalisering har medfört att samhället är mer sårbart för antagonistiska hot än tidigare. Antagonistiska hot innebär att en aktör med förmåga och avsikt kan komma att realisera ett angrepp direkt mot det som bedöms vara en säkerhets känslig verksamhet. Det finns på många håll en oro för ökande hot mot den akademiska friheten och lärosätenas institutionella autonomi. Riskerna är för närvarande lägre i Sverige än i många andra länder, men regeringen har ändå sett det som nödvändigt att föreslå en skärpning av högskolelagen syftande till att främja och värna akademisk frihet i lärosätenas arbete.

Slutsats (sannolikhet 2, konsekvens 3).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- Framtagande av en säkerhetsskyddsplan, i vilken beskrivs hur universitetets säkerhetsskyddsarbete ska bedrivas.
- Utarbetande av en policy för ansvarsfull internationalisering, baserad på STINTs rapport om dito.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Säkerhetsarbetet vid Örebro universitet syftar till att skapa en trygg och säker miljö för studenter, anställda och andra som vistas vid något av universitetets campus. Det aktuella säkerhetsläget i Europa gör att universitetets säkerhetsskyddsarbete har fått en ny skärpa. Under året har dock inga nya omständigheter framkommit från verksamheten vid universitetet eller andra myndigheter/organisationer som föranlett några förändringar i tidigare beslutad säkerhetsskyddsanalys. Ett förslag till säkerhetsskyddsplan har tagits fram och ska fastställas inom kort. Globala perspektiv och internationalisering är en kvalitetshöjande faktor för såväl forskning som utbildning. Inom området internationalisering har ett arbete om ansvarsfull internationalisering bedrivits under året. En policy för ansvarsfull internationalisering har inte tagits fram, då bedömningen är att det finns andra åtgärder som är mer ändamålsenliga.

Bristande exportkontroll (risk 14)

Universitetet måste säkerställa att frågor kring export av kontrollerad teknik och kunskap hanteras i enlighet med gällande lagar och regler och att inga exportkontrollerade produkter, information, tekniskt bistånd eller andra tjänster får exporteras till utlandet utan att det först klarlagts om tillståndskrav föreligger. Om universitetet brister i exportkontrollen kan det innebära att kunskap, teknik, material och produkter används i skadligt syfte av annat land.

Slutsats (sannolikhet 3, konsekvens 2).

Förbättringsåtgärder (aktiviteter)

- I syfte att stödja verksamheten i deras efterlevnad av regelverk ska rutiner tas fram för hur information lämnas till nya projekt. Säkerhetsfunktion ska följa upp efterlevnaden av regelverk samt rapportera löpande till ansvarig myndighet.
- Säkerhetsfunktionen ska under 2022 ombesörja att grundutbildning och löpande stöd gällande exportkontroll kan erbjudas verksamheten.

- Med utgångspunkt i det nyligen fastställda regelverket görs en förnyad informationsinsats under 2022, både en mer generell samt en riktad mot berörda.

Fungerar vidtagna åtgärder på avsett sätt?

Vid universitetet finns riktlinjer för exportkontroll och på universitetets webbplats finns information till forskare om bland annat regelverk, vilken forskning som omfattas om de ska ansöka om export av produkter med dubbla användningsområden. Exportkontrollfrågor är väldigt komplexa och kräver specialistkompetens. Örebro universitet har under hösten, tillsammans med Mälardalens universitet och Luleå tekniska universitet, rekryterat en exportkontrollsamordnare som ska stötta lärosätena och driva exportkontrollfrågorna framåt.

Internrevisionens roll i arbetet med intern styrning och kontroll

Internrevisionens revisionsplan för 2022 fastställdes vid universitetsstyrelsens sammanträde i december 2021 och innehöll följande tre granskningar:

- Enhetschefsrollen
- Regelefterlevnad
- Utbildningsresurser

Under granskningarnas gång noterades att universitetet överlag har goda rutiner och välfungerande arbetssätt på plats, men att det även finns förbättringsområden. Universitetet försöker, i den mån det är möjligt, att åtgärda uppmärksamade brister skyndsamt. Detta innebär att när internrevisionen väl gjort sin granskning så har förbättrings-/förändringsarbeten ofta redan inletts.

Enhetscheferna har i kraft av sina verksamhetsnära positioner stor betydelse för verksamhetens förmåga att fullgöra sina uppgifter och uppnå sina mål. De flesta av universitetets processer passerar denna instans i något skede, vilket innebär att rollen blir naturligt tung att axla. Universitetsstyrelsen beslutade därför att genomföra en granskning av om enhetscheferna har rätt förutsättningar att utöva den typ av chefskap som deras funktion är tänkt att representera i organisationen. Granskningen inriktades på enhetschefer med uppdrag inom akademien. Granskningens resultat visade att enhetschefsuppdraget är tungt att bära, förknippat med höga personliga kostnader och få personliga vinster. Arbetsbelastningen är hög, och förknippad med ett mandat som gör det svårt att

hantera de utmaningar man ställs inför. Trots detta vittnar många enhetschefer också om att uppdraget sammantaget är en positiv upplevelse, eftersom det ger möjligheter att bidra till utveckling – hos kollegor, hos universitetet och hos sig själv. Internrevisionen identifierade sex huvudsakliga områden med förbättringspotential. Styrelsen beslutade bland annat om följande förbättringsåtgärder:

- Tydligare beskriva enhetscheferns rollen i rekryteringsprocessen och tidigt uttrycka förväntningar för att redan från start skapa bättre förutsättningar.
- Fastställa kompetensutvecklingsplaner som innehåller insatser för utveckling inom undervisning, forskning eller fortsatta ledningsuppdrag.
- Ta fram ett mer enhetligt introduktionsprogram för enhetschefer.
- Se över stöd och rollfördelning på institutionerna.
- Definiera enhetscheferns innehåll och tydliggör ansvar och mandat.
- Planera, i god tid innan uppdraget som enhetschef avslutas, introduktion av efterträdare så att kompetens tillvaratas och erfarenheter överförs.

Universitetet verkar i ett komplext styrningslandskap med ett omfattande externt regelverk att förhålla sig till, som i sin tur ofta behöver konkretiseras eller kompletteras genom interna regelverk. Universitetsstyrelsen beslutade därför att genomföra en granskning av universitetets metoder för att säkerställa att regelverket efterlevs. Gransk-

ningen visar att det finns en stor mängd interna styrdokument vid universitetet, något som kan få som konsekvens att överblicken kan gå förlo-rad och enstaka frågor hamnar mellan stolarna. Sådana förhållanden kan leda till att regelverk inte tillämpas enligt avsikt på grund av att de är okända för medarbetarna och därmed kan leda till olika typer av oegentligheter. Följande förbättringsåtgärder beslutades av styrelsen:

- Uppdatera riktlinjerna för styrdokument och klargör det ansvar som ligger på den enhet som ansvarar för det specifika styrdokumentet samt tydliggöra att det vid upprättande av nya styrdokument ska tas hänsyn till befintliga dito, då dessa kan stå i konflikt med varandra.
- Se över redaktionsgruppens uppdrag.

För att upprätthålla god och likvärdig kvalitet vid universitetets utbildningar, och för att upprätthålla beredskap inför förändrade studie- och utbildningsmönster, är det viktigt att utbildningsresurser fördelas och används på ett effektivt och väl övervägt sätt. Internrevisionen har påbörjat en granskning av universitetets system för fördelning av utbildningsresurser, denna slutförs i februari 2023.

Med utgångspunkt i dessa granskningar har styrelsen således beslutat om åtgärder och handlingsplaner tagits fram vid universitetet, vilka syftar till att hantera internrevisionens iakttagelser och rekommendationer. Internrevisionen ser inte några brister som ger styrelsen anledning att ifrågasätta den interna styrningen och kontrollen.

STYRELSENS BESLUT

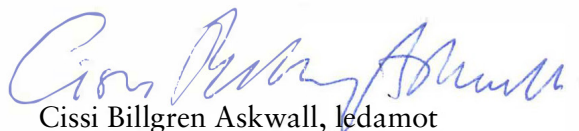
Universitetsstyrelsen har vid sitt sammanträde den 16 februari 2023 fastställt årsredovisning för Örebro universitet avseende budgetåret 2022. Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Lars Haikola, ordförande

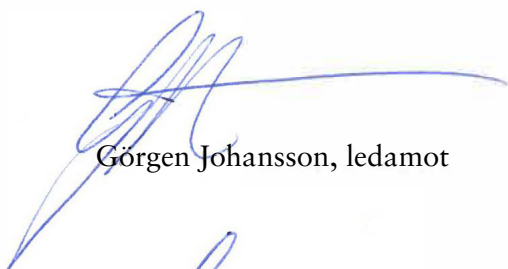
Johan Schnürer, rektor

Cissi Billgren Askwall, ledamot

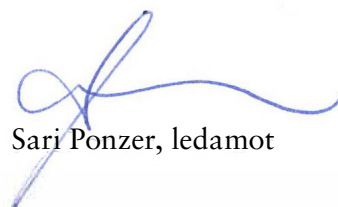
Hans Enocson, ledamot

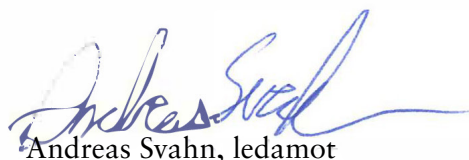
Görgen Johansson, ledamot

Eva Malmström Jonsson, ledamot

Sari Ponzer, ledamot

Andreas Svahn, ledamot

Louise Ungerth, ledamot

Malin Hagström, verksamhetsföreträdare

Elin Vimefall, verksamhetsföreträdare

William Ahlgren, ordförande Örebro studentkår

Linda Eriksson, studentföreträdare

Emilia Malm, studentföreträdare

Ärendenummer: ORU 2022/06070

Tryck: Örebro universitet, repro februari 2023.

Foton omslag: Terése Classon Sundh.

Foton inlaga: Örebro universitet, om inget annat anges.

Formgivning: Örebro universitet, Kommunikation och samverkan.

